

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRODZIEC NA LATA 2024-2034

Opracowanie:

Urząd Gminy Grodziec

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034 opracowano w oparciu o materiały źródłowe referatów Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2022 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

WPROWADZENIE.....	5
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY GRODZIEC.....	9
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	10
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	14
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	19
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	26
4.1. Ocena sytuacji Gminy	28
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	31
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	33
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY GRODZIEC.....	38
1. Misja i wizja	39
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	41
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Grodziec. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie.....	53
4. Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	58
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	65
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	69
ZAŁĄCZNIKI.....	72
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Grodziec	73

Załącznik 2: Lista projektów IIT	133
Załącznik 3: Wzór ankiety	138
Załącznik 4: Tabela ewaluacyjna	144

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2034 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązującym w Gminie Grodziec, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców. Ważnym źródłem informacji byli członkowie Zespołu Strategicznego, pracujący pod przewodnictwem Wójta Gminy Grodziec, w skład którego wchodziłi reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych gminy i społeczności lokalnej:

- Radosław Perczyński – Zastępca Wójta Gminy Grodziec – Zastępca Przewodniczącego Zespołu,
- Rafał Gil – Sekretarz Gminy Grodziec – Członek Zespołu,
- Aleksandra Musiałowska - Skarbnik Gminy Grodziec – Członek Zespołu,
- Michał Zimny – Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej – Członek Zespołu,
- Aneta Roszak – Zastępca Kierownika Referatu Inwestycji i Planowania – Członek Zespołu,
- Agnieszka Szczecińska – inspektor w Referacie IP UG Grodziec – Członek Zespołu,
- Kinga Krysiak – Kierownik GOPS Grodziec – Członek Zespołu,
- Katarzyna Gromala – Kierownik Biblioteki Publicznej Gminy Grodziec – Członek Zespołu,
- Krzysztof Nowicki – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Grodźcu – Członek Zespołu,
- Agnieszka Duszyńska – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Królikowie – Członek Zespołu,
- Anna Juszcak – Dyrektor Przedszkola Samorządowego w Grodźcu – Członek Zespołu,
- Zenon Olejniczak – Przewodniczący Rady Gminy Grodziec – Członek Zespołu,
- Katarzyna Kobylińska – Radna Rady Gminy Grodziec – Członek Zespołu,
- Stanisław Szpitalny – Radny Rady Gminy Grodziec – Członek Zespołu.

Dodatkowo Zespół Strategiczny wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Irma Kuznetsova – Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Iwona Nowacka – Z-ca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Joanna Cieślińska – Ekspertka merytoryczna w Dziale Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Klaudia Świrska – Starsza Specjalistka ds. strategii i rozwoju lokalnego,
- Wojciech Wasylewicz – Młodszy specjalista ds. Strategii i Rozwoju Lokalnego.

Prace nad Strategią rozpoczęto w sierpniu 2023 roku, kiedy to Wójt Gminy Grodziec podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały nr LVIII/430/2023 Rady Gminy Grodziec z dnia 21 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034, w tym trybu konsultacji.

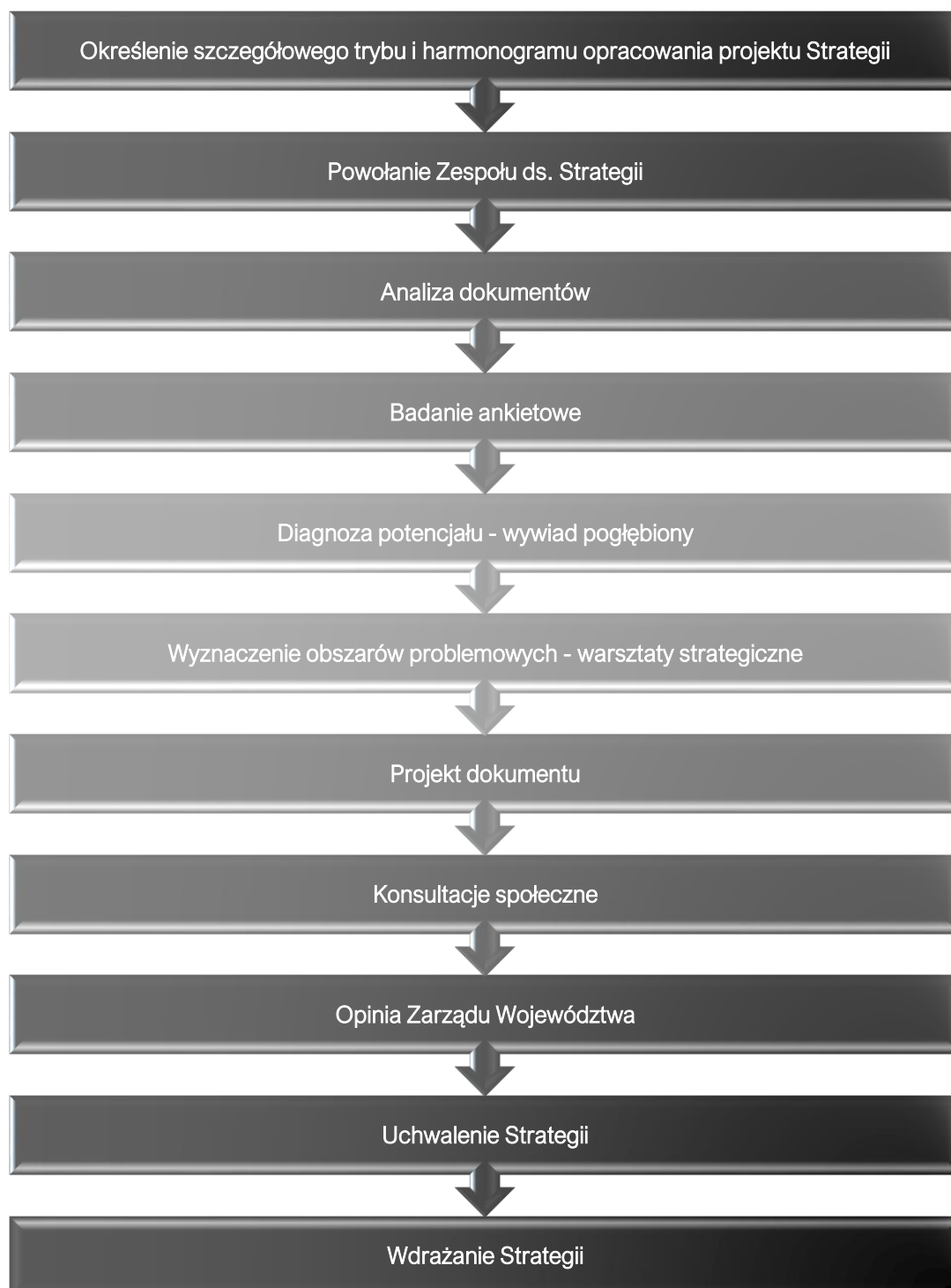
Ważnym elementem na etapie diagnozowania i programowania założeń Strategii była aktywna partycypacja społeczna, którą umożliwiono interesariuszom Gminy m.in. mieszkańcom, partnerom społeczno-gospodarczym Gminy, podmiotom reprezentującym społeczeństwo obywatelskie, podmiotom działającym na rzecz ochrony środowiska, podmiotom odpowiedzialnym za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, a także pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy oraz badaniem ankietowym, w którym wzięło udział 86 osób. Wyniki tych badań zostały uwzględnione przy opracowaniu wniosków z diagnozy oraz głównych założeń Strategii. Dodatkowo odbył się wywiad pogłębiony z kierownictwem Urzędu, a także warsztaty strategiczne dotyczące przyszłych kierunków rozwoju Gminy, na których uczestniczyli m.in. przedstawiciele Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych, lokalni działacze oraz członkowie organizacji pozarządowych działających w Gminie. Podczas spotkań wypracowano główne obszary problemowe oraz potencjały Gminy Grodziec, a następnie na ich podstawie stworzono misję, wizję rozwoju Gminy, a także główne cele i kierunki działań. Ostatnią formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Strategii były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Przeprowadzono je w dwóch formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym. Strategia została również zaopiniowana przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w kontekście sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym określającym zadania Gminy, na którym opierano się podczas przygotowywania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ponadto wzięto również pod

uwagę zapisy poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy Grodziec, obowiązującej do 2024 roku.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac nad Strategią:

CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY GRODZIEC

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Informacje ogólne

Gmina Grodziec jest gminą wiejską w powiecie konińskim, we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Zgodnie z klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski profesorów Śleszyńskiego i Komornickiego (2016), utworzoną na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, Grodziec należy do gmin o umiarkowanej funkcji rolniczej. Według danych GUS Gmina Grodziec w roku 2022 liczyła 4 998 mieszkańców, a gęstość zaludnienia wynosiła 42 os./km². Powierzchnia Gminy wynosi ok. 118 km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi 58%, zaś powierzchnia leśna 38%.

W skład Gminy wchodzi 18 sołectw: Biała, Biała Kolonia, Biskupice, Bystrzyca, Czarnybród, Grodziec, Janów, Junno, Królików, Królików Czwarty, Łądek, Łagiewniki, Nowe Grądy, Stara Ciświca, Stary Borowiec, Stare Grądy, Wielolęka, Zaguźnica.

Wnioski:

1. Gmina charakteryzuje się ekstensywnym zagospodarowaniem terenu o stricte wiejskim charakterze osiedlania.
2. Gmina posiada funkcje rolnicze, jednocześnie cechując się wysokimi walorami krajobrazu przyrodniczego.

Transport i łączność

Sieć dróg na terenie Gminy Grodziec tworzą drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie. Nie występują autostrady i drogi ekspresowe. Oś komunikacyjną Gminy stanowi droga wojewódzka nr 443 relacji Jarocin-Tuliszów (długość na terenie Gminy – 9,4 km). Ponadto na obszarze Gminy występuje rozbudowana sieć dróg powiatowych i gminnych. Łączna długość 6 dróg powiatowych znajdujących się w Gminie wynosi 40,5 km. Natomiast łączna liczba kilometrów dróg będących w zasobie komunalnym Gminy wynosi 187,4 km, z czego 137,5 km to drogi utwardzone.

Odległość z miejscowości Grodziec do jednostki miejskiej o znaczeniu powiatowym – Konina wynosi 27 km, podróż samochodem zajmuje ok. 25 minut. Miasta o znaczeniu wojewódzkim – Poznań i Łódź znajdują się w odległości kolejno 105 km i 143 km, czas dojazdu samochodem do tych miast zajmuje odpowiednio ok. 1 godz. i 25 min. oraz 1 godz. 37 min. Odległość siedziby Gminy (miejscowości Grodziec) do najbliższego węzła autostrady (A2 relacji Kukuryki-Świecko) wynosi ok. 24 km (23 min jazdy samochodem).

W granicach Gminy Grodziec nie przebiega sieć aktywnych linii kolejowych. Najbliższy dworzec kolejowy znajduje się w miejscowości Konin (ok. 27 km od miejscowości Grodziec).

Wnioski:

1. Drogi w części wymagają przeprowadzenia remontów lub modernizacji oraz budowy (w tym z wykorzystaniem specustawy ZRiD).
2. Przeprowadzane działania modernizacyjne oraz rozbudowa siatki drogowej na terenie Gminy powinna uwzględniać działania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, takie jak np. rozbudowa brakującego oświetlenia ulicznego, tworzenie aktywnych przejść dla pieszych.
3. Istotnym jest by współpracować z Wielkopolskim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Poznaniu oraz Powiatowym Zarządem Dróg w Koninie w zakresie modernizacji i rozbudowy dróg.
4. W celu ograniczenia emisji liniowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu zalecany jest rozwój komunikacji zbiorowej oraz infrastruktury rowerowej.
5. Podczas realizacji wszystkich inwestycji drogowych należy stosować zasadę zrównoważonego rozwoju i z ostrożnością podchodzić do konieczności usuwania drzew.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Dla Miasta Konina i powiatu konińskiego, w którego skład wchodzi 14 gmin, utworzono Aglomerację Konińską, do której zalicza się również Gminę Grodziec. Obszar ten wyróżnia się korzystnym położeniem w skali kraju, zróżnicowaną budową geologiczną i specyficznymi uwarunkowaniami historycznymi. Sprawia to, iż na obszarze tym łączy się wydobywanie surowców, energetykę i przemysł z dziedzictwem kulturowym i walorami turystycznymi. Położenie obszaru w oddaleniu od stolicy województwa i innych dużych ośrodków metropolitarnych sprawia, iż w układzie funkcjonalnym Aglomeracji Konińskiej Konin jest dominującym, subregionalnym biegunem wzrostu i wiodącym ośrodkiem społeczno-gospodarczym, tracącym jednak swoje funkcje.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym w Gminie Grodziec jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które określa politykę przestrzenną gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujący dokument został przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/271/2014 Rady Gminy Grodziec w sprawie uchwalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Grodziec.

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w Gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze Gminy Grodziec obowiązują 2 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zajmują 0,18% powierzchni Gminy. W związku z bardzo niewielkim udziałem terenu, na którym obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, na obszarach, które nie są ujęte w tych planach, wydawane są decyzje o warunkach zabudowy. Oznacza to, że gospodarka przestrzenna na obszarze Gminy Grodziec jest oparta w dużej mierze o realizację WZ.

Wnioski:

1. Niski udział planów miejscowych w całkowitej powierzchni Gminy i tym samym opieranie polityki przestrzennej na decyzjach o warunkach zabudowy i decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, może utrudnić władzom samorządowym racjonalne gospodarowanie przestrzenią. Zwiększa się również niebezpieczeństwo chaotycznego rozproszenia lokalizacji inwestycji, niekoniecznie zgodnego z założeniami ładu przestrzennego w Gminie.
2. W związku z nowelizacją ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym, w najbliższych latach, należy podjąć działania mające na celu uporządkowanie przestrzeni w Gminie oraz opracowanie Planu Ogólnego.
3. Gmina Grodziec znajduje się w obszarze, który został objęty ZIT Konina, co znacząco wpływa na rozwój i inwestycje w regionie.

Walory przyrodnicze i kulturowe

Uwzględniając podział J. Kondrackiego, obszar Gminy Grodziec położony jest w obrębie podprovincji Nizin Środkowopolskich w skład której wchodzi makroregion Nizina Południowo – Wielkopolska z mezoregionem – Równina Rychwalska.

Na obszarze Gminy Grodziec znajdują się następujące tereny objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych:

- Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu (34,9 km² na terenie Gminy Grodziec – 29,6% powierzchni Gminy),
- Korytarz Ekologiczny Dolina Warty (34,4 km² na terenie Gminy Grodziec – 29,2% powierzchni Gminy),
- specjalny obszar ochrony Puszcza Pyzdrowska,
- 6 pomników przyrody.

Dużą atrakcją dla turystów jest Ośrodek Edukacji Leśnej w Nadleśnictwie Grodziec, pełniący funkcje zarówno edukacyjną jak i rekreacyjną. Ochronka dla zwierząt i ekspozycja w Izbie Edukacyjnej daje możliwość zapoznania się z rzadkimi okazami fauny i flory oraz przyrody nieożywionej w postaci spreparowanych eksponatów.

W leśnictwie Królików przebiega ścieżka przyrodniczo-leśna „Bocian”, jej elementem jest uroczysko leśne o tej samej nazwie. Gniazduje tam bocian czarny.

Grodziec to teren, gdzie rolnicy zajmują się pszczelarstwem. Stanowi ono źródło dodatkowych dochodów dla wielu rodzin, a pozyskiwany miód znany jest w całym kraju.

W granicach Gminy Grodziec znajduje się 11 zabytków wpisanych do rejestru zabytków. Natomiast do gminnej ewidencji zabytków wpisane są 43 obiekty. Do najważniejszych zabytków należą:

- Kościół Parafialny w Grodźcu,
- Zespół pałacowo-parkowy w Grodźcu,

- Kościół Parafialny p.w. św. Michała Archanioła w Królikowie,
- Zespół Dworski w Biskupicach.

Wnioski:

1. Na terenie Gminy zlokalizowanych jest wiele obiektów historycznych i zabytkowych świadczących o bogatej i różnorodnej historii miejsca, które mogą stanowić przyczynek do rozwijania funkcji związanych z turystyką poznawczą.
2. Historia oraz dziedzictwo lokalne mogą stanowić ważną gałąź lokalnej gospodarki, przyciągając na jej obszar turystów, osoby zainteresowane aktywną rekreacją oraz pasjonatów dziejów Polski, aby tak się stało konieczne jest jednak podjęcie aktywnych działań zmierzających do rewitalizacji i odnowy zachowanych dotąd zabytków, w celu zwiększenia turystycznego potencjału Gminy.
3. Walory przyrodnicze Gminy Grodziec mogą przyciągnąć turystów z różnych regionów. Aby rozwijać tę funkcję, należy odpowiednio zagospodarować przestrzeń i dostosować ofertę do potrzeb potencjalnych turystów. Możliwe działania to np. wytyczenie szlaków turystycznych, zaprojektowanie i budowa infrastruktury turystycznej (np. ścieżki rowerowe), organizacja wydarzeń kulturalnych oraz promowanie lokalnych produktów i potraw. Warto również pamiętać o ochronie i zachowaniu walorów przyrodniczych dla przyszłych pokoleń oraz rozwijaniu turystyki zrównoważonej, która szanuje środowisko i kulturę lokalną.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Gospodarka lokalna i rynek pracy

W 2022 roku w Gminie Grodziec było zarejestrowanych 490 podmiotów gospodarczych według rejestru REGON. Największa część podmiotów działa w budownictwie (156 podmiotów) oraz w obszarze handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (89 podmiotów). Ich udział wyniósł kolejno 32% i 18%. Podobna liczba podmiotów (w przedziale 31-46) zajmuje się działalnością związaną z przetwórstwem przemysłowym oraz rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – udział podmiotów z tych grup w ich całkowitej liczbie wynosił kolejno 9% i 6%.

W 2022 roku w Gminie Grodziec funkcjonowało 3,6% wszystkich podmiotów gospodarczych w powiecie konińskim. Liczby te corocznie wzrastają. W 2018 roku na terenie Gminy działało 398 przedsiębiorstw i do 2022 roku liczba ta wzrosła o 92. Przeliczenie wskaźników względem liczby ludności pokazało, że w Gminie Grodziec w 2022 roku działało 98 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, co było wynikiem niższym od średniej w powiecie (107) i w województwie (141).

W Gminie Grodziec od 2020 roku utrzymuje się stałe bezrobocie. Niemniej jednak, stopa bezrobocia w Gminie Grodziec wyniosła 3,8% w 2022 roku, co było niższe niż średnia dla powiatu konińskiego (4,5%) i wyższe niż średnia dla województwa wielkopolskiego (2,2%).

Wnioski:

1. W Gminie Grodziec obserwuje się wzrost liczby przedsiębiorstw.
2. Podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy skupione są głównie w branżach: w budownictwie, handlu hurtowym i detalicznym, pozostałej działalności usługowej oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Infrastruktura i środowisko – urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, dostarczanie, dystrybucja) mieszkańców w wodę oraz odprowadzanie ścieków na terenie Gminy Grodziec jest Gmina Grodziec, która realizuje zadania za pomocą Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Grodziec.

Według danych GUS na 2022 rok udział mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej wynosił 99,1%. Ogółem długość eksploatowanej sieci wodociągowej wyniosła około 129,85 km.

Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej w Gminie Grodziec w 2022 roku wynosił 15%. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 10,3 km. Mieszkańcy nieposiadający dostępu do sieci kanalizacyjnej korzystają z szamb oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Gminne kontrole tego rodzaju infrastruktury odbywają się raz do roku. Gmina posiada własny transport nieczystości ciekłych.

Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest w miejscowości Grodziec, ul. Zwierzyniecka 7A. Przepustowość oczyszczalni wynosi 300m³/d.

Szacuje się, że taka przepustowość oczyszczalni ścieków będzie wystarczająca zarówno przy obecnym poziomie liczby mieszkańców, jak i w przypadku zwiększenia się tej liczby. Jednak konieczne są działania modernizacyjne w odniesieniu do technologii oczyszczania ścieków.

Głównym operatorem sieci internetowej w granicach Gminy Grodziec jest INEA. Operator obsługuje następujące miejscowości w ramach udostępniania sieci Internetu szerokopasmowego: Grodziec, Janów, Junno, Mokre, Tartak, Lipice, Łądek, Królików, Królików Czwartý, Łagiewniki, Biała, Biała Kolonia, Wielolęka i Biskupice. Natomiast miejscowości wykluczone cyfrowo (bez dostępu do Internetu szerokopasmowego) to: Grądy Nowe, Grądy Stare, Czarnybród, Ciświca Stara, Ciświca Nowa, Zaguźnica, Borowiec Stary, Borowiec Nowy, Stara Huta, Aleksandrówek, Wycinki oraz Bystrzyca

Wnioski:

1. Należy stale podnosić i zwiększać jakość infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacyjnej na terenie Gminy Grodziec.
2. Jednym z najważniejszych kierunków na przyszłe lata jest zwiększenie dostępu do sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy wszędzie tam, gdzie jest to racjonalne ekonomicznie.
3. Szacuje się, że obecna przepustowość oczyszczalni ścieków będzie wystarczająca zarówno przy obecnym poziomie liczby mieszkańców, jak i w przypadku zwiększenia się tej liczby. Jednak konieczne są działania modernizacyjne technologii oczyszczania ścieków.
4. Gmina posiada potencjał do rozwoju odnawialnych źródeł energii, z wykorzystaniem energii wiatru i słońca.
5. Należy dążyć do rozwoju Internetu szerokopasmowego w miejscowościach wykluczonych z dostępu do tej infrastruktury.

Gospodarka odpadami oraz działalność w zakresie ochrony środowiska

Systemem gospodarki odpadami w 2022 r. objętych było 4 380 mieszkańców Gminy. Na obszarze Gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w Groźcu (ul. Zwierzyniecka 7A).

Udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie zbieranych odpadów od roku 2018 do roku 2022 utrzymywał się na stałym poziomie. Udział odpadów segregowanych w 2022 roku wyniósł 52% i wynosił 0,32 Mg na mieszkańca.

Oprócz gospodarowania odpadami i prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, Gmina Grodziec podejmuje szereg innych działań na rzecz ochrony środowiska, opartych o dedykowane programy: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Grodziec, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) dla Gminy, Program usuwania wyrobów zawierających azbest

z terenu powiatu konińskiego oraz roczne programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy.

Gmina Grodziec współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE. W 2022 roku Gmina Grodziec zorganizowała 3 spotkania informacyjne, rozdysponowała blisko 1 000 sztuk ulotek edukacyjnych. Konsultanci pomogli przygotować 26 wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach tego programu

Wnioski:

1. Wskazane jest opracowanie wieloletnich programów związanych z ochroną środowiska, które w kompleksowy sposób odpowiadać będą na zdiagnozowane w Gminie problemy.
2. Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te powinny być związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.
3. Działania w zakresie wymiany źródeł ciepła skierowane do mieszkańców Gminy powinny koncentrować się wokół wspierania wymiany przestarzałych i wysokoemisyjnych pieców grzewczych na technologie nisko i zeroemisyjne (np. odnawialne źródła energii).

Stan finansów samorządowych

W latach 2018-2022 dochody Gminy Grodziec ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 27,95 mln zł w 2018 roku do 38,11 mln zł w 2022 roku. Największy wzrost nastąpił w 2020 roku, kiedy dochody zwiększyły się o blisko 3,1 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim,

Największy udział w dochodach gminy ogółem stanowią dochody bieżące. W latach 2018-2022 stanowiły one średnio 89%, na przestrzeni analizowanego okresu zauważalny jest wzrost udziału (w 2018 r. – 90,2%, natomiast w 2022 r. – 94,4%, najniższy udział w 2021 r. – 84,8%). Pomimo początkowego wzrostu (z 2018 r. – 9,8% do 2021 r. – 15,2%), w 2022 roku, nastąpił spadek udziału dochodów majątkowych w dochodach ogółem.

Corocznie wzrastają również wydatki ogółem Gminy. W 2018 roku wydatki ogółem kształtowały się na poziomie 27,77 mln zł i do 2022 roku wzrosły o ponad 13 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących.

W latach 2018-2022 największy udział w strukturze dochodów nieprzerwanie od 2018 roku posiadały wpływy z dotacji (40% w 2022 roku). Spadek dotacji w 2022 roku o 8% w porównaniu do roku 2021, wynoszący 40%, był spowodowany przeniesieniem dotacji z Programu Rodzina 500+ z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Ta zmiana wpłynęła na różnice w strukturze dochodów gminy między poszczególnymi latami.

Drugą grupą co do wielkości udziałów w budżecie Gminy w tym okresie były subwencje (32% w 2022 roku), a dopiero trzecią były dochody własne bez PIT i CIT (14% w 2022 roku). Najmniejszy udział w strukturze dochodów Gminy w 2022 roku, posiadały udziały w podatkach centralnych, oscylujące na poziomie 10%-13%. Dochody własne Gminy wraz z PIT i CIT stanowiły średnio 21% dochodów ogółem, co ograniczało możliwość samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji.

Zgodnie z rankingiem „Fundusze Europejskie. Ranking wykorzystania środków UE przez samorządy 2014-2021” opracowanym przez czasopismo samorządu terytorialnego „Wspólnota”¹ wydatki Gminy Grodziec ze środków UE w latach 2014-2021 per capita wyniosły 1 850,35 zł, co plasuje Gminę na 505 miejscu spośród 1 523 gmin wiejskich. Gmina zrealizowała przy udziale środków unijnych inwestycje w sposób bezpośredni przekładające się na jakość życia mieszkańców, m.in. Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Grodziec.

Zgodnie z uchwałą Nr LXIII/475/2023 Rady Gminy Grodziec z dnia 14 grudnia 2023 roku w sprawie: uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grodziec potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2024-2034 wyniesie około 46,92 mln zł. Należy mieć na uwadze, że WPF najbardziej precyzyjnie odnosi się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które podlegają zmianom, dlatego potencjał inwestycyjny przedstawia wartości szacunkowe.

Wnioski

1. Niekorzystną sytuacją jest niewielki udział dochodów własnych Gminy w strukturze dochodów ogółem, który uzależnia ją finansowo w znacznym stopniu od środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.
2. Gmina Grodziec cechuje się wysoką skutecznością w pozyskiwaniu funduszy ze źródeł zewnętrznych, zarówno regionalnych, jak i krajowych oraz zagranicznych, co w znaczący sposób zwiększa jej możliwości inwestycyjne.
3. Sytuacja finansowa Gminy kształtuje się obecnie na stabilnym poziomie, który nie zagraża bezpieczeństwu jej funkcjonowania w najbliższej przyszłości. Fluktuacje

¹https://wspolnota.org.pl/fileadmin/user_upload/Nr_22-2022_Wydatki_ze_srodkow_UE.pdf

rynkowe oraz utrzymujący się wysoki poziom inflacji może jednak wpłynąć znacząco na możliwości inwestycyjne Gminy w najbliższych latach.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego Gmina Grodziec w roku 2022 liczyła 4 998 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 42 os./km². Pod tym względem Gmina Grodziec zajmowała ostatnie miejsce wśród gmin powiatu konińskiego. Mieszkańców w Gminie Grodziec ubywa z każdym rokiem, co pokazują dane statystyczne z lat 2018-2022. Tylko w pięcioletnim okresie ubyło 208 osób. Wynika z tego, że Gmina Grodziec się wyludnia i jest to sytuacja charakterystyczna w tym regionie (dynamika zmiany liczby ludności wynosi poniżej 100%, co oznacza zmniejszającą się liczbę ludności). Największy wpływ na zmniejszającą się liczbę mieszkańców Gminy Grodziec ma ujemne saldo migracji.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Grodziec zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Porównując udział mieszkańców w przedziale wiekowym 25-34 lat (kiedy to średnio najwięcej osób wchodzi na rynek pracy, zakłada rodziny i kupuje mieszkanie lub dom) w 2018 roku do roku 2022 zauważyć można stopniowe zmniejszanie się udziału tych osób w ogólnej liczbie mieszkańców. Podobny trend dotyczy osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64, kobiety 18-59). Ponadto zauważyć można zwiększanie się senioralnego obciążenia demograficznego, którego dynamika w przedstawionych w ramach czasowych wynosiła aż 116%. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego przedstawia ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Porównując jedynie wartość analizowanego wskaźnika w 2022 roku w Gminie (24,8%) ze średnimi wynikami gmin województwa (27,7%), wynik w gminie jest minimalnie korzystniejszy, jednak dynamika jego wzrostu była znacząco wyższa w Gminie Grodziec (116%) niż w całym województwie wielkopolskim (114%). Wartości powyżej 100% świadczą o zwiększaniu się udziału seniorów w strukturze demograficznej Gminy, co prowadzić może do problemów i wyzwań natury finansowej, infrastrukturalnej czy społecznej dla Gminy m.in. związanych z obciążeniem systemu finansów publicznych poprzez wzrost kosztów opieki zdrowotnej w celu zapewnienia mieszkańcom dostępności do placówek zdrowotnych, konieczności zwiększenia nakładów na usługi społeczne i opiekuńcze oraz malejące dochody z tytułu udziału w podatku PIT.

Obserwuje się wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w całej strukturze demograficznej Gminy, wraz z jednoczesnym zmniejszaniem się liczby osób w wieku produkcyjnym i w wieku przedprodukcyjnym. Liczba osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni badanych pięciu lat zmniejszyła się o 209 osób i w 2022 roku osiągnęła wartość 3 028 mieszkańców. Osób w wieku poprodukcyjnym przybyło o liczbę 63. Z kolei liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zmalała o 62 osiągając w 2022 roku 1 000 osób.

Aktualnie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym jest większa od liczby osób w wieku poprodukcyjnym, jednak, analizując wykładnicze linie trendu, przy zachowaniu aktualnych tendencji różnica pomiędzy osobami w wieku przedprodukcyjnymi i poprodukcyjnymi w

przyszłości będzie się stale zwiększać i liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie przewyższać liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym.

Wnioski:

1. Spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym może prowadzić do zmniejszenia się poziomu atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Grodziec ze względu na brak potencjalnych pracowników i prowadzić do wystąpienia negatywnych konsekwencji na rynku pracy (m.in. brak zastępowalności pokoleniowej).
2. Przewidywany proces starzenia się społeczeństwa będzie w przyszłości wiązać się z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi dedykowane seniorom, takie jak usługi opiekuńcze lub programy wypoczynkowe. Będzie to również generować wyzwania związane z utrzymaniem istniejących szkół oraz znajdowaniem odpowiednich miejsc pracy dla nauczycieli. Ponadto, będzie obserwowana spadająca liczba osób posiadających wykształcenie wyższe.
3. W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom opisywanych zjawisk demograficznych Gmina będzie rozwijać programy zachęcające do pozostania mieszkańców na jej terenie lub osiedlania się w jej granicach nowych mieszkańców. W szczególności rozwijać należy usługi skierowane do rodzin z dziećmi oraz coraz liczniejszej, ale zróżnicowanej wewnętrznie grupy seniorów.

Kapitał społeczny – żłobki, przedszkola oraz oświata

Do form opieki nad dziećmi do lat 3 zalicza się żłobki oraz kluby dziecięce. Na terenie Gminy Grodziec nie funkcjonują publiczne placówki tego typu. Najbliższa tego typu placówka działa w gminie Rychwał (10 km od siedziby Gminy Grodziec).

W Gminie działają natomiast 4 placówki przedszkolne (2 publiczne i 2 niepubliczne). W 2022 roku łącznie do tych placówek uczęszczało 204 dzieci. W Gminie w 2021 roku poziom upowszechniania edukacji przedszkolnej wynosi 83,2%.

W granicach Gminy Grodziec funkcjonują 2 publiczne szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa im. Marii Dąbrowskiej w Grodźcu, do której w 2022 roku uczęszczało 260 uczniów. Posiada ona 13 oddziałów ze średnią wielkością oddziału 20 uczniów, z liczbą etatów nauczycieli wynoszącą 34;
- Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Królikowie, do której w roku 2022 uczęszczało 87 uczniów. Szkoła posiada 7 oddziałów ze średnią wielkością oddziału 12,4 uczniów, a liczba etatów nauczycieli wynosi 15.

oraz dwie społeczne szkoły podstawowe – niepubliczne (Lipice i Biskupice).

Na tle powiatu konińskiego i województwa wielkopolskiego wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach Gminy Grodziec w 2023 roku z języka polskiego (64%) były wyższe od średniej

powiatowej (62%) oraz od średniej wojewódzkiej (61%), w 2022 r. wyniki wynosiły odpowiednio: 61%, 57% i 57%. Rezultaty z egzaminu z matematyki w Gminie Grodziec były nieznacznie niższe (44%) od średniej powiatowej (46%) oraz średniej wojewódzkiej (47%), w 2022 r. wyniki wynosiły odpowiednio: 47%, 50% i 60%. Niższe wyniki odnotowano w 2023 r. również w przypadku wyników gminnych szkół z języka angielskiego (50%) w porównaniu do średniej powiatowej (57%) oraz średniej wojewódzkiej (56%), w 2022 r. wyniki wynosiły odpowiednio: 49%, 57% i 64%.

Wnioski:

1. Należy rozwinąć politykę opieki nad dziećmi do lat 3 oraz opiekę przedszkolną w celu zapewnienia opieki wszystkim chętnym dzieciom, co za tym idzie – przyspieszać proces powrotu rodziców na rynek pracy. Mieszkańcy zauważają potrzebę stworzenia miejsca dla dzieci do lat 3.
2. Stałe podnoszenie poziomu edukacji w gminie powinno odbywać się zarówno na drodze modernizacji infrastruktury szkolnej, doposażenia bazy dydaktycznej placówek oświatowych, zwiększania liczby oraz atrakcyjności oferowanych zajęć pozalekcyjnych, jak i poprawy jakości pracy kadry nauczycielskiej (np. poprzez modyfikację systemu motywacyjnego) oraz systemowe wsparcie uczniów zdolnych i słabszych.
3. Dopełnienie systemowych działań w zakresie wsparcia rozwoju edukacji powinno także następować na drodze rozwoju współpracy z obecnymi w Powiecie organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze oświaty, nauki, kultury, sportu, itp.

Kultura i sport

Instytucją odpowiedzialną za rozwój sfery kulturalnej w Gminie Grodziec jest Biblioteka Publiczna Gminy Grodziec. Poza statutową działalnością biblioteczną, instytucja prowadzi działalność kulturalną polegającą na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury w szczególności poprzez organizację wydarzeń.

Na dzień 1 stycznia 2022 r. księgozbiór Biblioteki Publicznej wynosił 16535 woluminów, zaś na koniec roku wynosił 17 200 woluminów.

Do gminnych wydarzeń integrujących różne grupy wiekowe zalicza się Turniej Kulturalno-Rekreacyjny „Energia Pokoleń” oraz Gminny rajd rowerowy.

Puszcza Pyzdrska, w której jest położona Gmina Grodziec, to teren, który przez niemal 200 lat zamieszkiwali Olędrzy, tj. osadnicy różnych narodowości: Niemiec, Holandii, Czech i Węgier, którzy w znaczący sposób wpłynęli na kształt lokalnej historii i kultury. Liczne ślady po osadnictwie olęderskim – szkoły, domy, cmentarze, można napotkać na tutejszych ziemiach. Zostawili je osadnicy zamieszkujący od XVI w. m.in. Stare Grądy, Nowe Grądy, Borowiec Stary, Nowa Ciświca, Stara Ciświca, Konary, Stara Huta i Grodziec. Łącznie na terenie Gminy założyli oni 11 wiosek, z których do dziś zachowało się

10. Byli doskonałymi rolnikami, którzy do perfekcji opanowali umiejętność melioracji zasiedlanych terenów. Potrafili także wydobywać rudę darniową, którą wykorzystywali w budownictwie. Wiele konstrukcji, tzw. żelaznych domów, do dziś można oglądać w miejscowościach, w których mieszkali i są charakterystyczne dla tego terenu. Historia Olędrow zamieszkujących tereny Gminy stała się motywacją do stworzenia cyklu wydarzeń pod nazwą „Grodziec, czyli tam, gdzie... żyli olędrzy”, tj. prelekcji historycznych, konkursów fotograficznych, wycieczek historyczno-krajoznawczych śladami Olędrow organizowanych m.in. przez pasjonatów historii, działaczy lokalnych. Powstała również mapa turystyczna, na której można odszukać miejsca związane z ich działalnością – lokalizację starych wsi olęderskich oraz informacje o kulturze, zwyczajach i dziedzictwie olęderskim

W Biskupicach znajduje się Zespół Dworski, w którym obecnie mieści się niepubliczna Szkoła Podstawowa prowadzona przez Stowarzyszenie „Razem dla Szkół”. Patronem szkoły jest gen. Edmund Taczanowski – polski generał, dowódca powstańczy i naczelnik wojenny województwa kaliskiego w powstaniu styczniowym. Z tego względu szczególna waga przywiązywana jest tu do wszelkiego rodzaju przedsięwzięć mających na celu upamiętnienie polskich walk narodowowyzwoleńczych.

W zakresie kultury fizycznej, do dyspozycji mieszkańców udostępnione jest:

- przyszkolne boisko trawiaste wraz z zapleczem szatniowym ul. Plac ks. Abp. Bronisława Dąbrowskiego 4,
- boisko o sztucznej nawierzchni „Orlik” ul. Plac ks. Abp. Bronisława Dąbrowskiego 4,
- hala sportowa SP Grodziec,
- boisko wielofunkcyjne o sztucznej nawierzchni przy Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Królikowie,
- boisko szkolne trawiaste przy Społecznej Szkole Podstawowej w Biskupicach,
- boisko szkolne trawiaste przy Społecznej Szkole Podstawowej w Lipicach.

Wnioski:

1. Podejmowane działania w zakresie rozwoju kultury muszą zostać wzmocnione przez ich odpowiednią promocję, tak aby informacja o nich miała możliwość dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców wewnątrz, ale także na zewnątrz Gminy.
2. W związku z rosnącą liczbą seniorów w Gminie należy w przyszłości dostosować ofertę zajęć sportowych do ich potrzeb (np. zajęcia rehabilitacyjne).

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Grodziec (rejon pozamiejski nr 3) odpowiedzialny jest dzielnicowy Komisariatu Policji w Rychwale. Do najczęstszych problemów w zakresie bezpieczeństwa (przestępstw) zalicza się: kierowanie w stanie nietrzeźwości, posiadanie narkotyków, oszustwa oraz fałszowanie dokumentów.

W granicach Gminy Grodziec funkcjonuje 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, 2 z nich ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Wnioski:

1. Należy stale zwiększać poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców, zarówno poprzez podnoszenie kompetencji pracowników straży pożarnej, jak i modernizację sprzętu, w tym instalację sieci monitoringu.
2. Ochotnicze Straże Pożarne ściśle współpracują z różnymi podmiotami i instytucjami, aby zapewnić bezpieczeństwo mieszkańców na obszarze swojego działania. Dodatkowo, są gotowe wspierać sąsiednie obszary poprzez udział w odwodach operacyjnych lub udzielanie pomocy wzajemnej, gdy zachodzi taka potrzeba.

Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Grodziec działalność prowadzi szereg organizacji pozarządowych, z którymi Gmina współpracuje w zakresie realizacji zadań sfery publicznej, należących do zadań Gminy, a w szczególności w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury, dziedzictwa narodowego i edukacji społecznej. Na terenie Gminy działa 19 organizacji.

Gmina Grodziec nawiązuje współpracę z innymi samorządami poprzez członkostwo w stowarzyszeniach tj. LGD „Solidarni w Partnerstwie” oraz Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski.

Ponadto, Gmina Grodziec należy do Stowarzyszenia Aglomeracja Konińska. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie i rozwijanie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów Członków Stowarzyszenia, a w szczególności wzmacnianie rozwoju społeczno-gospodarczego, infrastrukturalno-środowiskowego i kulturowego jednostek samorządu terytorialnego tworzących Aglomerację Konińską oraz współpraca gmin i powiatów w tym zakresie.

Wnioski:

1. O aktywności mieszkańców danej gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Analizując dane z poniższego wykresu dla lat 2018-2022, zauważyć można, że na przestrzeni tego okresu liczba tego rodzaju podmiotów w Gminie Grodziec była na wyższym poziomie niż średnia powiatowa i wojewódzka.
2. Ścisła współpraca pomiędzy władzami Gminy a poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego powinna stanowić jeden z fundamentów jej dalszego rozwoju.

3. Stałe poszerzanie współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi stanowi klucz do promowania i rozwijania zaangażowanego społeczeństwa obywatelskiego.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

W zakresie ochrony zdrowia mieszkańcy Gminy Grodziec mogą korzystać z usług tj.:

- Przemysław Ziajka – Kierownik Przychodni lekarza Rodzinnego i Specjalistycznej „MEDICUS” ul. Główna 38, 62-580 Grodziec;
- Indywidualna Praktyka Pielęgniarska Halina Wysocka Mokre 11, 62-580 Grodziec;
- Usługi Położnicze BABY MED Magdalena Cegielska ul. Główna 38, 62-580 Grodziec;
- Usługi Pielęgniarskie „Zdrowie” s.c. ul. Główna 38, 62-580 Grodziec;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AKTYW-MED.” Przychodnia Stomatologiczna Anna Krupska-Starzonek ul. Świerkowa 4, 62-580 Grodziec;
- Wielkopolskie Centrum Ratownictwa Medycznego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Kard. S. Wyszyńskiego 1, 62-510 Konin;
- Ewa Biernacka Życie 62-406 Łądek ul. Pyzderska 31,

Najbliższy punkt Szpitalnego Oddziału Ratunkowego znajduje się w Koninie (ul. Wyszyńskiego 1), w odległości ok. 29 km od miejscowości Grodziec.

W leki i pozostałe produkty medyczne mieszkańcy Gminy mogą zaopatrywać się w Aptece Pod Żółtą Wagą (Grodziec, ul. Główna 34).

Polityka społeczna i prorodzinna realizowana jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu.

Urząd Gminy Grodziec prowadzi politykę mieszkaniową na podstawie Uchwały nr XV/116/2020 Rady Gminy Grodziec z dnia 20 lutego 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Grodziec. W 2022 roku w zasobie mieszkaniowym Gminy znajdowało się 9 mieszkań komunalnych i 1 mieszkanie socjalne.

Wnioski:

1. Cechą charakterystyczną obszarów wiejskich w aglomeracji konińskiej jest ubytek personelu medycznego, w tym pediatry, a także deficyt placówek oferujących opiekę specjalistyczną. W Gminie zachodzi konieczność zwiększenia dostępu do opieki specjalistycznej, w tym przede wszystkim rehabilitacyjnej. Biorąc pod uwagę również trendy demograficzne i ogólne starzenie się społeczeństwa, zwiększenie dostępu do tego typu usług jest kluczowym wyzwaniem stojącym przed samorządem.

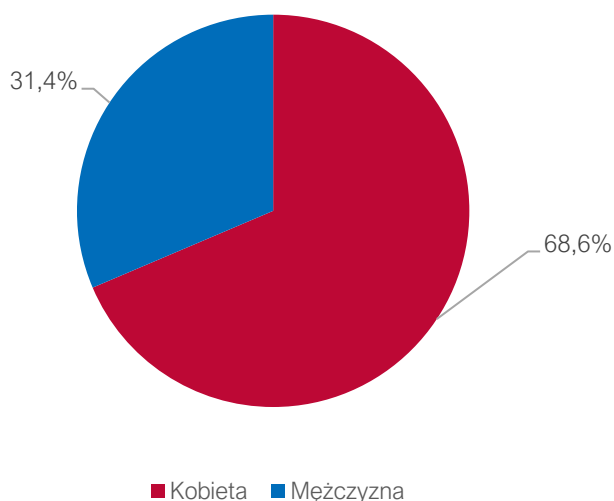
2. W obliczu współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych dla życia i zdrowia mieszkańców Gminy, ważne jest rozwijanie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, które w przyszłości przełożą się na zmniejszenie liczby osób wymagających opieki w systemie ochrony zdrowia.
3. W kontekście przewidywanych zmian demograficznych, istnieje potrzeba rozwoju specjalnych programów i usług dedykowanych seniorom. Te działania powinny obejmować nie tylko profilaktykę, opiekę zdrowotną, ale także wsparcie społeczne.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Grodziec przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line oraz papierowej. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były od 28 listopada 2023 r. do 22 grudnia 2023 r. Łącznie wpłynęło 86 ankiet.

Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. 68% respondentów stanowiły kobiety. Ankiety najchętniej wypełniały osoby w wieku 26-35 oraz 36-45 lat, pracujące.

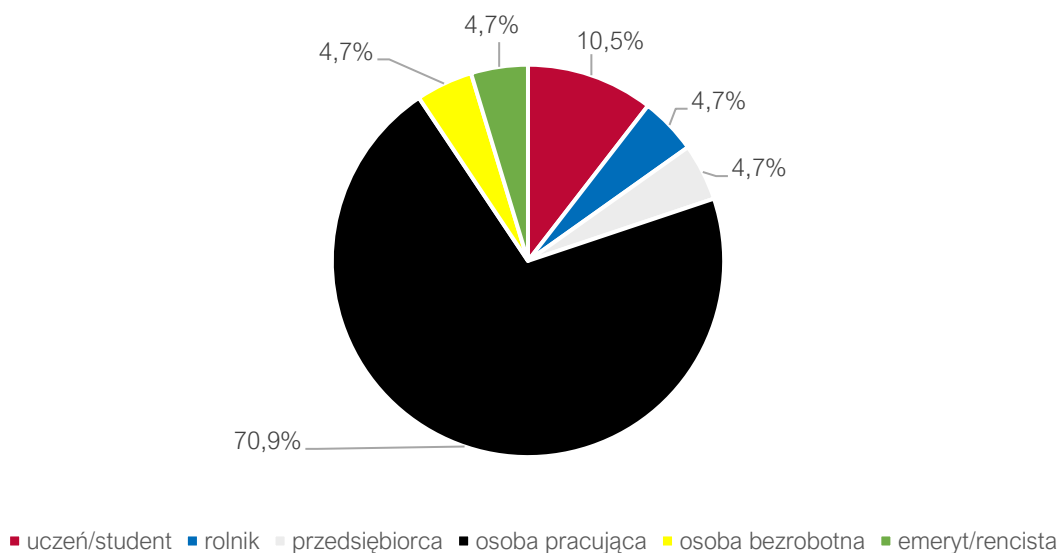
Ryc. 1. Podział respondentów ze względu na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

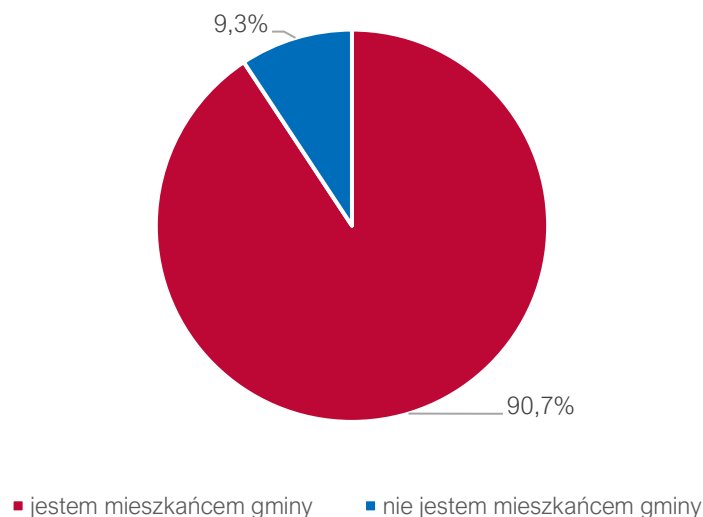
Ryc. 2. Podział respondentów ze względu na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ryc. 3. Podział respondentów ze względu na status zawodowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

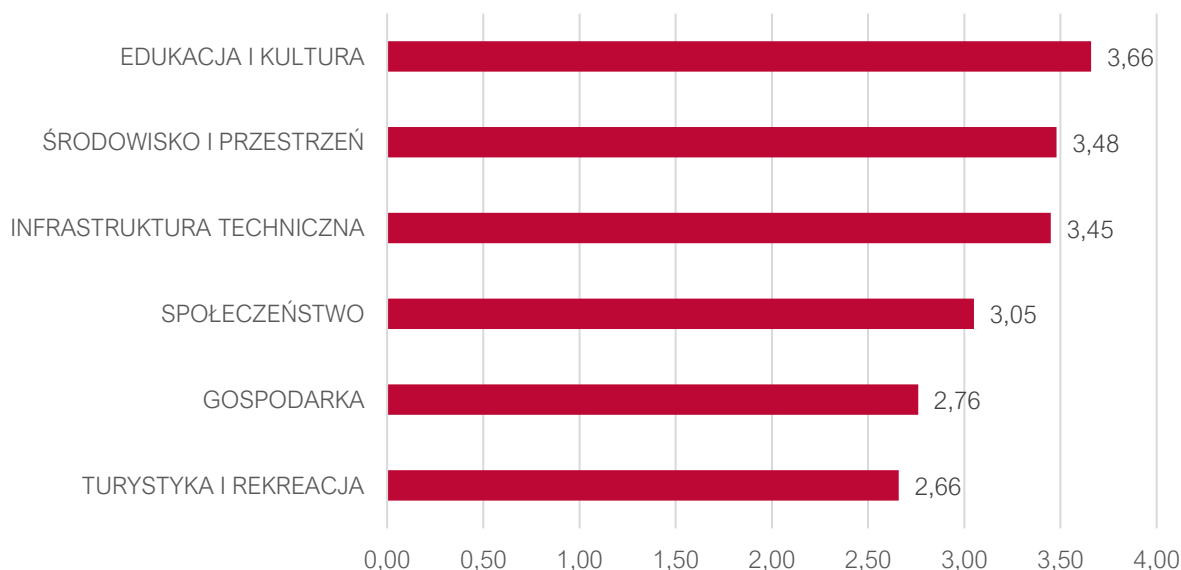

Ryc. 4. Podział respondentów ze względu na miejsce zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

4.1. Ocena sytuacji Gminy

W Gminie Grodziec w skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 5 to ocena bardzo dobra, mieszkańcy najlepiej oceniają działania w zakresie edukacji i kultury (średnia ocena wynosiła 3,66), z kolei najgorzej oceniono obszar turystyki i rekreacji (ocena wynosiła 2,66). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,76 do 3,48. Średni wynik gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 3,18.

Ryc. 5. Ocena poszczególnych obszarów według ankietowanych w Gminie Grodziec

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet

Tabela poniżej przedstawia średnie oceny poszczególnych elementów znajdujących się w danym obszarze.

Najniżej oceniony ze wszystkich obszarów został dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,65). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie możliwości uzyskania zatrudnienia na terenie Gminy, oferty spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych i młodzieży oraz w zakresie poziomu bazy gastronomicznej. Wszystkie z wyżej wymienionych aspektów otrzymały oceny poniżej 2,25, co oznacza, że mieszkańcy są niezadowoleni i zwracają uwagę, iż pewne elementy muszą ulec poprawie.

Tab. 1. Oceny poszczególnych podobszarów w Gminie Grodziec

Spółeczeństwo	Ocena
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy	3,95
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy	3,81
Skuteczność działania pomocy społecznej	3,59
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę (DPS, Kluby Seniora,)	3,18
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy	3,14
Wsparcie osób niesamodzielných	3,00
Dostęp do podstawowej opieki medycznej	2,68
Funkcjonalność budynków administracji publicznej	2,43
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej	1,65
Gospodarka	Ocena
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie	3,30
Atrakcyjność inwestycyjna obszaru gminy	3,28
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy	3,00
Dostępność usług na terenie Gminy	2,92
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy	2,75
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji	2,69
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,62
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	2,42
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy	1,90
Środowisko i przestrzeń	Ocena
System odbioru odpadów na terenie gminy	4,14
Walory środowiska przyrodniczego w gminie	4,06
Jakość powietrza w gminie	3,99
Oferta gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska	3,59
Estetyka swojej gminy	3,58
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)	3,45
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy	3,35
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)	3,33
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	3,30
Infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)	2,83
Świadomość ekologiczna mieszkańców	2,65

Infrastruktura techniczna	Ocena
Stan dróg w gminie	3,69
Jakość sieci wodociągowej	3,56
Mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)	3,52
Dostęp do Internetu w gminie	3,40
Jakość sieci kanalizacyjnej	3,38
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	3,13
Turystyka i rekreacja	Ocena
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,84
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie	3,10
Atrakcyjność turystyczną gminy	3,00
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów	2,79
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci	2,69
System ścieżek rowerowych	2,50
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	2,49
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej	2,26
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży	2,24
Poziom bazy gastronomicznej	2,23
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych	2,15
Edukacja i Kultura	Ocena
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	4,26
Działalność biblioteki	4,21
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie	4,20
Organizacja dowozu dzieci do szkół	4,16
Dostęp do edukacji przedszkolnej	4,01
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy	3,90
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy	3,87
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,64
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie	3,62
Działalność świetlic wiejskich	3,46
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie	3,19
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie (godziny i dni otwarcia, itp.)	3,18
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)	3,18
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy	3,17
Dodatkowa oferta (kółka zainteresowań, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy	2,88

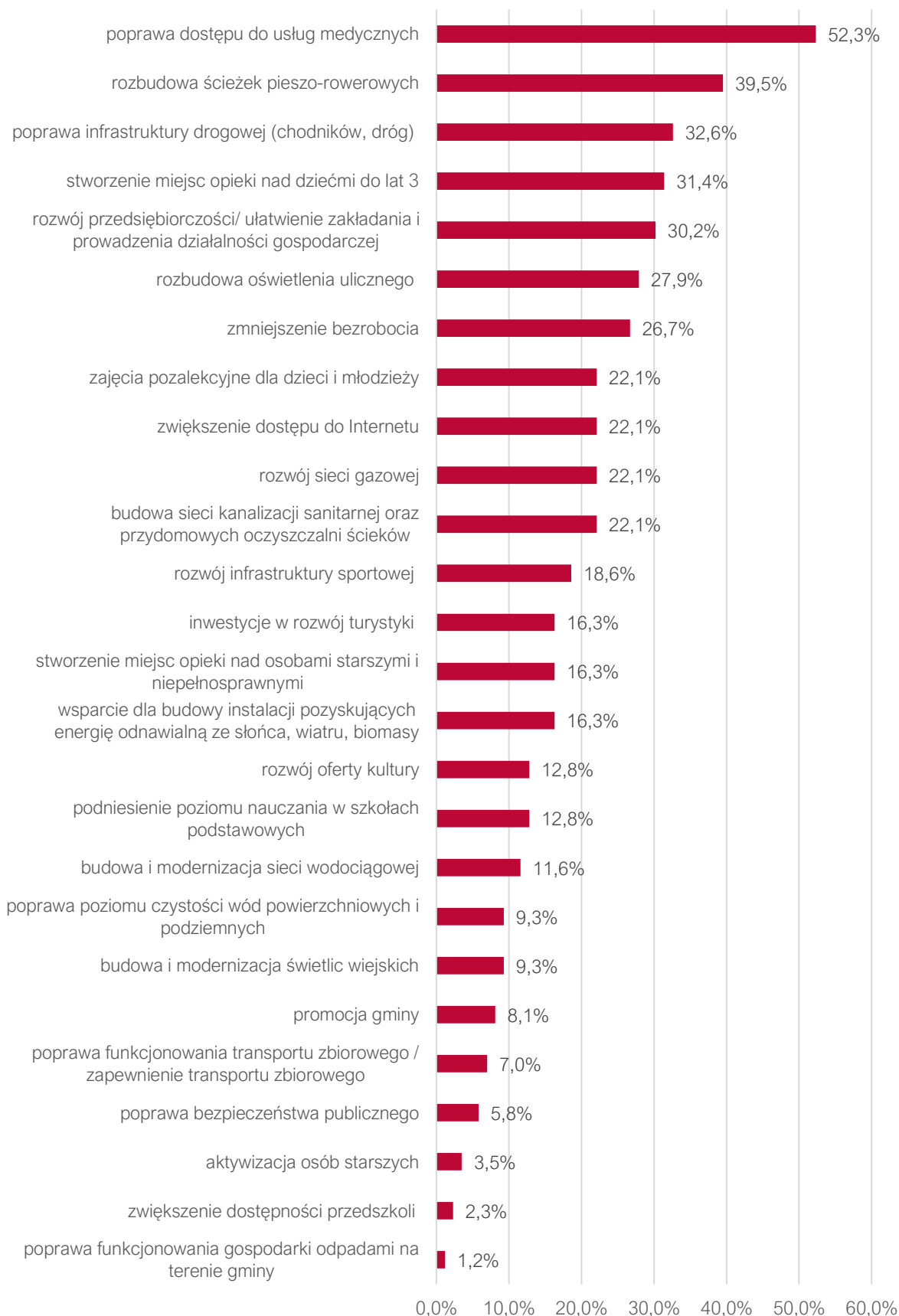
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Gminy nie została wyróżniona oceną bardzo dobrą. Najwyższą ocenę wśród mieszkańców zdobył dostęp do edukacji w szkołach podstawowych, działalność biblioteki, jakość edukacji przedszkolnej w gminie oraz organizacja dowozu dzieci do szkół.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Grodziec. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się poprawa dostępu do usług medycznych, poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg), rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych, stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, rozbudowa oświetlenia ulicznego oraz zmniejszenie bezrobocia.

Ostatnim pytaniem zadany w ankiecie było wskazanie elementu, który miałby zostać wizytówką Gminy. Wskazuje ono również na pożądane priorytety rozwoju według mieszkańców. Najczęściej mieszkańcy wskazywali na Budynek Urzędu Gminy, Pałac Grodziec, park oraz walory przyrodnicze i środowiskowe.

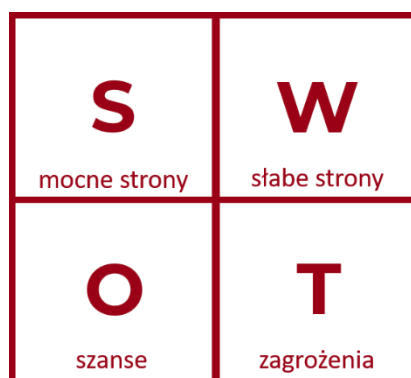
Ryc. 6. Główne priorytety rozwoju według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie analizy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Podczas analizy danych, dokonano podziału zebranych informacji na cztery grupy:

- **S (ang. strengths)** – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma gmina;
- **W (ang. weaknesses)** – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma gmina;
- **O (ang. opportunities)** – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy
- **T (ang. threats)** – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy.

Informacje te pochodziły z:

- wniosków zawartych w Diagnozie sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Grodziec,
- danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Gminy Grodziec, a także ze źródeł zewnętrznych,
- wyników badań ankietowych,
- wywiadu pogłębionego, który odbył się w dniu 19 grudnia 2023 roku.

Analizę SWOT dla Gminy Grodziec przedstawia poniższe zestawienie.

MOCNE STRONY

- dobrze rozwinięta sieć dróg na terenie Gminy – bliskość Autostrady A2 wraz z węzłem „Modła Królewska”, droga Krajowa DK25 oraz droga wojewódzka i drogi powiatowe, które warunkują wysoką dostępność komunikacyjną jednostki,
- wysokie walory przyrodnicze (Obszary Chronionego Krajobrazu), infrastruktura turystyczna oraz wysokie walory kulturowe (zabytki, kultura Olęderska, postaci historyczne) dające szansę na rozwój oferty kulturalnej, usług czasu wolnego i rekreacji,
- współpraca z WFOŚiGW w zakresie dofinansowań do wymiany źródeł ciepła oraz wsparcie mieszkańców w pozyskiwaniu zewnętrznych funduszy na termomodernizację budynków mieszkalnych,
- PSZOK na terenie Gminy, tworzący możliwości nieodpłatnego pozbywania się nietypowych i problematycznych odpadów oraz zapewniający bezpieczeństwo środowiska (eliminacja „dzikich wysypisk” i nielegalnego spalania odpadów w gospodarstwach domowych),
- dobre warunki do rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności w zakresie elektrowni wiatrowych oraz fotowoltaiki,
- wysoki stopień zwodociągowania Gminy,
- duża przepustowość oczyszczalni ścieków zapewniająca odbiór ścieków przy wzrastającej liczbie mieszkańców,
- rosnąca liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON prowadzących działalność na terenie Gminy oferujących zróżnicowane miejsca pracy dla mieszkańców,
- członkostwo Gminy w wielu stowarzyszeniach i związkach międzygminnych stymulujących rozwój gospodarczy ich członków (m.in. Lokalna Grupa Działania „Solidarni w Pratnerstwie”),
- funkcjonujące na terenie Gminy jednostki OSP wpływające na poziom bezpieczeństwa mieszkańców, ale też integrację społeczeństwa oraz kształtowanie zaangażowanych postaw i wymianę doświadczeń pomiędzy pokoleniami,
- dobrze funkcjonująca opieka i pomoc społeczna, które świadczą pomoc osobom dotkniętym ciężką sytuacją życiową

SŁABE STRONY

- niski stopień pokrycia powierzchni Gminy MPZP (0,18%), prowadzenie polityki przestrzennej w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje ustanawiające lokalizację inwestycji celu publicznego,
- niski odsetek mieszkańców mających dostęp do sieci kanalizacyjnej,
- niekorzystne trendy demograficzne i zmniejszająca się liczba mieszkańców Gminy (zmniejszający się udział mieszkańców w wieku kreatywnym, ujemny przyrost naturalny),
- postępujący wzrost senioralnego obciążenia demograficznego skutkujący koniecznością dostosowania usług społecznych dla seniorów,
- brak form opieki nad dziećmi do lat 3 wpływający na możliwość powrotu rodziców na rynek pracy,
- niewystarczająca spójność szlaków rowerowych i niski stan techniczny obiektów zabytkowych zmniejszające potencjał turystyczny obszaru,
- zmniejszanie się stopnia pokrycia wydatków na oświatę subwencją oświatową; rosnące koszty utrzymania oświaty,
- niska samodzielność finansowa Gminy
- niewystarczający dostęp do usług z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, w tym pediatrii, brak specjalistów na terenie Gminy,
- niewystarczająco rozwinięta sieć teleinformatyczna powodująca trudności w podłączeniu szybkiego łącza internetowego w niektórych miejscowościach Gminy.
- obiekty użyteczności publicznej wymagające głębokiej termomodernizacji.

SZANSE

- lokalizacja Gminy w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Konina
- przynależność do Aglomeracji Konińskiej dająca możliwość zintegrowanego działania na całym obszarze powiatu konińskiego i wspólne dążenie do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru,
- rozwój wspólnej polityki ekologicznej we współpracy z gminami Aglomeracji Konińskiej
- współpraca w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT Konin) dająca możliwości pozyskiwania środków na realizację inwestycji ponadlokalnych,
- przynależność Gminy do Wielkopolski Wschodniej wraz z możliwością korzystania ze środków z FST,
- zwiększająca się świadomość ekologiczna mieszkańców oraz i postawy przyjazne środowisku i rozwój alternatywnych źródeł energii wspierane ogólnopolskimi, w tym rządowymi, programami wsparcia działań proekologicznych,
- zwiększające się trendy w prowadzeniu aktywnego trybu życia (bieganie, wycieczki pieszo-rowerowe) oraz uprawianiu turystyki jednodniowej lub weekendowej,
- stopniowa zmiana mentalnego nastawienia społeczności do współodpowiedzialności za lokalną wspólnotę, partycypowania i aktywności społecznej,
- dofinansowania wewnętrzne i zewnętrzne wspierające rozwój OZE i wymianę źródeł ciepła na ekologiczne; dofinansowanie inwestycji dotyczących małej retencji,
- doświadczenie i wysoka skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych dająca szansę na pozyskiwanie środków w kolejnej unijnej perspektywie budżetowej 2021-2027 jako źródło finansowania priorytetowych dla rozwoju Gminy zadań,
- współpraca w ramach LGD oraz stowarzyszeń międzygminnych (rozwój gospodarczy, aktywizacja mieszkańców, promocja Gminy),
- utworzenie strefy ekonomicznej przy drodze DW443 poprzez stworzenie MPZP (obecnie tereny są własnością KOWR),
- budowa SRP Tuliszków oraz gazociągów średniego ciśnienia na terenach gmin Tuliszków, Władysławów, Rychwał i Grodziec.

ZAGROŻENIA

- postępujące zmiany klimatu skutkujące m.in. anomaliami pogodowymi, suszą, powodziami, co silnie oddziałuje na branżę rolniczą,
- wpływ czynników zewnętrznych o zasięgu globalnym na sytuację społeczno-gospodarczą regionu (np. epidemia, konflikty zbrojne),
- dalszy wzrost liczby bezrobotnych oraz zjawiska ubóstwa ekonomicznego w społeczeństwie polskim, spowodowane słabnącym tempem rozwoju gospodarczego kraju,
- zmiany systemu prawnego dotyczącego funkcjonowania i finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce,
- zwiększanie się kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi m.in. w związku z rosnącą inflacją, stałymi wzrostami kosztów energii elektrycznej i gazu oraz kosztów pracowniczych,
- ograniczony wpływ na infrastrukturę drogową powiatową i wojewódzką– potencjalne trudności w skomunikowaniu i modernizacji dróg,

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY GRODZIEC

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034 została opracowana na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy aktualnej sytuacji gminy, analizy SWOT i badań ankietowych oraz przeprowadzonego: wywiadu pogłębionego i warsztatów strategicznych. Podczas przeprowadzanych prac zwracano uwagę zarówno na potencjały Gminy (jej strony silne, pozwalające na wykorzystanie szans dla przyszłego rozwoju), jak również problemy (strony słabe, stanowiące zagrożenia dla jej dalszego rozwoju). W procesie strategicznym określono także MISJĘ oraz WIZJĘ Gminy Grodziec, które na późniejszym etapie prac stanowiły drogowskaz dla wyznaczania celów strategicznych i operacyjnych.

MISJA jest to element Strategii, który wskazuje na najważniejsze kierunki rozwoju gminy. Skupione są w niej wszystkie podstawowe wartości, które przyświecają władzom Gminy Grodziec i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Jest to ścieżka, jaką należy podjąć do osiągnięcia wizji. Zawiera w sobie odpowiedź na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Co jest naszym priorytetem?

Uwzględniając przyjęte założenia **misja Gminy Grodziec** brzmi następująco:

Gmina Grodziec stwarza warunki do prowadzenia działalności Gospodarczej i społecznej zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju, gwarantującego bezpieczne, przyjazne i dobre miejsce do życia z poszanowaniem walorów przyrodniczych, historycznych, kulturowych i turystycznych.

W procesie powstawania dokumentu istotne było również stworzenie WIZJI, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji przyjętej strategii rozwoju. WIZJA ukazuje Grodziec w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięciu zamierzonych celów.

Wizja Gminy:

- ❖ obrazuje stan docelowy Gminy w 2034 roku,
- ❖ ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- ❖ jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Wizja Gminy Grodziec brzmi następująco:

W 2034 roku Gmina Grodziec łączy tradycje z nowoczesnością, wspiera aktywność i rozwój mieszkańców. Jest miejscem przyjaznym mieszkańcom, turystom i inwestorom dzięki walorom przyrodniczym, kulturowym i zmodernizowanej infrastrukturze technicznej przy jednoczesnym zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Pielęgnuje działanie prozdrowotne, społeczne, rolnicze oraz kreuje wizerunek gminy pełniącej funkcje rekreacyjno-turystyczne w regionie.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Grodziec, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu gminy opisanego w wizji rozwoju, określono cele strategiczne odnoszące się do głównych obszarów rozwojowych:

CEL I:	WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU
CEL II:	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY
CEL III:	AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE GRODZIEC

Powyższe postulaty stanowią odzwierciedlenie wizji Gminy Grodziec, jaka ma zostać osiągnięta w 2034 roku. Cele strategiczne odwzorowują obszary rozwojowe w trzech sferach: przestrzennej, gospodarczej i społecznej. Sfery te cechuje wzajemne przenikanie się – podejmowane działania w sferze przestrzennej będą wpływały na gospodarkę lokalną, a ta z kolei na sytuację społeczną. Aktywne i świadome społeczeństwo lokalne w dobrej sytuacji materialnej będzie z kolei wpływało na jakość środowiska przyrodniczego. Dla osiągnięcia równowagi konieczne jest równoległe realizowanie zadań w każdej z wymienionych sfer. Aby urzeczywistnić realizację celów strategicznych, dla każdego z nich ustanowiono szereg celów operacyjnych, porządkujących poszczególne działania. Cele operacyjne przedstawiono w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE:					
CEL I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU		CEL II: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY		CEL III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE GRODZIEC	
CELE OPERACYJNE:					
1.1.	Nowoczesna i funkcjonalna infrastruktura	2.1.	Rozwój sfery gospodarczej Gminy	3.1.	Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi
1.2.	Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego	2.2.	Rozwój oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej opartej na walorach przyrodniczych i kulturowych Gminy	3.2.	Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej
1.3.	Świadoma i aktywna polityka przestrzenna			3.3.	Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU

Cele operacyjne:

- 1.1 Nowoczesna i funkcjonalna infrastruktura
- 1.2 Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
- 1.3 Świadoma i aktywna polityka przestrzenna

Przyciągająca i bezpieczna przestrzeń do życia, pracy, nauki i wypoczynku stanowi kluczowy element zapewnienia wysokiej jakości życia dla mieszkańców. Nowoczesna infrastruktura techniczna odgrywa istotną rolę w poprawie atrakcyjności danego obszaru oraz jakości życia jego mieszkańców. Modernizacja i rozbudowa dróg, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, taką jak oświetlenie, chodniki, ścieżki rowerowe, bezpieczne przejścia dla pieszych i parkingi, zwiększają dostępność przestrzenną, ułatwiają przemieszczanie się i podnoszą poziom bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego. Poza siecią dróg, na jakość życia mieszkańców wpływa także infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna, a także jakość obiektów edukacyjnych, sportowych oraz infrastruktura rekreacyjna.

Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu stanowią kluczowe elementy tego obszaru strategicznego. W celu poprawy jakości powietrza, wody i gleby, Gmina prowadzi politykę ochrony środowiska, obejmującą m.in. wymianę źródeł ciepła na proekologiczne, a także rozwój sieci kanalizacyjnej. Rozwój odnawialnych źródeł energii również jest priorytetem. Jednak sukces tych działań zależy także od zmiany nawyków mieszkańców, dlatego istotne są działania edukacyjne, mające na celu zwiększenie świadomości ekologicznej oraz wprowadzenie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych w codziennym życiu.

Jednym z kluczowych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców jest odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni. Aby to osiągnąć, konieczne jest stworzenie odpowiednich uregulowań prawnych dotyczących gospodarowania zasobami przestrzennymi. Dlatego ważne jest posiadanie aktualnych dokumentów planistycznych.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
1.1. Nowoczesna i funkcjonalna infrastruktura	- Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, - Stworzenie spójnej sieci tras rowerowych łączących poszczególne miejscowości, - Współpraca z zarządcami dróg, które zlokalizowane są na terenie Gminy, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty oświetlenia ulicznego, budowa przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej i poprawa stanu oznakowania drogowego, - Budowa zintegrowanej sieci zielonych stref przesiadkowych, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci wodociągowej wraz ze stacjami uzdatniania wody, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji deszczowej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu,	- rozbudowana sieć drogowa na terenie Gminy, - poprawa stanu i jakości dróg już istniejących na terenie Gminy, - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, rowerowego oraz pieszego, - poprawa dostępności komunikacyjnej Gminy, - zwiększenie poziomu objęcia Gminy siecią kanalizacyjną w oparciu o rozbudowaną oczyszczalnię ścieków, - poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb dzięki uporządkowanej gospodarce kanalizacyjnej i wodociągowej, - zwiększenie liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej, - rozwój usług cyfrowych w Gminie, dzięki dostępowi do wysokiej jakości Internetu.	- długość wybudowanych dróg (km), - długość wyremontowanych dróg (km), - długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km), - długość wybudowanych chodników (km), - liczba nowych punktów oświetlenia ulicznego (szt.), - długość rozbudowanej sieci wodociągowej (km), - długość rozbudowanej sieci kanalizacyjnej (km), - liczba zmodernizowanych/wybudowanych stacji uzdatniania wody (szt.), - długość wybudowanej sieci szerokopasmowej (km), - średnia prędkość łącza (Gb/s).

	• Rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej oczyszczalni ścieków, • Budowa SRP Tuliszków oraz gazociągów średniego ciśnienia na terenach gmin Tuliszków, Władysławów, Rychwał i Grodziec, • Współpraca z operatorami i umożliwienie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego na terenie Gminy.		
1.2. Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego	• Przeciwdziałanie występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacja do zmian klimatu poprzez zachowywanie naturalnej zdolności retencyjnej gruntów, promowanie i wspieranie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji oraz rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury, • Zagospodarowanie wód opadowych na obszarach o ograniczonych możliwościach ich zagospodarowania, • Sporządzanie gminnego programu adaptacji do zmian klimatu, • Podniesienie poziomu jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej, • Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy i ich promocja wśród mieszkańców, • Rozwój systemu segregacji odpadów, w tym zwiększenie dostępu do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na	• zabezpieczenie obszaru Gminy przez wystąpieniem niepożądanych skutków zmian klimatycznych, • zwiększenie efektywności energetycznej budynków na terenie gminy, • wzrost wykorzystania i zastosowania odnawialnych źródeł energii, • poprawa jakości wody, powietrza i ziemi na terenie Gminy,	• opracowany Plan Adaptacji do Zmian Klimatu (tak/nie) • liczba przedsięwzięć zorganizowanych na rzecz upowszechniania edukacji ekologicznej (szt.), • liczba nowopowstałych instalacji OZE (szt.), • liczba budynków poddana termomodernizacji (szt.), • liczba wprowadzonych elementów błękitno-zielonej infrastruktury (szt.), • udział odpadów zebranych selektywnie w odpadach ogółem (%), • wskaźniki recyklingu wybranych frakcji odpadów (%), • ilość zebranych odpadów w ciągu roku (Mg).

	rzecz utrzymania wysokich poziomów segregacji i recyklingu i oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów, • Promocja, edukacja i wspieranie przedsięwzięć dotyczących upowszechniania wiedzy z dziedziny ekologii, w tym rozwiązań w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury i postępowania z odpadami.		
1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna	• Regulacja polityki przestrzennej poprzez opracowanie planu ogólnego, • Przygotowanie terenów (na słabych jakościowo glebach) pod zabudowę jednorodziną dla nowych mieszkańców, • Uregulowanie stanów prawnych gruntów, • Działania na rzecz scalania i podziału gruntów, • Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej z przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami, • Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznej poprzez prowadzenie działań rewitalizacyjnych,	• zapobieganie chaosowi przestrzennemu i zaspokajanie potrzeb rozwojowych w ramach polityki przestrzennej, • zwiększenie funkcjonalności przestrzeni i estetyki Gminy, • wykup i zamiana gruntów, • podniesienie jakości życia mieszkańców na obszarach, które zostaną wyznaczone jako zdegradowane,	• powierzchnia Gminy objęta dokumentami planistycznymi (ha lub %), • powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (ha), • liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej (szt.), • liczba obiektów i przestrzeni poddanych rewitalizacji (szt.), • stopień realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (%).

CEL STRATEGICZNY II:**ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY**

Cele operacyjne:

- 2.1 Rozwój sfery gospodarczej Gminy
- 2.2 Rozwój oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej opartej na walorach przyrodniczych i kulturowych Gminy

Jeden z kluczowych sektorów mających wpływ na jakość życia mieszkańców Gminy to gospodarka, zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym. Sytuacja finansowa samorządu, decyduje o jego możliwościach inwestycyjnych, lecz także poziomie świadczonych usług publicznych, takich jak usługi społeczne, komunalne, edukacyjne, zdrowotne i kulturalne. Istotne jest wspieranie przedsiębiorców oraz rozwijanie rynku pracy. Wdrożenie systemu wsparcia dla przedsiębiorców może pozytywnie wpłynąć na wzrost liczby firm, poprawę ich kondycji, tworzenie nowych i atrakcyjnych miejsc pracy oraz redukcję bezrobocia.

Na obszarze Gminy istnieje potencjał do rozwoju turystyki jednodniowej oraz możliwość rozbudowy oferty wypoczynkowej dla mieszkańców, opierając się na lokalnych zabytkach, urokach przyrody i malowniczym krajobrazie Gminy. Niemniej jednak, kluczowe jest kontynuowanie rozwoju infrastruktury turystycznej oraz ciągłe poszerzanie bazy rekreacyjnej, z wykorzystaniem istniejących walorów środowiskowych i dziedzictwa kulturowego.

Efektywna promocja odgrywa kluczową rolę w rozwoju Gminy, zarówno w obrębie jej granic, jak i poza nimi. Z jednej strony, promocja kierowana do mieszkańców ma na celu kształtowanie lokalnej tożsamości oraz wzmacnianie przynależności do wspólnoty. Z drugiej strony, promocja zewnętrzna ma na celu przyciąganie nowych mieszkańców, turystów i inwestorów, co przyczynia się do zwiększenia potencjału rozwojowego gminy.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY			
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
2.1. Rozwój sfery gospodarczej Gminy	• Inicjowanie nowych stref aktywności gospodarczej, • Stworzenie oferty inwestycyjnej dla osób zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie Gminy, • Rozbudowa infrastruktury technicznej w obszarach proinwestycyjnych, • Stworzenie systemu lokalnych preferencji podatkowych dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy, • Wspieranie rozwoju pszczelarstwa, zwiększenie obszarów roślin miododajnych, • Organizacja kampanii, szkoleń, warsztatów celem podniesienia kwalifikacji lub nabycia nowych umiejętności przez pracowników.	• zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, • zwiększenie liczby przedsiębiorstw na terenie Gminy, • aktywizacja gospodarcza mieszkańców Gminy (np. poprzez zakładanie przez nich nowych działalności gospodarczych), • zmniejszenie bezrobocia.	• liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.), • liczba przedsiębiorców korzystających z systemu ulg i zachęt (szt.), • powierzchnia terenów przeznaczona pod funkcje produkcyjno-usługowe (ha), • udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym (%).
2.2. Rozwój oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej opartej na walorach przyrodniczych i kulturowych Gminy	• Zachowanie i modernizacja obiektów dziedzictwa kulturowego występujących na terenie Gminy, • Adaptacja istniejących obiektów zabytkowych na cele kulturalne z wykorzystaniem lokalnych zasobów kulturowych, • Promocja lokalnej twórczości kulturalnej i tradycji rzemieślniczych, a także dążenie do wypromowania wartościowego produktu lokalnego, • Realizacja projektów edukacyjnych na temat regionalnego dziedzictwa podnoszą-	• zwiększenie możliwości rekreacyjnego wykorzystania potencjału Gminy, • zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną Gminy, • poprawa stanu zabytków na terenie Gminy, • zwiększenie zainteresowania Gminą i wzrost jej rozpoznawalności, a w konsekwencji napływ nowych mieszkańców, odwiedzających oraz przedsiębiorców,	• liczba wyremontowanych zabytków (szt.), • liczba wykreowanych produktów lokalnych (szt.), • liczba rozbudowanej infrastruktury turystycznej (szt.), • liczba rozbudowanej infrastruktury sportowej (szt.), • liczba rozbudowanej infrastruktury rekreacyjnej (szt.), • długość rozbudowanych turystycznych szlaków pieszo-rowerowych (km),

	cego świadomość o historii Gminy, jej zabytkach, tradycjach i produktach lokalnych, • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-turystyczno-sportowej, • Rozbudowa turystycznych szlaków pieszo-rowerowych wraz z miejscami postojowymi w sposób zapewniający ich integrację oraz poprawę dostępności do najważniejszych obiektów zabytkowych w Gminie, • Opracowanie spójnej oferty turystycznej, • Prowadzenie kampanii promocyjnych gminy (m.in. filmy promocyjne, wydarzenia, konkursy) pod kątem turystyki krajoznawczej i ekoturystyki, • Nawiązanie współpracy z gminami partnerskimi, także międzynarodowymi w celu zwiększenia możliwości promocyjnych oraz poszerzenia oferty kulturalnej.	• zwiększenie świadomości dziedzictwa kulturowego, historycznego i ludowego oraz jego utrwalanie, • ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych oraz dziedzictwa kulturowego	• liczba przeprowadzonych akcji promujących Gminę (szt.), • liczba wykorzystywanych kanałów do promocji Gminy (szt.) • liczba gmin partnerskich, które współpracują z Gminą (szt.),
--	--	--	---

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE GRODZIEC

Cele operacyjne:

- 3.1 Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi
- 3.2 Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej
- 3.3 Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Najważniejszym kapitałem rozwojowym Gminy Grodziec są jej mieszkańcy. Priorytetem władz samorządowych jest podnoszenie jakości życia w Gminie oraz zwiększanie jej atrakcyjności jako miejsca do życia: dla obecnych i przyszłych mieszkańców. Rozwój ten nie mógłby nastąpić bez inwestycji w wysoką jakość edukacji. Wysoki standard kształcenia ma kluczowe znaczenie dla przyszłości młodych ludzi, wpływając jednocześnie na stan rynku pracy i poziom bezrobocia. Podniesienie jakości infrastruktury szkolnej oraz rozwijanie bazy dydaktycznej stanowią fundamentalne elementy tego procesu, przyczyniając się do poprawy jakości nauczania. Istotne jest również zapewnienie bogatej oferty atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, dostosowanych do oczekiwań dzieci i młodzieży, wsparcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych, wspierającego rozwój poza podstawą programową oraz wsparcia dla uczniów mających trudności w nauce i pomoc psychologiczną.

Czynnikiem poprawiającym jakość życia mieszkańców jest również rozwój usług społecznych. W Gminie Grodziec, podobnie jak w całym kraju, obserwuje się tendencję starzenia się społeczeństwa. Każdego roku liczba osób w wieku poprodukcyjnym stale rośnie, co prowadzi do zwiększenia zapotrzebowania na usługi społeczne, zwłaszcza opiekuńcze. W tym celu konieczne jest stworzenie wszechstronnej oferty usług społecznych, dostosowanej do potrzeb różnych grup społeczności gminnej, uwzględniając zarówno aspekty zawodowe, wiekowe, jak i różnice wynikające z płci, sytuacji rodzinnej czy materialnej. Ponadto, należy uwzględnić osoby narażone na ryzyko wykluczenia społecznego. Wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym wiąże się także z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi zdrowotne, zwłaszcza specjalistyczną opiekę, taką jak rehabilitacja. Dlatego istotne jest zapewnienie dostępu do tego rodzaju placówek, ze szczególnym uwzględnieniem osób o ograniczonej mobilności i tych, którzy wymagają opieki.

Podniesienie jakości życia mieszkańców zależy również od rozwoju oferty społeczno-kulturalnej. Aby sprostać oczekiwaniom lokalnej społeczności, niezbędna jest wysokiej jakości infrastruktura oraz nowoczesne tereny rekreacyjne, dostępne dla wszystkich grup wiekowych. Dodatkowo, wsparcie dla instytucji kulturalnych, organizacji pozarządowych i klubów sportowych stanowi kluczowy element kształtowania lokalnej tożsamości i atrakcyjności regionu. Promowanie kultury sportu i aktywności fizycznej jest istotne, ponieważ ma pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE GRODZIEC

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
3.1. Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi	• Utworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3, • Zwiększenie dostępu do opieki przedszkolnej, • Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i doposażenie obiektów, • Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do zainteresowań i potrzeb dzieci i młodzieży, związanych z rozwojem kompetencji kluczowych, • Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli, • Opracowanie i wdrażanie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych (kursy językowe, zajęcia dodatkowe, program stypendialny).	• upowszechnienie opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców, • poprawa warunków nauczania w szkołach i przedszkolach, • aktywizacja kobiet na rynku pracy, • wielopłaszczyznowy rozwój dzieci, pod kątem edukacyjnym oraz psychologiczno-pedagogicznym.	• poziom upowszechniania opieki nad dziećmi do lat 3 (%), • poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego (%), • liczba zmodernizowanych i rozbudowanych obiektów oświatowych (szt.), • liczba zajęć pozalekcyjnych organizowanych dla dzieci i młodzieży (szt.), • liczba przeprowadzonych kursów/szkoleń dla kadry oświatowej (szt.), • liczba dzieci otrzymujących stypendium szkolne (os.), • liczba uruchomionych programów wsparcia uczniów zdolnych i z trudnościami w nauce (os.) • kwota udzielanego wsparcia (zł).
3.2. Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej	• Zapewnienie wysokiej jakości POZ, • Zwiększenie działań zmierzających do rozwoju i poprawy dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym i specjalistycznym, w tym usług rehabilitacyjnych, • Stworzenie i realizacja zadań związanych z ochroną zdrowia (programy zdrowotne i	• poprawa dostępności do opieki medycznej, • poprawa dostępności do usług opiekuńczych; • wzrost skuteczności i atrakcyjności gminnej polityki senioralnej	• liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-zdrowotnych (szt.), • liczba osób objętych usługami opiekuńczymi (os.), • liczba kampanii przeprowadzonych w zakresie walki z uzależnieniami,

	profilaktyczne realizowane we współpracy i samodzielnie przez Gminę), • Rozwój działalności instytucji pomocy społecznej na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy bądź wsparcia, • Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych wysokiej jakości dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym doszkalanie kadry opiekunów i asystentów rodzin, • Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami, promocja zdrowia, w tym aktywnego trybu życia, • Zapewnienie wsparcia psychicznego oraz dbałość o dobrostan, • Dążenie do integracji społecznej i zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, • Tworzenie miejsc przyjaznych seniorom (np. Klub Seniora) oraz rozwój gminnej polityki senioralnej, • Wdrażanie programów polityki zdrowotnej lub profilaktyki zdrowotnej i społecznej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia.	• poprawa jakości życia mieszkańców poprzez • zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców, • wykreowanie postaw prozdrowotnych wśród mieszkańców, • rozwój działalności instytucji pomocy społecznej, odpowiadających potrzebom i problemom społecznym mieszkańców Gminy • poprawa warunków funkcjonowania osób ze szczególnymi potrzebami, • wsparcie rodzin w opiece nad dziećmi, • przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz walka z uzależnieniami.	• liczba podejmowanych inicjatyw w zakresie aktywizacji osób starszych (szt.), • liczba rodzin objętych opieką psychologiczną (szt.), • liczba osób korzystających z terapii uzależnień (szt.); • liczba seniorów korzystających z usług placówek senioralnych.
--	---	---	--

3.3. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego

- Rozwój oferty kulturalnej odpowiadającej na potrzeby różnych grup wiekowych, w szczególności młodzieży,
- Powstanie nowych sekcji sportowych skierowanych do odpowiednich grup wiekowych i przygotowanie odpowiedniej bazy sportowej np. pumptrack, korty, skatepark,
- Budowa pełnowymiarowego boiska piłkarskiego wraz z infrastrukturą m.in. szatnie, trybuny, zaplecze socjalne, sprzęt sportowy, siłownie,
- Stworzenie oferty aktywności sportowych i ruchowych dla różnych grup społecznych (joga, fitness, aerobik),
- Wsparcie działalności świetlic wiejskich, w tym opracowanie oferty kulturalnej w celu wykorzystania ich jako lokalne centra aktywności społecznej,
- Wsparcie działalności lokalnych organizacji pozarządowych i wolontariatu,
- Wsparcie i udział w wyjazdach studyjnych i wydarzeniach kulturalnych,
- Rozwój e-usług i zapewnienie ich dostępności dla wszystkich mieszkańców
- wzrost integracji społecznej i aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju Gminy,
- rozwój oferty kulturalno-sportowej, odpowiadającej potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców z wykorzystaniem nowo powstałej lub zmodernizowanej infrastruktury kulturalnej i sportowej,
- wzmocnienie więzi społecznych i tożsamości lokalnej,
- minimalizacja ryzyka wykluczenia społecznego.
- wyremontowanych, rozbudowanych i wybudowanych obiektów infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej (szt.),
- liczba nowych sekcji sportowych (szt.),
- liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych w roku (szt.),
- liczba inicjatyw wsparcia dla NGO (szkolenia, doradztwo) (szt.)
- liczba przedsięwzięć realizowanych w świetlicach wiejskich (szt.),
- liczba realizowanych e-usług na terenie Gminy (szt.),

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Grodziec. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Gmina Grodziec jest gminą o charakterze wiejskim, położoną w województwie wielkopolskim, w powiecie konińskim. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 118 km², w tym użytki rolne zajmują ok. 58%. Funkcją wiodącą Gminy jest rolnictwo. Lasy zajmują 38% powierzchni.

W skład Gminy wchodzi 18 sołectw: Biała, Biała Kolonia, Biskupice, Bystrzyca, Czarnybród, Grodziec, Janów, Junno, Królików, Królików Czwarty, Łądek, Łagiewniki, Nowe Grądy, Stara Ciświca, Stary Borowiec, Stare Grądy, Wielołęka, Zaguźnica.

Gminnym ośrodkiem wielofunkcyjnym o znaczeniu lokalnym jest miejscowość Grodziec. Są w niej zlokalizowane następujące obiekty użyteczności publicznej: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka Publiczna, szkoła podstawowa, przedszkole, ośrodek zdrowia oraz jednostka OSP.

Sieć dróg na terenie Gminy Grodziec tworzą drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie. Nie występują autostrady i drogi ekspresowe.

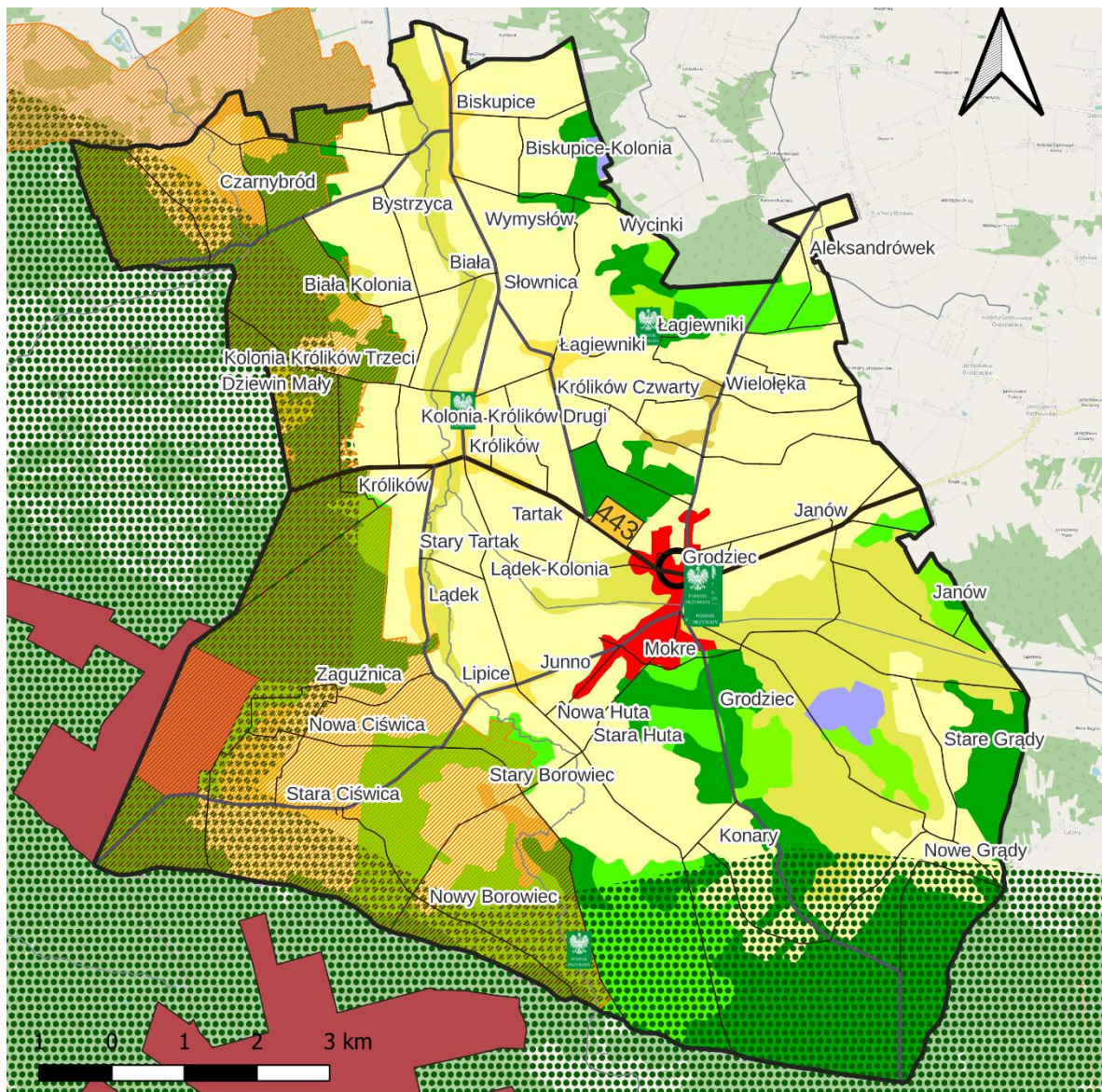
Odległość z miejscowości Grodziec do jednostki miejskiej o znaczeniu powiatowym – Konina wynosi 27 km, podróż samochodem zajmuje ok. 25 minut. Miasta o znaczeniu wojewódzkim – Poznań i Łódź znajdują się w odległości kolejno 105 km i 143 km, czas dojazdu samochodem do tych miast zajmuje odpowiednio ok. 1 godz. i 25 min. oraz 1 godz. 37 min. Odległość siedziby Gminy (miejscowości Grodziec) do najbliższego węzła autostrady (A2 relacji Kukuryki-Świecko) wynosi ok. 24 km (23 min jazdy samochodem).

W granicach Gminy Grodziec nie przebiega sieć aktywnych linii kolejowych. Najbliższy dworzec kolejowy znajduje się w miejscowości Konin (ok. 27 km od miejscowości Grodziec).

Na obszarze Gminy Grodziec znajdują się następujące tereny objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych:

- Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu (34,9 km² na terenie Gminy Grodziec – 29,6% powierzchni Gminy) – krajobraz jest mozaiką lasów, łąk i torfowisk oraz pól uprawnych. Utworzono go w celu ochrony terenów o cechach środowiska zbliżonego do stanu naturalnego. O wartości przyrodniczej tego terenu w dużej mierze stanowią ptaki, szczególnie wodno-błotne. Swoje miejsca lęgowe mają tu m.in. perkozy, bąki, gęgawy, cyranki, płaskonosy, kropiatki, derkacze, kszuki, krwawodzioby, rycyki i rybitwy czarne, a dla regionu charakterystyczne są także: błotniak łąkowy, dudek, przepiórka, dziwonka i kulik wielki;
- Korytarz Ekologiczny Dolina Warty (34,4 km² na terenie Gminy Grodziec – 29,2% powierzchni Gminy);
- specjalny obszar ochrony siedlisk Puszcza Pyzdrowska

- 6 pomników przyrody – wśród nich znajdują się pojedyncze drzewa (2 szt.), 2 grupy drzew (1 aleja, 1 skupisko drzew), 2 głązy narzutowe.

Ryc. 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Grodziec

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

Oprócz uwarunkowań lokalnych i wynikających z nich kierunków zagospodarowania, kształtowanie polityki przestrzennej w Gminie Grodziec opiera się również na rekomendacjach zawartych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego (PZPWW). Zgodnie z jego zapisami, Gmina Grodziec została zaklasyfikowana do obszaru funkcjonalnego: Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego (WOF).

PZPWW wyznacza następujące cele polityki przestrzennej dla Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego:

1. Podtrzymanie i restrukturyzacja przemysłu energetycznego
2. Kształtowanie nowych funkcji stanowiących podstawę rozwoju obszaru
3. Kształtowanie środowiska przyrodniczego

Dla każdego z wymienionych celów PZPWW określa zasady zagospodarowania. Poniżej przedstawiono najważniejsze rekomendacje w zakresie zagospodarowania przestrzennego, istotne dla Gminy Grodziec:

- w zakresie kształtowania ładu przestrzennego:
 - uzupełnianie zabudowy w jednostkach osadniczych charakteryzujących się intensywnym zagospodarowaniem i niewielką powierzchnią terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje,
 - rozwój zabudowy na obszarach o wysokich predyspozycjach do zainwestowania, przede wszystkim w granicach i w sąsiedztwie miasta subregionalnego oraz w granicach ośrodków gminnych, a także położonych w zasięgu aglomeracji kanalizacyjnych, w sąsiedztwie stacji i przystanków kolejowych oraz węzłów drogowych,
 - ograniczanie rozwoju zabudowy w obrębie terenów leśnych i otwartych terenów rolnych, w tym ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- w zakresie poprawy obsługi komunikacyjnej:
 - rozbudowa pierścieniowych układów komunikacyjnych w oparciu o drogi powiatowe i gminne,
 - rozwój sieci komunikacji autobusowej i budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych, w tym powiązanie poszczególnych podsystemów komunikacji zbiorowej (linii autobusowych, transportu indywidualnego i kolejowego),
- w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego:
 - odtwarzanie sieci hydrograficznej obszaru oraz intensyfikacja retencji wód, o zachowanie istniejących ekosystemów zależnych od wód (obszarów mokradłowych) oraz dolin rzek i małych cieków w dotychczasowym sposobie użytkowania,
 - rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,

- budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń melioracyjnych,
 - ograniczanie niskiej emisji zanieczyszczeń m.in. poprzez modernizację infrastruktury ciepłowniczej, podłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz stosowanie kotłów gazowych lub olejowych,
- zapewnianie wymiany powietrza poprzez ochronę korytarzy ekologicznych przed zainwestowaniem,
- zwiększanie udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii oraz wykorzystywanie paliw niskoemisyjnych,
- w zakresie ochrony i efektywnego wykorzystania potencjału kulturowego:
 - określenie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów z uwzględnieniem ochrony obszarów o najwyższych walorach kulturowych i przyrodniczych wraz z elementami specyficznymi dla kultury regionu,
 - wyznaczanie i określanie zasad ochrony otoczenia obiektów wartościowych oraz charakterystycznych elementów struktury krajobrazu (osi widokowych, dominant przestrzennych i panoram miejscowości),
- w zakresie wykorzystania i wzmacniania potencjału społeczno-gospodarczego:
 - uzupełnianie w jednostkach gminnych funkcji usług podstawowych: usług zdrowia, edukacji, kultury i sportu,
 - wspieranie rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej na wsi w postaci małych i średnich zakładów produkcyjnych, rozwój turystyki i rekreacji, ze szczególnym uwzględnieniem wzmacniania roli Wielkiej Pętli Wielkopolskiej oraz obszarów położonych wzdłuż szlaku żeglugi śródlądowej,
 - ograniczanie rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej i wyznaczenie stref buforowych, w tym ochronnych, wokół terenów przeznaczonych pod obiekty przetwórstwa rolno-spożywczego oraz instalacje służące wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych,
- w zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej:
 - rozbudowa systemów odprowadzania ścieków komunalnych,
 - wyznaczenie korytarzy przesyłowych dla planowanych linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć oraz zabezpieczenie terenów dla potrzeb rozbudowy i budowy urządzeń elektroenergetycznych.

Kształtowanie polityki przestrzennej gminy będzie odbywać się w oparciu o zasady zagospodarowania ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa, jak i poniższe wytyczne dotyczące:

- tworzenia warunków zmierzających do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców gminy;

- harmonijnego i skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- stałego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego stanowiącego wartość ogólnospołeczną;
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy założeniu racjonalnego ich wykorzystania dla potrzeb lokalnych i ponadlokalnych skorelowanego z procesem rozwoju społeczno-gospodarczego;
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia;
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

4. Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Grodziec, są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej, wojewódzkiej i ponadlokalnej. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

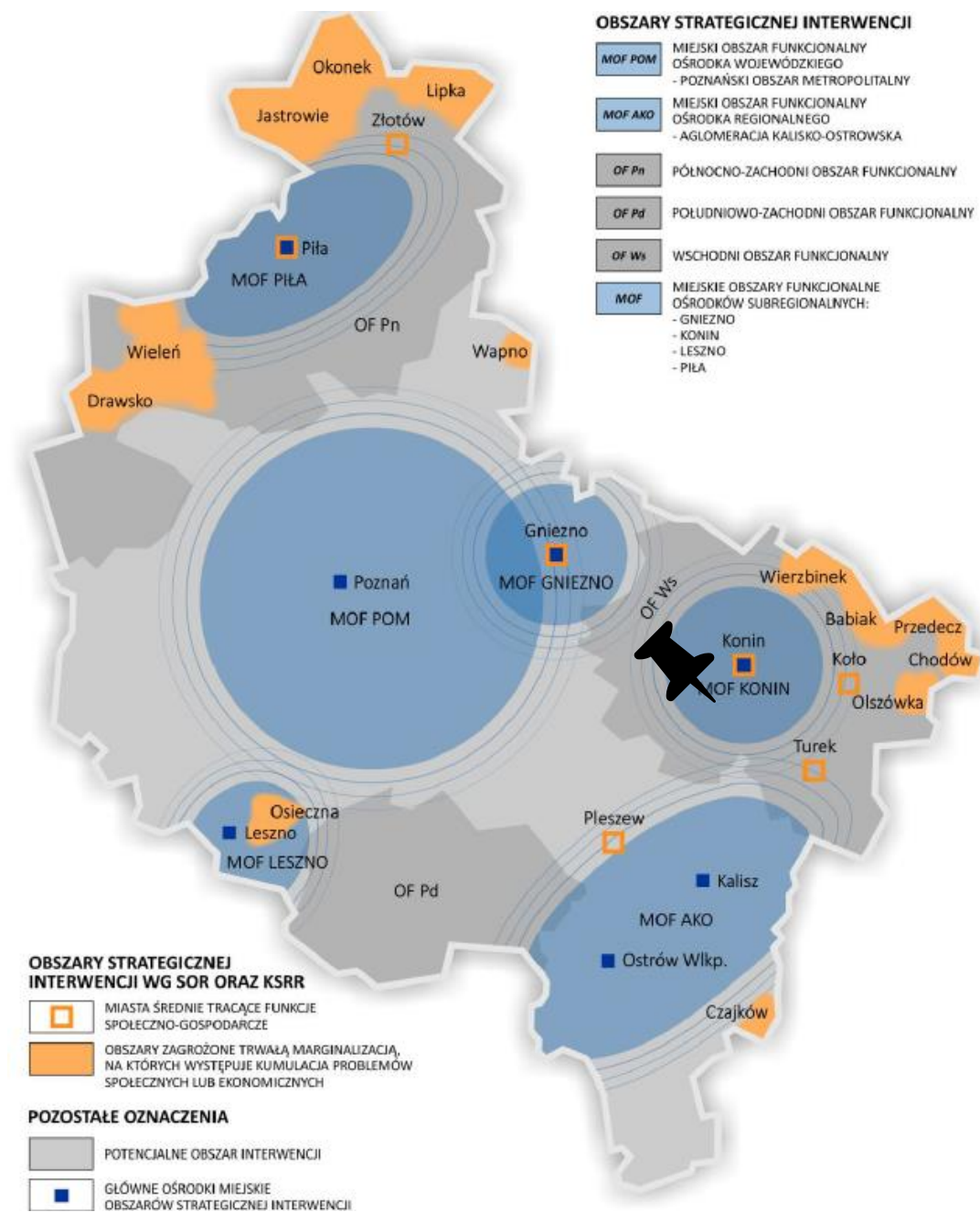
Tab. 2. Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Grodziec z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego.

Cele	
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Strategia Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034
1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy	CEL II: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY 2.1. Rozwój sfery gospodarczej Gminy CEL III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE GRODZIEC 3.1. Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu	CEL III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE GRODZIEC

	3.1. Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi 3.2. Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej 3.3. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej	CEL I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU 1.1. Nowoczesna i funkcjonalna infrastruktura 1.2. Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju	CEL I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna

Źródło. Opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje również obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Projektowanie interwencji przebiegać będzie zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi. Do obszarów strategicznej interwencji (OSI) należą zarówno miejskie ośrodki funkcjonalne, jak i obszary o skumulowanych problemach rozwojowych. Miejskie obszary funkcjonalne (MOF) to wyodrębnione obszary najintensywniej oddziałujące na otoczenie, charakteryzujące się silnymi powiązaniami funkcjonalno-przestrzennymi. Na terenie województwa wielkopolskiego wyodrębniono 6 takich obszarów, które obejmują najważniejsze ośrodki miejskie wraz z ich otoczeniem – ośrodek wojewódzki (Poznań), regionalny (Kalisz z Ostrowem Wielkopolskim) oraz 4 ośrodki subregionalne (Gniezno, Konin, Leszno i Piła). Obszary te przedstawia poniższa mapa.

Ryc. 8. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatorywnym zasięgu

Źródło: Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Gmina Grodziec zaliczona została do Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego (WOF), którego podstawowa funkcja koncentruje się wokół przemysłu wydobywczo-energetycznego.

W związku z postępującym wyczerpywaniem się złóż kopalin, obszar ten wymaga restrukturyzacji gospodarki w kierunku produkcji alternatywnych źródeł energii, w szczególności geotermii i wodoru, a także rekultywacji terenów pozostałych po kopalni odkrywkowej węgla brunatnego.

W poniższej tabeli zestawiono cele i kierunki działań zaplanowane w niniejszej Strategii z kluczowymi kierunkami działań dla Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego.

Wschodni Obszar Funkcjonalny	Strategia Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034
Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców • przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej bez znaczących kosztów ekonomicznych i społecznych • restrukturyzacja i modernizacja gospodarki WOF, tworzenie alternatyw gospodarczych (opartych np. na OZE, wodorze) oraz specjalizacji niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo-energetycznym, m.in. budowa proinnowacyjnego Parku Przemysłowo–Technologicznego Aglomeracji Konieńskiej • rozwój i podniesienie atrakcyjności terenów inwestycyjnych przez zintegrowane działania promocyjne, a także racjonalne wykorzystanie i zagospodarowanie terenów poprodukcyjnych i pogórnich • zachowanie i rozwój potencjału rolnictwa, ochrona gruntów rolnych, wdrażanie programów kompensacyjnych dla sektora rolniczego z tytułu działalności kopalni • poprawa sytuacji na rynku pracy przez stworzenie warunków do powstania nowych miejsc pracy • podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego szczególnie w przypadku pracowników odchodzących z sektora paliwowo-energetycznego tak, aby w nowych miejscach pracy mogli w jak największym stopniu wykorzystywać swoje wcześniej zdobyte umiejętności i doświadczenie zawodowe	CEL I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU 1.2. Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego CEL II: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY 2.1. Rozwój sfery gospodarczej Gminy CEL III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE GRODZIEC 3.1. Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi
Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu • przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych, poprawa dostępu do usług społecznych i ich jakości, w tym usług i infrastruktury zdrowotnej, usług opiekuńczych i senioralnych • rozwój funkcji turystycznych w oparciu o walory georóżnorodności środowiska WOF • wzmacnianie społeczności lokalnych i tożsamości lokalnej, m.in. przez wykorzystanie dorobku i doświadczenia funkcjonujących na tym obszarze Lokalnych Grup Działania	CEL I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU 1.2. Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego CEL II: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY 2.2. Rozwój oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej opartej na walorach przyrodniczych i kulturowych Gminy CEL III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE GRODZIEC 3.2. Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej 3.3. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski	• rozbudowa infrastruktury transportowej, budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze WOF, m.in. DK 25, 72, 92, ułatwienie przepływów towarów w kierunkach północ-południe i wschód-zachód powiązanych z autostradą A2 • rozwój infrastruktury kolejowej, budowa węzła kolejowego oraz rozważenie budowy sieci kolejowej łączącej Konin–Koło–Turek, modernizacja linii kolejowej E20 • wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej WOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych • dochowanie zobowiązań w dziedzinie ochrony środowiska oraz podnoszenie jego jakości, szczególnie w zakresie powietrza, bioróżnorodności, wód powierzchniowych i podziemnych, upowszechnianie edukacji ekologicznej • uregulowanie gospodarki odpadami i wodno-ściekowej • wzrost retencji wody • produkcja energii opartej na nowych nośnikach energii, inicjowanie i prowadzenie działań związanych z rozwojem energetyki rozproszonej oraz lokalnym bezpieczeństwem energetycznym, rozwój inicjatyw klastrowych oraz inteligentnych systemów magazynowania, zarządzania i dystrybucji energii, w szczególności opartych na alternatywnych źródłach • wykorzystanie pełnego potencjału wszystkich rodzajów OZE (m.in. biopaliw ciekłych, biogazu, energii wiatru, geotermii głębokiej, pomp ciepła, ogniw fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych) oraz poprawa efektywności energetycznej	CEL I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU 1.1. Nowoczesna i funkcjonalna infrastruktura 1.2. Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna
Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem	• rewitalizacja, rekultywacja i przywrócenie przyrodzie i mieszkańcom zdegradowanych terenów pogórnich, rewitalizacja obszarów zdegradowanych zwiększająca ich atrakcyjność osiedleńczą i poprawiająca jakość życia mieszkańców • wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wdrażania zwiększających skuteczność implementowanych mechanizmów rozwojowych, doskonalenie i	CEL I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna

	upowszechnianie modelu współzarządzania z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej przy uczestnictwie NGO, JST wszystkich szczebli, przedstawicieli rządu, przedsiębiorców i mieszkańców • przygotowanie sprawiedliwego i inkluzywnego Planu transformacji gospodarczej i energetycznej, który zostanie uzgodniony w gronie wszystkich zainteresowanych stron, w tym pracowników, związków zawodowych, przedsiębiorców, władz samorządowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli szkół i uczelni; transformacja powinna być zgodna z unijną inicjatywą wsparcia regionów górniczych	
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Poza wymienionymi obszarami funkcjonalnymi, Gmina Grodziec należy również do innych obszarów terytorializacji polityki rozwoju ujętych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego:

- Wiejski Obszar Funkcjonalny,
- Wiejskie obszary wymagające wsparcia procesów rozwojowych
- obszary ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- obszary cenny przyrodniczo,
- obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych,
- obszary tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,
- obszary o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich,
- obszary o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe.

W Planie wymienione zostały inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, których realizacja została zaplanowana na terenie Gminy Grodziec lub swoim zasięgiem obejmie obszar Gminy:

1. w obszarze gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa – działanie: Regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, inwestycja: Odbudowa Czarna Struga Defet w km 0+000 - 35+985
2. w obszarze gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa – działanie: Regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, inwestycja: Odbudowa Kanału Czarnobrodzkiego w km 0+000 - 8+900
3. w obszarze wydobywanie złóż kopalin – działanie: Eksploatacja węgla brunatnego, inwestycja: Eksploatacja węgla brunatnego ze złoża Piaski

Ponadto w Planie znajduje się wykaz planowanych przedsięwzięć nieuwjętych jako inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

1. w zakresie sieci i urządzeń gazowniczych
 - a. Budowa SRP Tuliszków oraz gazociągów średniego ciśnienia na terenach gmin Tuliszków, Władysławów, Rychwał i Grodziec.

26 stycznia 2023 roku uchwałą nr 6132/2023 Zarządu Województwa Wielkopolskiego obszar realizacji ZIT dla obszaru funkcjonalnego Miasta Konina został oficjalnie wyznaczony.

Zgodnie z uchwałą, ZIT dla obszaru funkcjonalnego Miasta Konina obejmować będzie obszar następujących gmin: Konin, Golina, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Stare Miasto, Ślesin, Wilczyn, Skulsk, Wierzbiniek, Kleczew, Sompolno, Rychwał, Grodziec. 3 października 2023 r. zostało podpisane porozumienie warte 19,8 mln euro.

Dla Aglomeracji Konińskiej powstała Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030. W której zostały zdiagnozowane problemy i potencjały rozwojowe co pozwoliło na sformułowanie celów strategicznych:

- I. Zintegrowana wspólnota z równymi szansami dla wszystkich
- II. Zagłębienie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa
- III. Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej
- IV. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju
- V. Trwała współpraca w Aglomeracji Konińskiej

W ramach celów strategicznych na terenie Gminy Grodziec realizowane będą następujące projekty:

- Budowa zintegrowanej sieci zielonych stref przesiadkowych.
- Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych w ramach ZIT.
- Zwiększenie obszaru retencji wody na terenie gminy Grodziec.

Wskazane wyżej projekty są spójne z kierunkami działań zaplanowanymi w Strategii Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034, której zapisy ze względu na poziom ogólności nie zawierają tak szczegółowych projektów.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034 jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Wdrażanie Strategii

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni.

W procesie wdrażania zaangażowane będą różne podmioty, włączając w to sektor publiczny (takie jak władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy oraz inne jednostki samorządu terytorialnego), a także sektor prywatny i społeczny (obejmujący partnerów społeczno-gospodarczych, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych osób).

Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Grodziec, Rada Gminy Grodziec oraz odpowiednie komórki Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Wójt Gminy Grodziec

- stymulowanie i koordynacja działań oraz integrowanie zasobów

Rada Gminy Grodziec

- wsparcie merytoryczne przy realizacji i ewaluacji strategii oraz przy podejmowaniu decyzji strategicznych

Poszczególne Referaty Urzędu Gminy

- koordynacja działań, poszukiwanie nowych źródeł finansowania, monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji
- realizacja

Strategia Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu. Rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji danego celu strategicznego. Obecnie obowiązującymi dokumentami wieloletnimi w Gminie są:

- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Grodziec na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodziec,
- Aktualizacja planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Grodziec na lata 2021-2030.

Dodatkowo, Gmina Grodziec opracowuje i wdraża programy roczne, takie jak Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grodziec, Roczny program współpracy Gminy Grodziec z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji bądź przyjęcia w okresie realizacji Strategii będą m.in.: Program Opieki Nad Zabytkami, Gminny Program Wspierania Rodziny, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Grodziec, Strategie Rozwiązywania Problemów Społecznych, czy Program Ochrony Środowiska. W obliczu reformy planowania przestrzennego, w kolejnych latach, Gmina jest zobowiązana do przygotowania Planu Ogólnego, który zastąpi istniejące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy.

Wdrażając Strategię, Gmina Grodziec będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z partnerami społeczno-gospodarczymi, podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, działającymi na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnymi za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji i innymi zainteresowanymi osobami, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Wpłynie na zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania integracyjne, a także uczestnictwa w szeregu spotkań edukacyjnych, wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz imprez o różnym charakterze wykorzystujących zmodernizowaną infrastrukturę. Wśród wspomnianych interesariuszy, uczestniczących w pracach nad dokumentem oraz wskazanych jako potencjalni partnerzy w realizacji przedsięwzięć wyróżnić można: Stowarzyszenie „Aktywni w Muzyce, Aktywni w Społeczeństwie”, Stowarzyszenie „Razem dla Szkół”, Stowarzyszenie „Koło Kobiet”, Koło Gospodyń Wiejskich w Królikowie Czwartym „K4”, Koło Gospodyń Wiejskich Sołectwa Królików, Koło Gospodyń Wiejskich w Starych Grądach, Stowarzyszenie Grupa Motocyklowa Joker 's, OSP Królików, OSP Biskupice, którzy wraz z Urzędem Gminy Grodziec wypracują szereg wydarzeń i spotkań kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych, które zostaną zorganizowane w ramach utworzonej lub zmodernizowanej infrastruktury kulturalnej i turystycznej. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jego otoczenia (w szczególności z terenu powiatu konińskiego).

W celu zaangażowania wyżej wymienionych interesariuszy we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, wszelkie informacje i raporty o prowadzonych działaniach, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności m.in. na stronie internetowej Gminy, mediach społecznościowych, lokalnej prasie. Sprzyjać to będzie większej partycypacji społecznej oraz wpływać na większe zaangażowanie mieszkańców w życie Gminy. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców.

Monitoring i ewaluacja Strategii

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje

się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informację o stanie realizacji danego działania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Grodziec będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1-4 ustawy o samorządzie gminnym.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Grodziec na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW2021), a także ogólnopolskich programów operacyjnych;
- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Aktywny Maluch, Senior+, Dostępność Plus, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie wielkopolskim w okresie budżetowym 2021-2027.

Środki unijne w nowej perspektywie będą lokowane w ramach dotychczasowych funduszy, m.in. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Funduszu Spójności (FS) czy Europejskiego Funduszu Społecznego+ (EFS+), ale także w ramach **Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST)** – nowego instrumentu finansowego, którego celem jest wsparcie obszarów borykających się z problemami w związku z transformacją energetyczną. FST stanowi I filar mechanizmu sprawiedliwej transformacji, będącego elementem Europejskiego Zielonego Ładu. FST daje samorządom Wielkopolski Wschodniej ogromne szanse na pozyskanie dotacji na m.in. modernizację lokalnej gospodarki, łączność cyfrową, czystą energię, redukcję emisji, ale także na łagodzenie społecznych skutków przemian gospodarczych (np. wsparcie przekwalifikowania pracowników).

Ponadto samorządy będą miały do dyspozycji środki z nowych programów krajowych, m.in.:

- **FENiKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027** – 25,1 mld euro (między innymi największe inwestycje infrastrukturalne, drogi, koleje, transport publiczny, ochrona środowiska);
- **FENG – Fundusze Europejskie dla nowoczesnej gospodarki** – 8 mld euro (między innymi innowacje, współpraca nauki i biznesu);
- **FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027** – 4,3 mld euro (między innymi nauka, edukacja, żłobki, sprawy społeczne);

- **FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027** – 2 mld euro (między innymi cyfryzacja, sieci szerokopasmowe).

Gmina Grodziec jako gmina wiejska będzie mogła pozyskać środki finansowe z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Gminy Grodziec oraz jednostek organizacyjnych Gminy Grodziec.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem konińskim oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa odzwierciedlać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczone będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań gminy.

Gmina Grodziec przynależy do Lokalnej Grupy Działania „Solidarni w Partnerstwie”. LGD w styczniu 2024 roku podpisało umowę na realizację lokalnej strategii rozwoju na lata 2023-2027. Umowa zapewnia środki finansowe na wdrażanie LSR w wysokości 3 500 000 zł. Strategia realizowana będzie w ramach dwóch programów: Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PSWPR) oraz Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) i 3 funduszy: Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+).

Zgodnie z uchwałą Nr LXIII/475/2023 Rady Gminy Grodziec z dnia 14 grudnia 2023 roku w sprawie: uchwalenie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grodziec, potencjał inwestycyjny gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach 2024-2034 wyniesie około 46,92 mln zł.

ZAŁĄCZNIKI

DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ, GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ GMINY GRODZIEC

SPIS TREŚCI

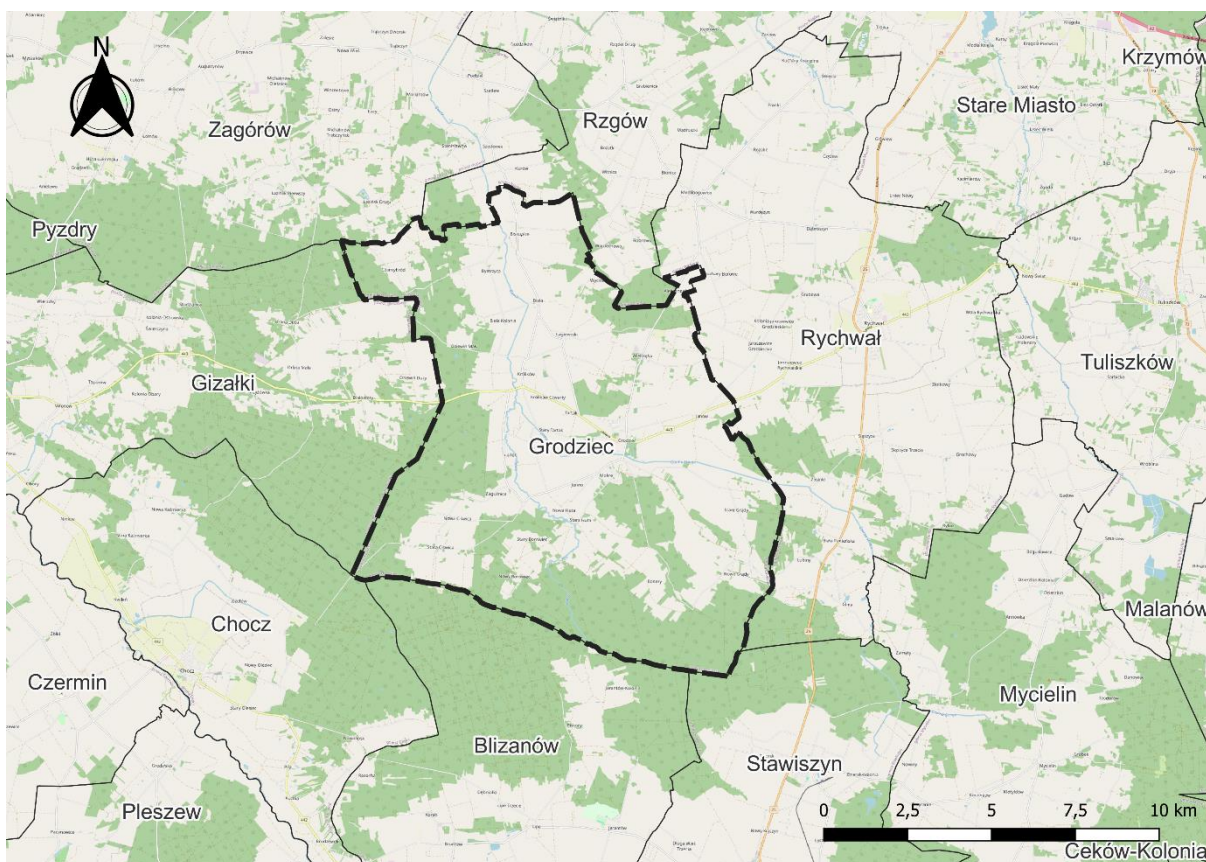
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	76
1.1. Informacje ogólne.....	76
1.2. Transport i łączność	77
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	78
1.4. Walory przyrodnicze i historyczne	86
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	89
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy.....	89
2.2. Infrastruktura i środowisko	93
<i>Urządzenia sieciowe</i>	<i>93</i>
<i>Gospodarka odpadami.....</i>	<i>95</i>
<i>Ochrona środowiska i odnawialne źródła energii.....</i>	<i>97</i>
2.3. Stan finansów samorządowych	100
<i>Wykonanie budżetu.....</i>	<i>100</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>101</i>
<i>Fundusze zewnętrzne.....</i>	<i>109</i>
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	<i>110</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	112
3.1. Demografia	112
3.2. Kapitał społeczny	115
<i>Przedszkola</i>	<i>115</i>
<i>Szkoły.....</i>	<i>117</i>
<i>Kultura i sport.....</i>	<i>121</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	<i>123</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy</i>	<i>124</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	126
CZĘŚĆ 4: POTENCJAŁ ENDOGENICZNY GMINY	129

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Grodziec jest gminą wiejską położoną w powiecie konińskim, we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Zajmuje powierzchnię 118 km². W 2022 roku liczba mieszkańców Gminy wyniosła 4998 mieszkańców. W jej granicach położonych jest 30 miejscowości, 18 z nich posiada status sołectwa (sołectwa obejmują po kilka miejscowości).

Gmina graniczy od wschodu z Gminą Rychwał, od południa z gminami Stawiszyn, Blizanów oraz Chocz, od zachodu z Gminą Gizalki, a od północy z gminami Zagórów oraz Rzgów.

Ryc. 9. Położenie Gminy Grodziec na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Oś komunikacyjną Gminy stanowi droga wojewódzka nr 443 relacji Jarocin-Tuliszaków (długość na terenie Gminy – 9,4 km). Odległość z miejscowości Grodziec do jednostki miejskiej o znaczeniu powiatowym – Konina wynosi 27 km, podróż samochodem zajmuje ok. 25 minut. Miasta o znaczeniu wojewódzkim – Poznań i Łódź znajdują się w odległości kolejno 105 km i 143 km, czas dojazdu samochodem do tych miast zajmuje odpowiednio ok. 1 godz. i 25 min. oraz 1 godz. 37 min. Odległość siedziby Gminy (miejscowości Grodziec) do najbliższego węzła autostrady (A2 relacji Kukuryki-Świecko) wynosi ok. 24 km (23 min jazdy samochodem).

1.2. Transport i łączność

Przez teren Gminy Grodziec przebiega 9,4 km dróg wojewódzkich: droga wojewódzka nr 443 (Jarocin-Tuliszaków), 40,5 km dróg powiatowych, które stanowią ciągi komunikacyjne o relacjach:

- 3097 P: (Szetlewek) granica powiatu konińskiego – Kurów – Biskupice – Biała – Łagiewniki – droga wojewódzka nr 443;
- 3240 P: Droga krajowa nr 25 – Stare Miasto – Barczygłów – Święcia – Kuchary Koś. – Rozalin – Modlibogowice - Kuchary Bor. – Wielołęka – Grodziec – droga wojewódzka nr 443;
- 3246 P: Droga wojewódzka nr 443 – Łądek – Zaguźnica – Lipice – droga powiatowa 4320 P;
- 3247 P: Droga powiatowa 4320 P – Grodziec – Konary – granica powiatu kaliskiego (Zbiersk);
- 4313 P: (Orlina Duża) granica powiatu konińskiego – Czarnybród – Bystrzyca – Biskupice – droga powiatowa 3097 P;
- 4320 P: (Józefów) granica powiatu konińskiego – Stara Ciświca – Lipice – Grodziec – droga wojewódzka nr 443,

a także 137,4 km dróg gminnych utwardzonych i 50 km dróg gminnych nieutwardzonych. Okresowy przegląd stanu dróg przeprowadzany jest raz na miesiąc. Długość funkcjonujących ścieżek rowerowych wynosi 0,51 km (sieć ścieżek rowerowych w trakcie przebudowy). Do najpilniejszej inwestycji w zakresie dróg i infrastruktury okołodrogowej zalicza się przebudowę drogi gminnej G035P Grodziec – Stare Grądy.

Najważniejszymi inwestycjami z zakresu infrastruktury drogowej w ostatnich latach były:

- budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Królików o dł. 475 km, szer. 4,5 m (2018 r, wartość inwestycji: 535 143,53 zł);
- I etap budowa drogi na odcinkach: Lipice-Nowa Huta, Nowa Huta-Junno, Stara Huta-Mokre (2019 r.; wartość inwestycji: 482 460,63 zł);
- przebudowa drogi gminnej nr G027P w miejscowości Janów (2020 r.; wartość inwestycji: 727 837,00 zł);
- III etap budowa drogi na odcinkach: Lipice-Nowa Huta, Nowa Huta-Junno, Stara Huta-Mokre (2021 r.; wartość inwestycji: 585 000,00 zł);
- Przebudowa drogi nr G047P w Nowej Ciświcy (2022 r.; wartość inwestycji: 1 482 762,21 zł).

W granicach Gminy Grodziec nie przebiega sieć aktywnych linii kolejowych. Najbliższy dworzec kolejowy znajduje się w miejscowości Konin (ok. 27 km od miejscowości Grodziec).

Usługi w zakresie transportu zbiorowego na obszarze Gminy Grodziec realizowane są przez prywatnego przewoźnika, gmina nie jest organizatorem transportu zbiorowego. Komunikacją zbiorową można dojechać do takich miejscowości jak: Aleksandrówek, Wieloleka, Grodziec, Janów, Tartak, Królików Czwarty, Królików, Łądek, Zaguźnica, Lipice, Junno, Biskupice, Biała oraz Łagiewniki.

Za największe bariery komunikacyjno-przestrzenne Gminy Grodziec uznaje się:

- rozproszoną zabudowę mieszkaniową w miejscowościach znajdujących się na obrzeżach Gminy;
- jakość infrastruktury drogowej (część dróg gminnych jest nieutwardzona);
- brak bezpośredniego połączenia drogą asfaltową z gminami ościennymi: Chocz, Stawiszyn, Zagórów i Blizanów.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, wyznaczono podstawowe typy obszarów funkcjonalnych, obejmujących łącznie wszystkie gminy położone w granicach województwa wielkopolskiego:

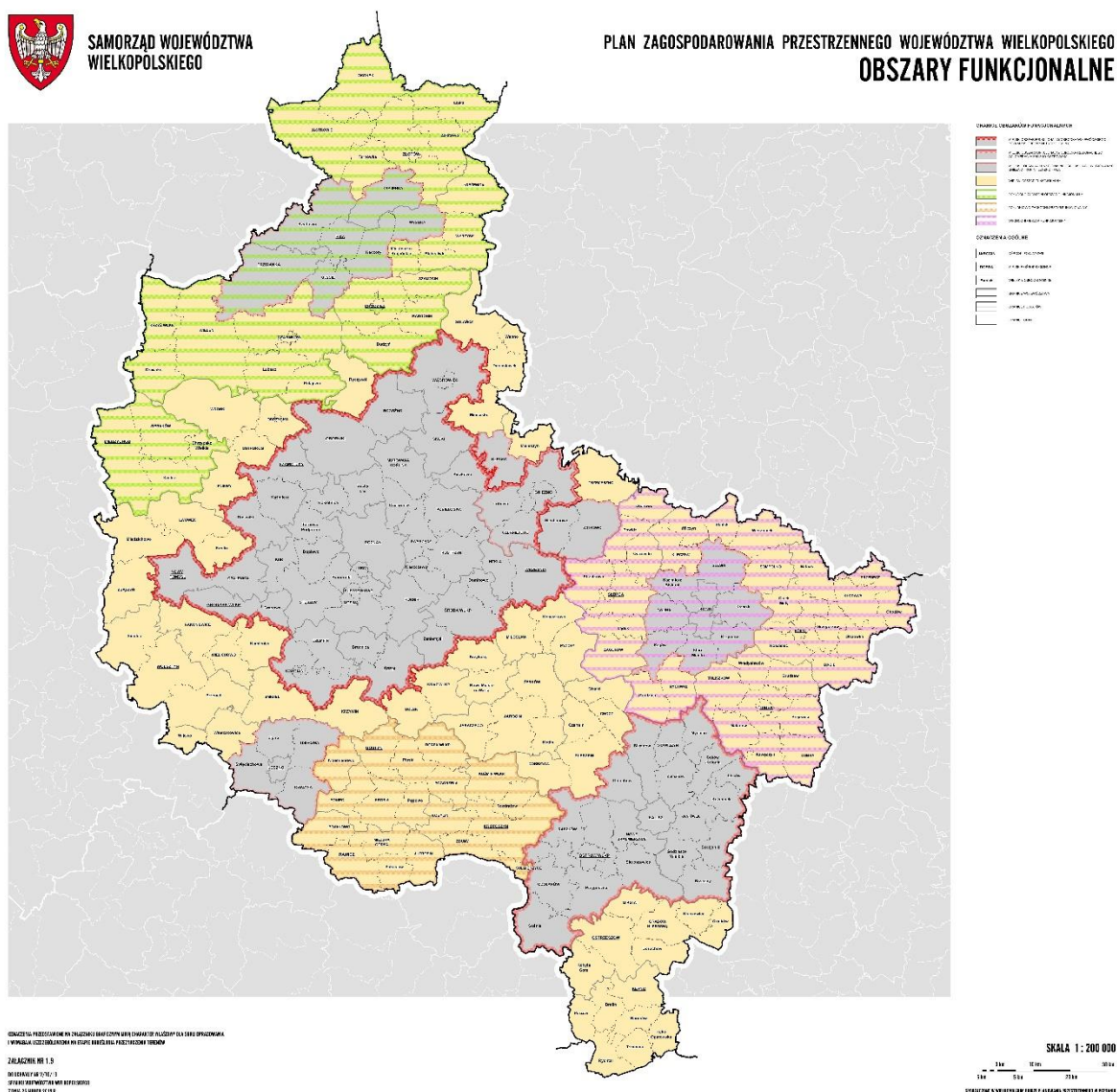
- Miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny;
- Miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego – Aglomeracja Kalisko-Ostrowska;
- Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków subregionalnych – Gniezno, Konin, Leszno, Piła;
- Wiejski obszar funkcjonalny;
- Północno-zachodni obszar funkcjonalny;
- Wschodni obszar funkcjonalny.

Gmina Grodziec w ramach podstawowego podziału obszarów funkcjonalnych została zakwalifikowana do Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego. Wschodni Obszar Funkcjonalny obejmuje tereny Miasta Konina oraz powiatu konińskiego, kolskiego, słupeckiego i tureckiego. Zajmuje on powierzchnię 4 438 km², co stanowi 15% powierzchni województwa. Obszar ten jest miejscem koncentracji przemysłu wydobywczo-energetycznego. Wy różnia się on w skali województwa dużą liczbą podmiotów przemysłowych zarejestrowanych w poszczególnych gminach.

W granicach obszaru znalazły się 43 gminy, w tym:

- 4 gminy miejskie: Konin, Koło, Słupca, Turek,
- 11 gmin miejsko-wiejskich: Dąbie, Dobra, Golina, Kleczew, Kłodawa, Przedecz, Rychwał, Sompolno, Ślesin, Tuliszków, Zagórów,
- 28 gmin wiejskich: Babiak, Brudzew, Chodów, Grodziec, Grzegorzew, Kawęczyn, Kazimierz Biskupi, Koło, Kościelec, Kramsk, Krzymów, Łądek, Małanów, Olszówka, Orchowo, Osiek Mały, Ostrowite, Powidz, Przykona, Rzgów, Skulsk, Słupca, Stare Miasto, Strzałkowo, Turek, Wierzbinek, Wilczyn, Władysławów.

Wielkopolska Wschodnia została objęta wsparciem Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Fundusz ten jest jednym z elementów mechanizmu sprawiedliwej transformacji UE w kierunku neutralności klimatycznej. W ramach FST zaplanowany jest pakiet działań, które pomogą przekształcić lokalną gospodarkę i wspomogą mieszkańców pracujących w branży górniczej w przekwalifikowaniu się i znalezieniu nowych miejsc pracy. Przewidziana jest m. in. pomoc dla ponad 2,2 tys. pracowników Zespołu Elektrowni Pątnów Adamów Konin, zwiększenie retencji i odbudowę zasobów wodnych obszaru, wsparcie w zakupach niskoemisyjnego taboru autobusowego, rozwijane będą kierunki o profilach praktycznych w szkołach wyższych w Koninie.

Ryc. 10. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych w województwie wielkopolskim

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

W ramach zapisów Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030, przyjętej Uchwałą nr XVI/287/20 Sejmiku województwa wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 roku, wyznaczono granice Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), które stanowić będą

podstawę powiązania celów Strategii z typami poszczególnych obszarów. Wschodni Obszar Funkcjonalny jest obszarem funkcjonalnym szczególnego zjawiska w skali regionalnej. Tego typu obszary wyróżnia na tle regionu endogeniczny potencjał, który odpowiednio wykorzystany będzie stanowić o przewagach konkurencyjnych całego regionu. Ramowe założenia OSI dla WOF dotyczą:

- wdrożenia działań restrukturyzacyjnych ukierunkowanych na określenie nowych funkcji dla zlokalizowanych na tym obszarze terenów poprodukcyjnych i pogórnich;
- ukierunkowania przemysłu na produkcję innych nośników energii;
- rozwoju alternatywnych źródeł energii, zwłaszcza energetyki geotermalnej i wodoru;
- rozwoju innych specjalizacji, niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo energetycznym;
- działania związane z rekultywacją terenów po odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego.

W związku z postępującymi zmianami klimatycznymi spowodowanymi nieustającą presją człowieka na środowisko przyrodnicze, Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwałą nr 3340/2021 z dnia 11 marca 2021 roku przyjął Strategię na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040. Nawiązujący do kontekstów europejskiego (m.in. osiągnięcie neutralności klimatycznej Europy w 2050 r.), krajowego (m.in. Polityka energetyczna Polski do 2040 r.) oraz regionalnego (m.in. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r.) dokument obejmuje zasięgiem rzeczowym obszar 5 powiatów (grodzki – Konin, ziemskie – kolski, koniński, słupecki, turecki). W granicach wymienionych zlokalizowany jest niezwykle ważny obszar przemysłowy w regionie – konińskie zagłębie górniczo-energetyczne, którego funkcjonowanie ma znaczący wpływ na kształtowanie miejscowych warunków klimatycznych. Strategia określa następującą wizję rozwoju wielkopolski wschodniej w 2040 roku:

Wielkopolska Wschodnia 2040 liderem w zakresie rozwoju innowacyjnej, zasobooszczędnej i zeroemisyjnej gospodarki zapewniającej nowe atrakcyjne miejsca pracy oraz obszarem przyjaznym do życia.

Za cel strategiczny uznano transformację w kierunku neutralności klimatycznej do 2040 roku. Za cele szczegółowe uznano:

1. Cel szczegółowy nr 1 – Poziom emisji gazów cieplarnianych niższy co najmniej o 55,0% w 2030 r.;
2. Cel szczegółowy nr 2 – Udział energii z odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii zwiększony co najmniej do 32,0% w 2030 r.;
3. Cel szczegółowy nr 3 – Efektywność energetyczna większa co najmniej o 32,5% w 2030 r.

Najważniejszym instrumentem służącym realizacji Strategii jest wsparcie w ramach programu LIFE AFTER COAL PL i uruchomienia środków finansowych dla Wielkopolski Wschodniej z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Program LIFE AFTER COAL PL został zainaugurowany z początkiem 2023 roku i będzie realizowany przez 9 lat. W ramach programu na obszarach beneficjentów (w tym Gminy Grodziec będącej częścią powiatu konińskiego) nastąpi wzmocnienie organów administracji samorządowej m.in. poprzez powołanie doradców klimatycznych oraz stworzenie baz i systemów IT do ocen

energetycznych. Planowane jest także przygotowywanie projektów termomodernizacyjnych nieruchomości i raportowanie wyników. Samorządy zostaną także wyposażone w wiedzę dotyczącą skutecznego sięgania po dedykowane środki, między innymi z warteo 415 milionów euro Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

Fundusz Sprawiedliwej Transformacji jest instrumentem finansowym w ramach polityki spójności służącym zapewnieniu wsparcia obszarom borykającym się z poważnymi wyzwaniami społeczno-gospodarczymi wynikającymi z transformacji w dążeniu do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Fundusz ten ułatwi wdrażanie Europejskiego Zielonego Ładu, którego celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej UE do 2050 r.

W obrębie OSI Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego wyodrębniono obszar funkcjonalny szczególnego zjawiska w skali regionalnej jakim jest Aglomeracja Konińska. Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska wyróżnia na tle regionu endogeniczny potencjał, który odpowiednio wykorzystany będzie stanowić o przewagach konkurencyjnych całego regionu. W skład Aglomeracji Konińskiej wchodzi Gmina Grodziec. Aglomeracja Konińska charakteryzuje się korzystnym w skali Polski położeniem, zróżnicowaną budową geologiczną i specyficznymi uwarunkowaniami historycznymi. Charakterystyki te kształtują społeczno-gospodarczą specyfikę Aglomeracji, związaną z jednej strony z wydobywaniem surowców, energetyką i przemysłem, z drugiej z dziedzictwem kulturowym i walorami turystycznymi. Obszar Aglomeracji Konińskiej wykazuje jednocześnie wiele problemów rozwojowych. Aktualne wyzwania powodują konieczność wyznaczenia nowych, wspólnych kierunków rozwoju, związanych z potencjałami i ukształtowaniami powiązań terytorium AK, w kontekście transformacji energetycznej, społecznej i gospodarczej. W 2021 r. powołano Stowarzyszenie Aglomeracja Konińska, której Gmina Grodziec jest członkiem.

W ramach planowania rozwoju ponadlokalnego opracowana została Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030. Określone w Strategii cele strategiczne dla obszaru Aglomeracji Konińskiej to:

1. Zintegrowana wspólnota z równymi szansami dla wszystkich;
2. Zagłębienie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa;
3. Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej;
4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju;
5. Trwała współpraca w Aglomeracji Konińskiej.

Gmina Grodziec należy również do wiejskiego obszaru funkcjonalnego. Wiejski obszar funkcjonalny jest niezwykle istotny z punktu widzenia działań na rzecz zwiększenia spójności regionu. Ograniczony dostęp do głównych ośrodków miejskich, a tym samym mniejsze możliwości rozwojowe, powodują emigrację mieszkańców na tereny bardziej atrakcyjne pod względem społeczno-gospodarczym, powodując depopulację terenów wiejskich. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 za istotną barierę rozwoju tych obszarów wskazuje: niską dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowanie tkanki osadniczej i zagrożenie walorów przyrodniczych oraz słabą jakość infrastruktury technicznej. Wsparcie wiejskiego obszaru funkcjonalnego służyć będzie eliminowaniu dysproporcji w poziomie rozwoju regionu, poprawi jego spójność, a tym samym zwiększy atrakcyjność całego województwa wielkopolskiego. W granicach wiejskiego obszaru funkcjonalnego znalazło się 137 z 226 gmin województwa wielkopolskiego.

Gmina Grodziec posiada opracowane Strategie Rozwoju Miejscowości dla następujących jednostek osadniczych: Grodziec, Łądek, Wielolęka, Junno, Królików Czwarty, Królików,

Biała Kolonia, Biskupice oraz Stare Grądy. Opracowanie dokumentów daje możliwość przystąpienia tych sołectw do Programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”. Podjęte przez sołectwa inicjatywy mają na celu poprawę jakości życia, zaspokajanie potrzeb społecznych i promocję obszarów wiejskich. Uczestnictwo w Programie daje sołectwu możliwość aplikowania przez Gminę Grodziec na rzecz sołectw o pomoc finansową w ramach różnych programów, w tym z Programu „Pięknieje Wielkopolska Wieś”.

Pod względem użytkowania teren Gminy Grodziec zdominowany jest przez użytki rolne stanowiące 58% całkowitej powierzchni. Tereny leśne stanowią 38%. Strukturę uzupełniają pozostałe grunty. Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku w rolnictwie zatrudnione były 1443 osoby, co stanowiło 28,8% wszystkich mieszkańców Gminy. Wg klasyfikacji funkcjonalnej gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego profesorów P. Śleszyńskiego i T. Komornickiego, Gmina Grodziec została zakwalifikowana do gmin z umiarkowanie rozwiniętą funkcją rolniczą.

Gminnym ośrodkiem wielofunkcyjnym o znaczeniu lokalnym jest miejscowość Grodziec. Są w niej zlokalizowane następujące obiekty użyteczności publicznej: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka Publiczna, szkoła podstawowa, przedszkole, ośrodek zdrowia oraz jednostka OSP.

Usługi w zakresie transportu zbiorowego na obszarze Gminy Grodziec realizowane są przez prywatnego przewoźnika, gmina nie jest organizatorem transportu zbiorowego. Komunikacją zbiorową można dojechać do takich miejscowości jak: Aleksandrówek, Wielółka, Grodziec, Janów, Tartak, Królików Czwarty, Królików, Łądek, Zaguźnica, Lipice, Junno, Biskupice, Biała oraz Łagiewniki.

Obligatoryjnym dokumentem planistycznym Gminy Grodziec jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Grodziec. Obowiązujący dokument został przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/271/2014 Rady Gminy Grodziec w sprawie uchwalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Grodziec.

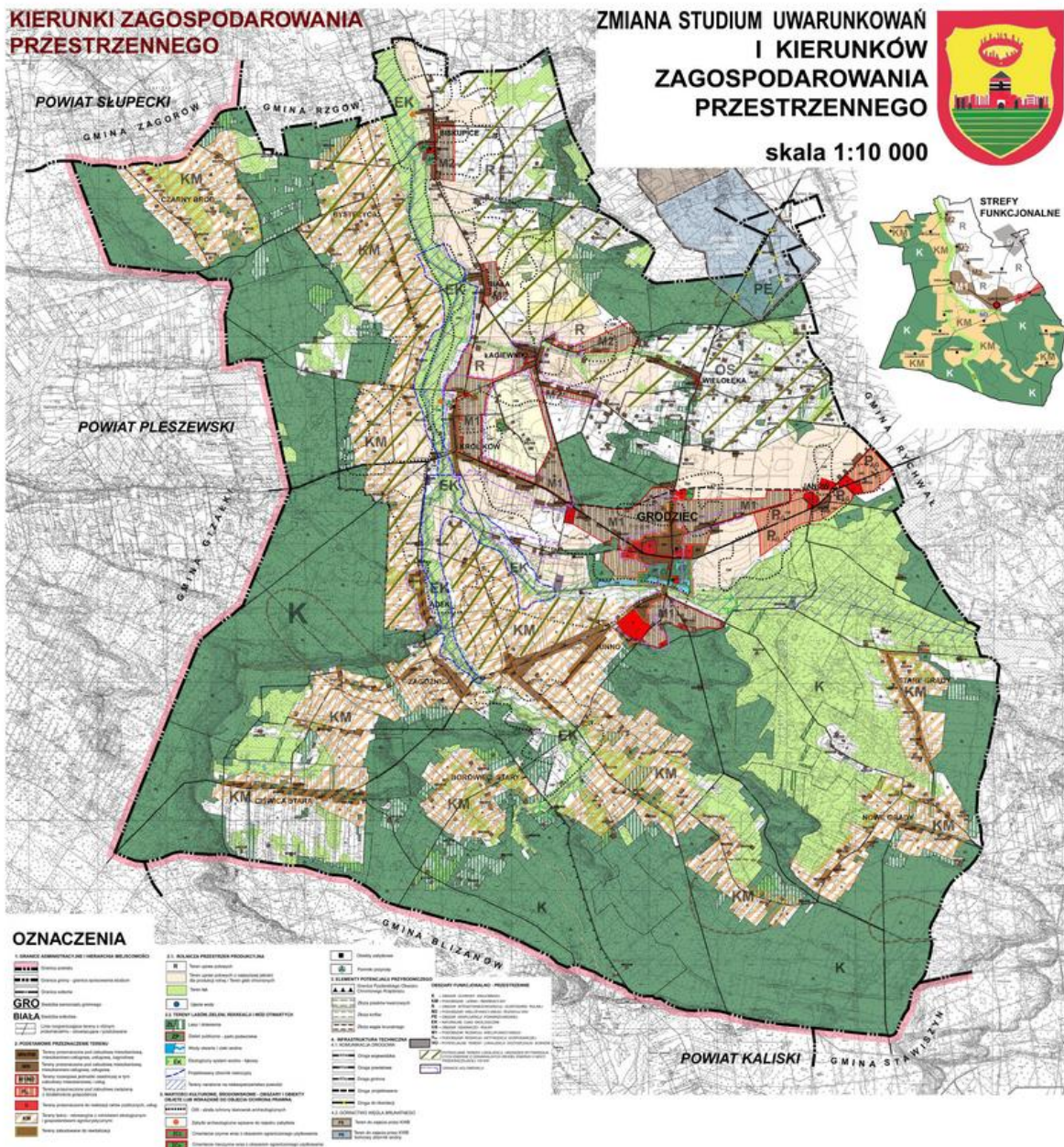
Załącznik nr 2a do Uchwały Rady Gminy Grodziec
NR XXXVII/271/2014 z dnia 21 sierpnia 2014 r.

GMINA GRODZIEC

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZMIANA STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

skala 1:10 000

Ryc. 11. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w Gminie Grodziec

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Grodziec

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w Gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze Gminy Grodziec obowiązują 2 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zajmują 0,18% powierzchni Gminy. W związku z bardzo niewielkim udziałem terenu, na którym obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, na obszarach, które nie są ujęte w tych planach, wydawane są decyzje o warunkach zabudowy, oznacza to, że gospodarka przestrzenna na obszarze Gminy Grodziec jest oparta w dużej mierze o realizację WZ. Poniższa tabela prezentuje liczbę decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2017-2021 w Gminie Grodziec na tle powiatu konińskiego. Do roku 2020 następował stały

wzrost liczby wydawanych w Gminie decyzji, jednak w 2021 roku nastąpił ich gwałtowny spadek. Konsekwencją tego jest jednocześnie spadek liczby realizowanych inwestycji na rynku budowlanym w Gminie Grodziec. Taki stan spowodowany może być spadkiem dostępności pracowników budowlanych oraz rosnącymi cenami materiałów budowlanych.

Tab. 3. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Grodziec	49	80	105	252	73
	powiat	1504	1498	1811	1711	1676
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Grodziec	9,41	15,50	20,68	50,01	14,61
	powiat	11,57	11,52	14,06	13,27	13,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Liczba pozwoleń wydanych na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym dla nowych budynków mieszkalnych w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Wydane decyzje pozwolenia na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym (nowe budynki mieszkalne)	15	19	16	19	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Miejscowościami, w których obserwuje się największy ruch budowlany są Grodziec, Junno oraz Mokre.

Najistotniejszym aktem miejscowym z punktu widzenia rozwoju gospodarczego Gminy jest Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego służący przyszłej lokalizacji strefy ekonomicznej, podjęty Uchwałą nr XXXVI/284/2022 Rady Gminy Grodziec z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczącego terenu położonego w obrębie geodezyjnym Grodziec PGR (etap I). Założenia MPZP dotyczą powierzchni około 19 ha. Planowane jest stworzenie możliwości zabudowy tego terenu pod działalność magazynową, usługową oraz produkcyjną, a także składowisk (innych niż odpadów). Istnieje również możliwość budowy na tym terenie instalacji odnawialnych źródeł energii (do maksymalnej mocy 100 kilowatów).

Uwzględniając podział J. Kondrackiego, obszar Gminy Grodziec położony jest w obrębie podprowincji Nizin Środkowopolskich w skład której wchodzi makroregion Nizina Południowo – Wielkopolska z mezoregionem – Równina Rychwalska.

Według podziału geomorfologicznego B. Krygowskiego obszar opracowania należy do dwóch regionów:

- Kotliny Pyzderskiej stanowiącej część Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej;
- Wysoczyzny Tureckiej z subregionem: Równina Rychwalska.

Rejon gminy Grodziec znajduje się w obrębie synklinorium szczecińsko – łódzko – miechowskiego, która stanowi południowo – zachodnie obrzeże wału kujawsko – pomorskiego. Nieckę tę budują skały wapienne, margle i utwory ilaste. W podłożu stwierdzono zaleganie osadów kredy górnej, nad nimi osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Utwory trzeciorzędowe zalegają tylko lokalnie, pozostałe mają regionalne rozprzestrzenienie.

Obszar należy do dorzecza Warty, a trzeciorzędowy dział wodny rozgranicza zlewnie lewobrzeżnych dopływów Warty, Powy i Topca. Ukształtowanie powierzchni terenu, budowa geologiczna oraz warunki hydrogeologiczne decydują o naturalnym systemie odwodnienia powierzchniowego. System ten jest bardzo wyraźny i charakterystyczny. Główną osią hydrograficzną omawianego obszaru jest rzeka Warta, która płynie dnem Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej ze wschodu na zachód w północnej części gminy (na odcinku 7 km). Warta jest rzeką niziną o maksymalnych stanach wody w marcu i minimalnych w czerwcu.

Wody powierzchniowe opracowywanego terenu reprezentowane są przez cały system drobnych cieków (największymi są Struga Zarzevska i Czarna Struga), należących do zlewni bezpośredniej Warty. Jedynie skrajnie wschodnie i zachodnie części gminy odwadniane są za pośrednictwem dwóch większych dopływów Warty – Powy i Czarnej Strugi.

Gmina Grodziec odznacza się mało zróżnicowanymi warunkami glebowymi. Dominują słabe gleby żytinio – łubinowe i żytynie kompleksów glebowych 6 i 7 klasy VI i V. Szczególnie duży udział tych gleb występuje w południowej części Gminy. Gleby wyższych kompleksów występują w dolinie Czarnej Strugi, większe powierzchnie zajmują po stronie wschodniej rzeki. Są to gliny i piaski naglinowe bardzo dobrych kompleksów 2 i 4 klasy II i IVa. Gleby te występują w okolicach między Grodźcem a Janowem: od wsi Mokre do Królikowa, w rejonie Łagiewnik, Wielołęki. Są to tereny położone w centralnej i północnej części gminy. Gleby gliniaste usytuowane są w okolicach Królikowa i Białej. W bezpośredniej dolinie Czarnej Strugi oraz na południowy – wschód od Grodźca występują gleby murszowatorfowe (są to użytki zielone). Niewielki obszar gleb torfowych położony jest również we wsi Nowa Ciświca. Prawie wszystkie grunty wymagające uregulowania stosunków wodnych zostały zmeliorowane. Stopień zaspokojenia potrzeb melioracyjnych wynosi 89,7 %. Duża część gleb to gleby bardzo słabe i często rolniczo nieprzydatne oraz nieużytki. Położone są one głównie w okolicach wsi Borowiec, Konary, Grądy Stare.

Gmina Grodziec jest położona w strefie klimatu umiarkowanego, na terenie tzw. Środkowej Dzielnicy rolniczo – klimatycznej. Jest to obszar o typowo przejściowym charakterze. Wilgotny klimat atlantycki z łagodną na ogół zimą i chłodniejszym latem, ściera się tu z suchym klimatem kontynentalnym, charakteryzującym się mroźną zimą i upalnym, choć krótszym latem. Im dalej na wschód tym wpływ klimatu kontynentalnego staje się bardziej wyraźny. Przejawia się on m.in. zmianą długości pór roku. Zima trwa przeciętnie 70 – 85 dni, a lato 85-100 dni. Charakterystycznymi cechami klimatu są znaczne odchylenia rocznych temperatur oraz ilości opadów od przeciętnych danych wieloletnich. Zjawisko to spowodowane jest zarówno położeniem gminy na granicy wpływów klimatów kontynentalnego i atlantyckiego, jak i brakiem naturalnych przeszkód dla przemieszczania się mas powietrznych.

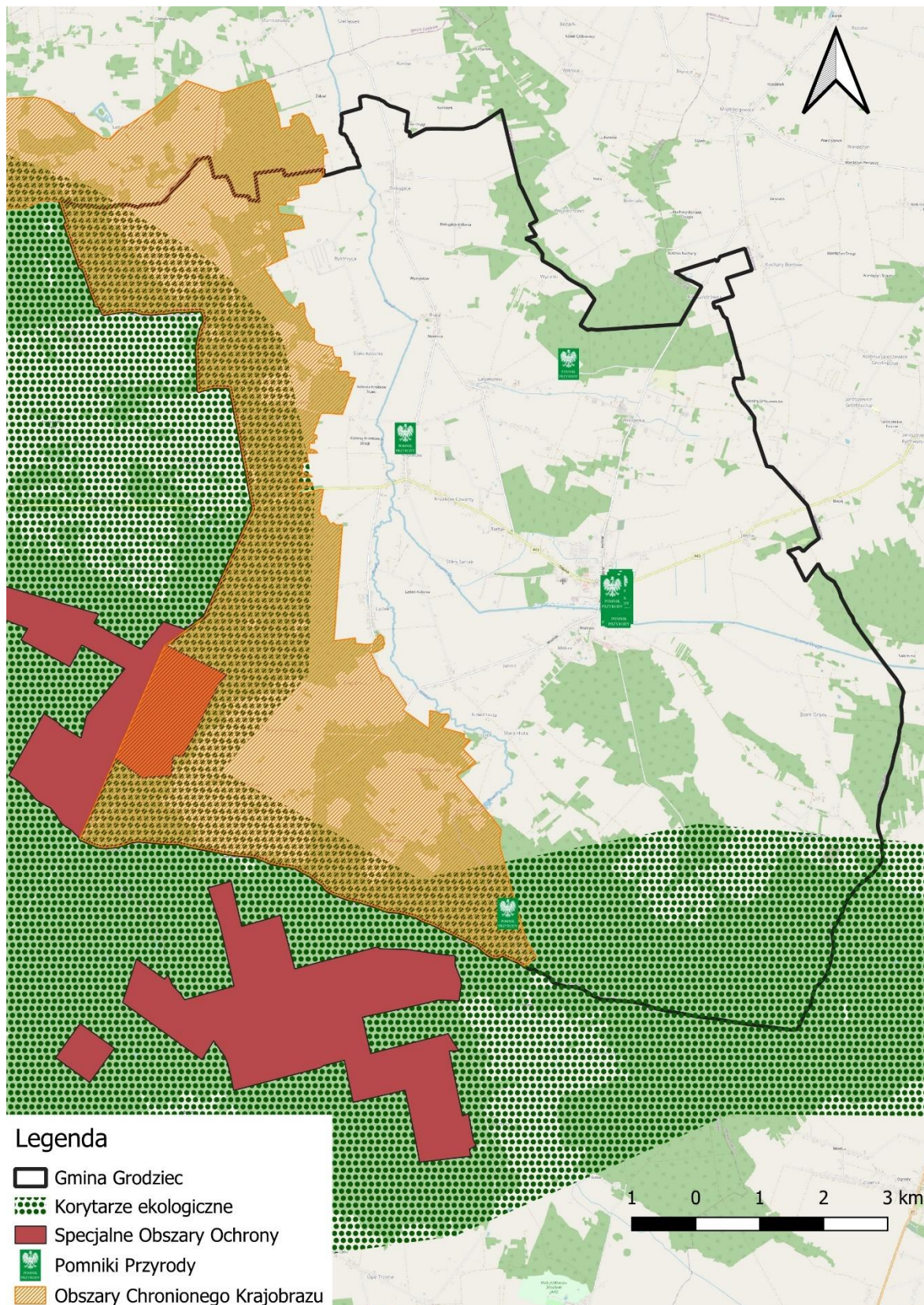
Obszary leśne w Gminie Grodziec zajmują prawie 38 % powierzchni, a wskaźnik lesistości wynosi 37,1 %. Zachodnia część Gminy, gdzie znajduje się największy w województwie kompleks lasów, została zaliczona do obszaru chronionego. Lasy gminy Grodziec w dużej części administrowane są przez Nadleśnictwo Grodziec z siedzibą w Grodźcu, ul. Leśna 50. Tereny Nadleśnictwa graniczą z gruntami i lasami prywatnymi oraz gruntami Agencji

Własności Rolnej Skarbu Państwa, oraz nie graniczą z terenami innych Nadleśnictw. Poza powyższymi zgrupowaniami kompleksów leśnych na terenie Gminy występują niewielkie, kilkuhektarowe lasy prywatne o zróżnicowanym drzewostanie. Roślinność wysoką uzupełniają parki podworskie oraz cmentarze.

1.4. Walory przyrodnicze i historyczne

Na obszarze Gminy Grodziec znajdują się następujące tereny objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych:

- Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu (34,9 km² na terenie Gminy Grodziec – 29,6% powierzchni Gminy) – krajobraz jest mozaiką lasów, łąk i torfowisk oraz pól uprawnych. Utworzono go w celu ochrony terenów o cechach środowiska zbliżonego do stanu naturalnego. O wartości przyrodniczej tego terenu w dużej mierze stanowią ptaki, szczególnie wodno-błotne. Swoje miejsca lęgowe mają tu m.in. perkozy, bąki, gęgawy, cyranki, płaskonosy, kropiatki, derkacze, kszuki, krwawodzioby, rycyki i rybitwy czarne, a dla regionu charakterystyczne są także: błotniak łąkowy, dudek, przepiórka, dziwonka i kulik wielki;
- Korytarz Ekologiczny Dolina Warty (34,4 km² na terenie Gminy Grodziec – 29,2% powierzchni Gminy);
- specjalny obszar ochrony siedlisk Puszcza Pyzdrowska,
- 6 pomników przyrody – wśród nich znajdują się pojedyncze drzewa (2 sztuki), 1 grupa drzew, 1 aleja, 2 głązy narzutowe.

Ryc. 12. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Grodziec

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie Gminy Grodziec pochodzą z epoki kamienia – z mezolitu i neolitu. Rozwój przestrzenny nastąpił w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza,

w czasach kultury przeworskiej i kultury łużyckiej. Intensywne osadnictwo miało miejsce też we wczesnym średniowieczu.

Pierwsze wzmianki na temat wsi Grodziec pochodzą z 1394 roku. Stanowiła ona własność szlachecką. W drugiej połowie XVII w. była tu kuźnica – niewielki warsztat hutniczy z dymarką, służącą do wytopu żelaza z rudy darniowej i młotem (napędzanym kołem wodnym), którym przesuwano otrzymany produkt w celu usunięcia zawartego w nim żużla. Pokłady rudy darniowej, których grubość dochodziła w okolicy wsi do 2 m, były eksploatowane jeszcze po II wojnie światowej.

W Grodźcu w okresie zaborów i dwudziestolecia międzywojennego żyła niewielka, kilkusetosobowa grupa mieszkańców pochodzenia żydowskiego. Osoby te przynależały do gminy żydowskiej w Będzinie. Latem 1940 r. hitlerowcy utworzyli we wsi getto dla ludności pochodzenia żydowskiego z ówczesnego powiatu konińskiego. Przebywało w nim ok. 2000 osób. Lasy położone na zachód od wsi były w 1944 r. terenem działania radzieckich grup zwiadowczych, zrzuconych na spadochronach na tyły frontu. W skład tych grup wchodził także Polacy. W 2017 r. w Grodźcu odsłonięto tablicę upamiętniającą istniejące w czasie II Wojny Światowej Getto.

Według miejscowej tradycji istniał dawniej w Grodźcu zamek. Związana jest z nim miejscowa legenda opisana przez Oskara Kolberga:

„W czasie drugiego wtargnięcia Szwedów za Karola XII, wódz szwedzki (Mensodorf) stojąc obozem w Stawiszynie, trzykrotnie ponawiał napad na zamek grójecki, a zawsze bezskutecznie. Za czwartym razem wysłał parlamentarza, zapraszając starostę grójeckiego na układy do swego obozu. Podanie mówi, że gdy starosta, niepewny czy na długo zamek obronić zdoła, przybył do obozu, kazał go Szwed przytrzymać i najokropniej zamęczyć za to, że przy wieczerzy nie chciał on spełnić zdrowia Karola XII wprzódym nim Szwed nie spełni zdrowia Leszczyńskiego.

Ten ostatni bowiem urągał mu, mówiąc, że jego władca jest królem dziedzicznym z łaski Bożej, każdy zaś szlachcic polski jedynie z łaski tegoż władcy królem zostać może, i na dowód tego, wtłoczył staroście na głowę koronę żelazną do czerwoności rozpaloną, aż tenże ducha wyzionąć musiał. Szwedzi potem napadli na zamek i zdobyli go, żona starosty z siedmioletnim synkiem rzuciła się w bezdenną studnię wraz z kluczem zamkowym którego oddać nie chciała, a którym naprzód zabiła synka.”

Na obszarze Gminy Grodziec obowiązuje Program Opieki nad Zabytkami na lata 2024-2027. Nadrzędnym celem dokumentu jest ukierunkowanie działań samorządu gminnego na poprawę stanu zachowania i utrzymania zasobów dziedzictwa kulturowego Gminy.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

Gospodarka lokalna Gminy Grodziec w wysokim stopniu opiera się na produkcji rolniczej. W związku z planowanym powstaniem strefy ekonomicznej oraz znacznymi środkami, jakie są przeznaczone na transformację całej Wielkopolski Wschodniej, w następnych latach należy jednak spodziewać się rozwoju innych gałęzi gospodarki, takich jak produkcja, handel i usługi. Łączna liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w Gminie Grodziec w 2022 roku wyniosła 490, a na przestrzeni lat 2018-2022 nastąpił wzrost liczby tych podmiotów o 92. Pomimo trendu wzrostowego, należy wskazać, że udział zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Gminie Grodziec we wszystkich zarejestrowanych podmiotach powiatu konińskiego jest niski i wynosi 3,6%. Wśród wszystkich gmin powiatu konińskiego, taki sam udział występuje jedynie w Gminie Wierzbiniek.

Tab. 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie konińskim w latach 2018-2022

JST	2018		2022		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2018-2022
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
Powiat koniński	11 145	100,0%	13 794	100,0%	2 649
Grodziec	398	3,6%	490	3,6%	92
Golina	1 142	10,2%	1 419	10,3%	277
Kazimierz Biskupi	1 005	9,0%	1 276	9,3%	271
Kleczew	737	6,6%	935	6,8%	198
Kramsk	937	8,4%	1 166	8,5%	229
Krzymów	714	6,4%	895	6,5%	181
Rychwał	726	6,5%	909	6,6%	183
Rzgów	550	4,9%	715	5,2%	165
Skulsk	431	3,9%	507	3,7%	76
Sompolno	854	7,7%	1 037	7,5%	183
Stare Miasto	1 497	13,4%	1 815	13,2%	318
Ślesin	1 355	12,2%	1 629	11,8%	274
Wierzbiniek	372	3,3%	496	3,6%	124
Wilczyn	427	3,8%	505	3,7%	78

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Do największych przedsiębiorstw zlokalizowanych w granicach Gminy Grodziec należą:

- TARTAK GRODZIEC Sp. z o.o., ul. Młyńska 10, 62-580 Grodziec (produkcja wyrobów drewnianych);
- P.H.P. AKSA-Automation Andrzej Kłodziński, Biała 23, 62-580 Grodziec (serwis robotów przemysłowych);
- „Pol-Mag” Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Grzegorz i Mirosław Durkiewicz, ul. Zwierzyniecka 3, 62-580 Grodziec (handel i usługi);
- Madera s.c. Handel, piekarnia, gastronomia Urbaniak, Królików 16b (handel i gastronomia).

Wśród podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy Grodziec, najwięcej realizuje swoją działalność w sekcji budownictwa (156) oraz handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (89). Pełną strukturę ukazano w tabeli poniżej.

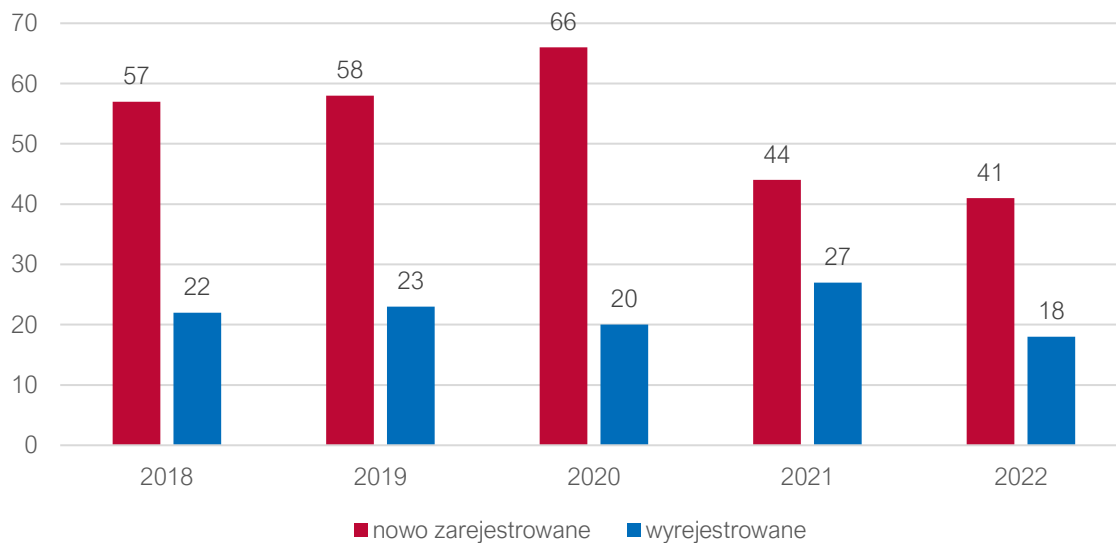
Tab. 6. Podmioty działające na terenie Gminy Grodziec w 2022 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA F Budownictwo	156	32%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	89	18%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	46	9%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	31	6%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	31	6%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	28	6%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	18	4%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14	3%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14	3%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	12	2%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	2%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11	2%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9	2%
SEKCJA P Edukacja	8	2%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	5	1%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	1%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	0%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	0	0%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W analizowanym okresie (lata 2018-2022) zauważalny jest dodatni bilans podmiotów, należy jednak zaznaczyć, że od 2021 roku liczba nowo zarejestrowanych podmiotów regularnie spada. Liczba przedsiębiorstw wyrejestrowywanych zmienia się, jednak jej relacja

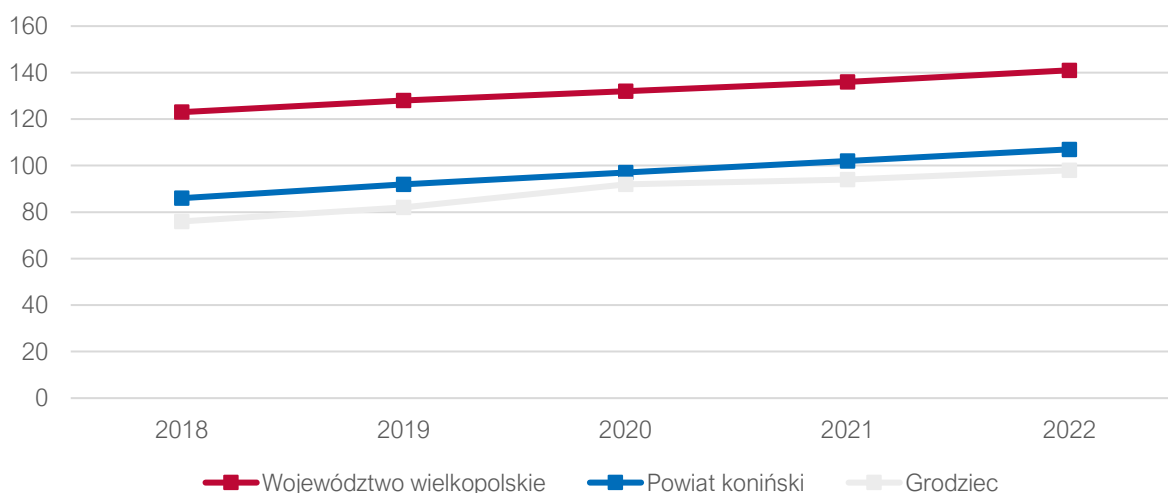
do liczby nowych firm jest niekorzystna. W 2018 roku wyrejestrowane podmioty stanowiły 38,6 % nowozarejestrowanych firm, a w 2022 już 43,9%.

Ryc. 13. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2018-2022 działających na terenie Gminy Grodziec

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższy wykres przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Grodziec na tle powiatu konińskiego i województwa wielkopolskiego. Odczytać z niego można, że średnia gminna jest niższa od średniej powiatowej i wojewódzkiej, co wskazuje na relatywnie niski poziom przedsiębiorczości w Gminie Grodziec w odniesieniu do grupy porównawczej i potwierdza rolniczy charakter gminy

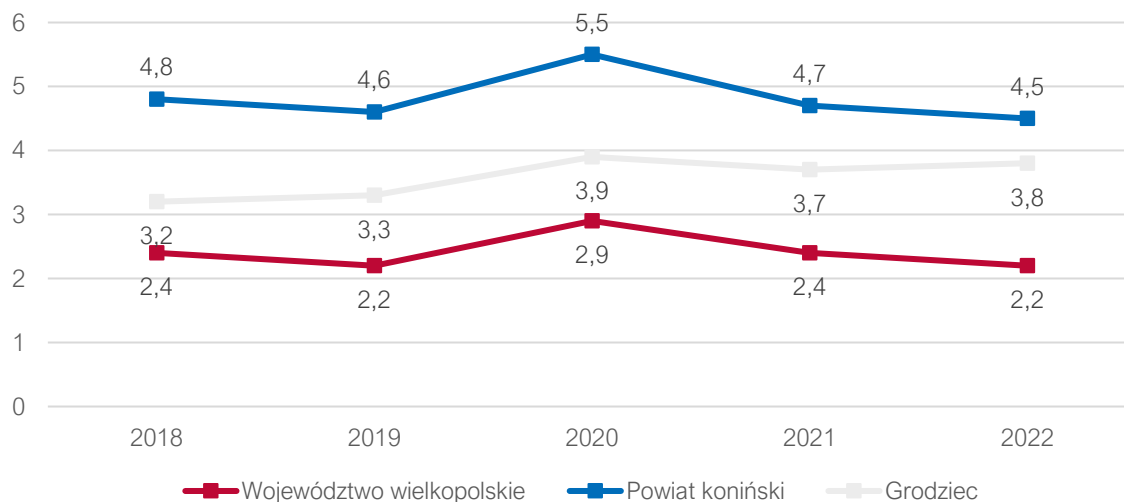

Ryc. 14. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Grodziec na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Kondycja gospodarki lokalnej ma bezpośredni wpływ na dynamikę rozwoju rynku pracy na obszarze danej gminy. Na poniższym wykresie przedstawiono kształtowanie się udziału

bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, zamieszkujących Gminę Grodziec w latach 2018-2022, na tle średniej gmin powiatu konińskiego i województwa wielkopolskiego. Dane wskazują na wyższy udział bezrobotnych w Gminie, aniżeli średnia wojewódzka, lecz niższy udział w porównaniu do średniej powiatowej.

Ryc. 15. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Grodziec na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W związku z wyżej opisanym profilem gospodarczym Gminy Grodziec, w jej granicach zawodami deficytowymi są:

- lekarze;
- pielęgniarki i położne;
- pracownicy służb mundurowych;
- betoniarze i zbrojarze;
- blacharze i lakiernicy samochodowi;
- cieśle i stolarze budowlani;
- dekarze i blacharze budowlani;
- diagności samochodowi;
- elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy;
- fizjoterapeuci i masażyści;
- kierowcy autobusów;
- kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych;
- kucharze;
- magazynierzy;
- mechanicy pojazdów samochodowych;
- monterzy instalacji budowlanych;
- murarze i tynkarze;

- nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego;
- nauczyciele praktycznej nauki zawodu;
- nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących;
- nauczyciele przedmiotów zawodowych;
- nauczyciele przedszkoli;
- nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych;
- operatorzy aparatury medycznej;
- operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych;
- opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej;
- pomoce kuchenne;
- pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych;
- pracownicy przetwórstwa metali;
- pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie;
- psycholodzy i psychoterapeuci;
- robotnicy budowlani;
- samodzielni księgowi;
- spedytorzy i logistycy;
- technicy mechanicy;
- zaopatrzeniowcy i dostawcy.

W związku z planowanym powstaniem strefy inwestycyjnej oraz wdrażaniem programu transformacji Wschodniej Wielkopolski i w konsekwencji powstawaniem nowych przedsiębiorstw na obszarze Gminy Grodziec, można spodziewać się pojawienia nowych deficytowych zawodów i specjalizacji.

Według Barometru Zawodów, w prognozie dla powiatu konińskiego dla 2024 roku wskazywane są następujące zawody nadwyżkowe, czyli takie w których jest więcej specjalistów, niż miejsc pracy: ekonomiści, krawcy i pracownicy produkcji odzieży, pracownicy administracji i biurowi, sekretarki i asystenci, specjaliści ds. administracji.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, dostarczanie, dystrybucja) mieszkańców w wodę oraz odprowadzanie ścieków na terenie Gminy Grodziec jest Gmina Grodziec, która realizuje to zadania za pomocą Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Grodziec. Gmina, oprócz dostarczania wody do obiektów znajdujących się na jej terenie, na podstawie Raportu o Stanie Gminy Grodziec z 2022 roku, dostarcza również wodę do 15 gospodarstw na terenie sąsiedniej Gminy Rychwał. Długość sieci wodociągowej to 129,85 km, natomiast długość sieci kanalizacyjnej wynosi 10,3 km.

Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest w miejscowości Grodziec, ul. Zwierzyniecka 7A. Przepustowość oczyszczalni wynosi 300m³/d. Ostatnia przebudowa obiektu została

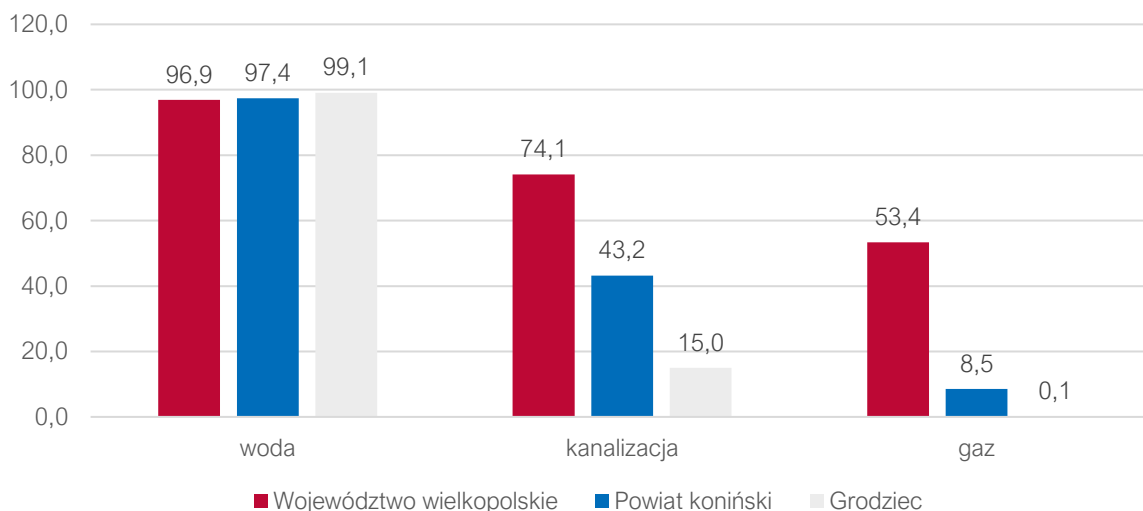
zrealizowana w 2020 roku – polegała na budowie i zainstalowaniu drugiego reaktora typu SBR oraz włączenie go w ciąg technologiczny oczyszczalni. Gmina Grodziec nie posiada wyznaczonych aglomeracji kanalizacyjnych. W najbliższych latach planowana jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej (Grodziec, ul. Młyńska, ul. Wiatraki, ul. Leśna i ul. Wierzbowa) i przepompowni w Grodźcu (ul. Spacerowa i ul. Lipowa). Udział mieszkańców mających dostęp do sieci kanalizacyjnej w Gminie Grodziec wynosi 15%. Mieszkańcy nieposiadający dostępu do sieci kanalizacyjnej korzystają z szamb oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Gminne kontrole tego rodzaju infrastruktury odbywają się raz do roku. Gmina posiada własny transport nieczystości ciekłych.

Na terenie Gminy występują łącznie 4 ujęcia, z których pobierana jest woda na podstawie uzyskanych pozwoleń wodnoprawnych:

- pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych, z ujęcia zlokalizowanego na działce nr ewid. 416, obręb Łagiewniki;
- pobór wód podziemnych z utworów neogeńskich (mioceńskich) ze studni nr 1 i 3 zlokalizowanych na działkach nr 368/1 obręb Grodziec, studni nr 2 zlokalizowanej na działce nr 327/4 obręb Grodziec.

Głównym operatorem sieci internetowej w granicach Gminy Grodziec jest INEA. Operator obsługuje następujące miejscowości w ramach udostępniania sieci Internetu szerokopasmowego: Grodziec, Janów, Junno, Mokre, Tartak, Lipice, Łądek, Królików, Królików Czwarty, Łagiewniki, Biała, Biała Kolonia, Wielołęka i Biskupice. Natomiast miejscowości wykluczone cyfrowo (bez dostępu do Internetu szerokopasmowego) to: Grądy Nowe, Grądy Stare, Czarnybród, Ciświca Stara, Ciświca Nowa, Zaguźnica, Borowiec Stary, Borowiec Nowy, Stara Huta, Aleksandrówek, Wycinki oraz Bystrzyca. W czasach upowszechniania się pracy zdalnej oraz elektronicznego świadczenia usług może stanowić to barierę rozwojową, zwłaszcza dla rozwoju działalności gospodarczej oraz istotnych czynnik blokujący podnoszenie jakości życia mieszkańców.

Poniższy wykres prezentuje udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Grodziec w 2022 roku na tle gmin powiatu konińskiego i województwa wielkopolskiego. Wynika z niego, że Gmina jest niemal w całości zaopatrzona w sieć wodociągową (99,1%): jest to poziom wyższy od powiatowego (97,4%) i wojewódzkiego (96,9%). W zakresie sieci kanalizacyjnej udział korzystających z tego typu infrastruktury jest niemal pięciokrotnie niższy (15%) aniżeli poziom wojewódzki (74,1%), i blisko trzykrotnie niższy od poziomu powiatowego (43,2%). Wyraźnie widoczny jest niemal całkowity (0,1% udziału korzystających z gazu propan-butan, dystrybuowanego w butlach) brak dostępu Gminy Grodziec do sieci gazowej.

Ryc. 16. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Grodziec w 2022 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

W 2022 r. systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Grodziec zostały objęte nieruchomości zamieszkałe. Nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, obiekty handlowe i usługowe są zobowiązane do zawarcia umowy na odbiór odpadów z przedsiębiorcą posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej. Rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych prowadzi Wójt Gminy Grodziec. W 2022 roku odbiorem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Grodziec i ich zagospodarowaniem zajmowało się przedsiębiorstwo: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rychwale Sp. z o.o.

Wywozy odpadów komunalnych w sześciu frakcjach realizowane są w następującej częstotliwości:

- odpady zmieszane – 1 raz w miesiącu (styczeń, luty, listopad, grudzień) lub 2 razy w miesiącu (marzec, kwiecień, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik) lub 3 razy w miesiącu (maj);
- popiół – 1 raz w miesiącu (w okresach styczeń-kwiecień, czerwiec, sierpień i październik-grudzień);

- bioodpady – 1 raz w miesiącu (w okresach styczeń-marzec oraz listopad-grudzień) lub 2 razy w miesiącu (w okresach kwiecień-czerwiec i sierpień-październik) lub 3 razy w miesiącu (lipiec);
- tworzywa sztuczne i metale – 1 raz w miesiącu;
- szkło – 1 raz w miesiącu (marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień);
- papier – 1 raz w miesiącu (marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień).

Na obszarze Gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w Grodźcu (ul. Zwierzyniecka 7A).

W poniższej tabeli przedstawiono stan gospodarki odpadami w Gminie Grodziec w latach 2018-2022. Na przestrzeni analizowanych lat masa odpadów komunalnych odbieranych z terenu Gminy wzrosła (w 2018 roku – 1 095,97 Mg, w 2022 roku 1 393,38 Mg). Wzrost dotyczył zarówno masy odpadów zmieszanych jak i segregowanych. Udział odpadów segregowanych w 2022 roku wyniósł 52%. W latach 2018-2022 ilość zebranych odpadów na mieszkańca wzrosła (z 0,25 do 0,32).

Analizie poddano poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (dostępne dane na lata 2018-2020, brak przekroczeń w tych latach), poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (dostępne dane na lata 2018-2021, odnotowano przekroczenie wymaganego poziomu w roku 2020), poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, przekazywanych do składowania (dostępne dane na lata 2018-2020, brak przekroczeń w tych latach) oraz poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (dostępne dane na lata 2021 i 2022, odnotowano przekroczenia wymaganych poziomów w tych latach).

Tab. 7. Stan gospodarki odpadami w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

		2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		4 416	4 388	4 390	4 368	4 380
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		1 095,97	1 160,23	1 263,91	1 396,14	1 393,38
<i>zmieszane</i>		540,77	548,90	532,41	623,28	667,20
<i>segregowane</i>		555,20	611,33	731,50	772,86	726,18
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		51%	53%	58%	55%	52%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,25	0,26	0,29	0,32	0,32
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	gmina	22,25	26	28,81	x	x
	wymagany	30	40	50	x	x
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi	gmina	0	0	100	0	x
	wymagany	50	60	70	70	x

metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)						
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	gmina	0	0	0	0	x
	wymagany	<40	<40	<35	<35	x
poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	gmina	x	x	x	23,03	34,00
	wymagany	x	x	x	>20	>25

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Ochrona środowiska i odnawialne źródła energii

Najważniejszym dokumentem o charakterze środowiskowym w Gminie Grodziec jest Program Ochrony Środowiska dla Gminy Grodziec, przyjęty Uchwałą nr XLVII/308/2018 Rady Gminy Grodziec z dnia 15 listopada 2018 r. i zaktualizowany uchwałą nr LI/391/2023 z 28 marca 2023 r. Dokument stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w Gminie. Najważniejszym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki do wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd gminny wpływa na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie Gminy. Gmina Grodziec nieustannie stara się pozyskiwać dofinansowanie na realizację zadań ze środków zewnętrznych w celu realizacji założeń programowych.

Gmina Grodziec objęta jest powiatowym programem pn. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu konińskiego – kontynuacja”. Celem programu jest pomoc osobom fizycznym posiadającym nieruchomość w powiecie konińskim w realizacji wymiany płyt cementowo-azbestowych. Właściciele nieruchomości zgłaszają do Starostwa Powiatowego w Koninie potrzebę usunięcia azbestu z nieruchomości w dwóch wariantach: demontaż, transport i utylizacja płyt azbestowo-cementowych oraz transport i utylizacja wcześniej zdemontowanych płyt azbestowo-cementowych. W 2022 r. z terenu Gminy Grodziec unieszkodliwiono 73,42 ton azbestu z 34 nieruchomości. Ponadto mieszkańcy co roku – do końca stycznia, składają w Urzędzie Gminy informację o wyrobach zawierających azbest.

Według Bazy Azbestowej, obecnie (do końca listopada 2023) na terenie Gminy Grodziec zinwentaryzowano 4553,6 ton materiałów azbestowych i unieszkodliwiono 846,502 ton. Do unieszkodliwienia pozostało 3707,1 ton.

Gmina Grodziec prowadzi ewidencję źródeł ciepła (dane na podstawie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków). Wnioskować z niej można, że w 2022 roku dominującym źródłem ciepła były źródła stałe – 1510 źródeł. Na terenie gminy funkcjonuje również 187 obiektów ogrzewanych energią elektryczną. Rzadziej korzystano z odnawialnych źródeł energii – 99 oraz źródeł gazowych – 17.

Tab. 8. Ewidencja źródeł ciepła w Gminie Grodziec w 2022 roku

Wyszczególnienie źródeł ciepła na podstawie przeprowadzonej ewidencji:	Liczba i udział źródeł ciepła w gminie, w tym:
Stale (węgiel, miał, ekogroszek)	1510 (83,3%)
Gaz	17 (0,9%)
Energia elektryczna	187 (10,3%)
OZE	99 (5,5%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Grodziec.

W ramach zawartego w dniu 17.02.2021 r. Porozumienia z WFOŚiGW w Poznaniu w zakresie wspólnej realizacji Programu „Czyste Powietrze”, Gmina Grodziec prowadzi punkt informacyjno-konsultacyjny. Jest to program dotacyjny, którego celem jest wsparcie finansowe mieszkańców na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła oraz termomodernizację domów jednorodzinnych. W 2022 roku Gmina Grodziec zorganizowała 3 spotkania informacyjne, rozdysponowała blisko 1000 sztuk ulotek edukacyjnych. Konsultanci pomogli przygotować 26 wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach tego programu. Punkt informacyjno-konsultacji jest czynny w dni robocze w godzinach pracy Urzędu Gminy Grodziec.

Uchwałą nr XLII/338/2022 Rady Gminy Grodziec z dnia 22 sierpnia 2022 roku przyjęto aktualizację Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Grodziec. W dokumencie określono następujące cele strategiczne:

1. Redukcja emisji CO₂;
2. Wzrost efektywności energetycznej;
3. Wzrost produkcji energii z OZE;
4. Poprawa jakości powietrza.

Osiągnięcie wymienionych powyżej celów strategicznych planowane jest poprzez realizację następujących głównych kierunków działań w perspektywie długoterminowej (cele szczegółowe PGN):

- Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej;
- Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych, w tym wymiana przestarzałych urządzeń grzewczych opalanych paliwami stałymi;
- Montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych (PV) oraz innych prosumenckich instalacji OZE w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej;
- Przebudowa i modernizacja systemu oświetlenia ulicznego w celu redukcji zużycia energii elektrycznej;

- Budowa dróg rowerowych oraz pozostałej infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego;
- Przebudowa i modernizacja dróg oraz poprawa dostępności komunikacyjnej Gminy;
- Rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemu elektroenergetycznego w celu zapewnienia jego bezawaryjnego funkcjonowania oraz umożliwienia przyłączenia nowych odbiorców oraz instalacji OZE;
- Budowa dystrybucyjnej sieci gazowej na terenie Gminy w celu uniemożliwienia mieszkańcom oraz podmiotom gospodarczym korzystania z gazu ziemnego jako niskoemisyjnego nośnika energii;
- Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu efektywności energetycznej, OZE oraz ochrony jakości powietrza atmosferycznego;
- Upowszechnianie stosowania zielonych zamówień publicznych;
- Planowanie przestrzenne uwzględniające zagadnienia z zakresu ochrony jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz OZE;
- Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.

Realizacja zadań uwzględnionych w aktualizacji PGN w perspektywie lat 2021-2030 przyniesie następujące korzyści środowiskowe i energetyczne:

- redukcja emisji CO₂ o 3290,26 MgCO₂, co stanowi 18,2% redukcję w stosunku do wielkości emisji CO₂ z obszaru Gminy w roku bazowym (2014);
- redukcja zużycia energii finalnej o 5771,65 MWh, co stanowi 9,4% redukcję w stosunku do wielkości zużycia energii na obszarze Gminy w roku bazowym (2014);
- wzrost produkcji energii z OZE o 1570,00 MWh, co stanowi 12,8% wzrost produkcji energii z OZE na terenie Gminy w stosunku do roku bazowego (2014);
- redukcja emisji pyłów zawieszonych (PM 10 i PM 2,5) o 144,95 Mg;
- redukcja emisji benzo(a)pirenu o 39,3 kg.

Najważniejszymi inwestycjami realizowanymi w Gminie Grodziec w ostatnich latach z zakresu ochrony środowiska i odnawianych źródeł energii są:

- instalacja systemów odnawialnych źródeł energii na terenie gmin Rzgów i Grodziec (2018 r., 2019 r.; wartość inwestycji: 7 846 340,16 zł);
- modernizacja budynku w miejscowości Biskupice (2020 r.; koszt inwestycji: ponad 490 000,00 zł);
- rozbudowa budynku OSP Łądek (2021 r.; koszt inwestycji: ponad 600 000,00 zł);
- modernizacja budynku szkolnego w Grodźcu (2022 r.; koszt inwestycji: ponad 600 000,00 zł).

2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

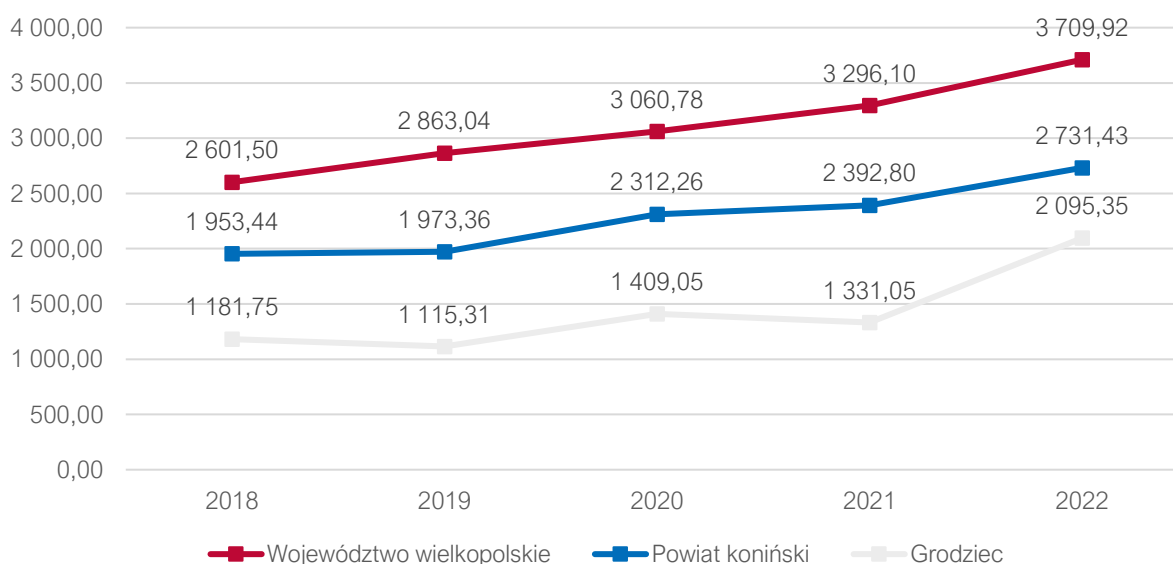
W latach 2018-2022 dochody budżetu Gminy Grodziec regularnie rosły: w 2018 było to 27 955 669,19 zł, a w 2022 38 112 529,73 zł. Największy wzrost dochodów gminnych ogółem nastąpił w latach 2019-2020 i wynosił blisko 3,1 mln zł.

Tab. 9. Dochody budżetu w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Kwota	27 955 669,19	29 610 553,16	32 701 677,61	35 746 175,33	38 112 529,73

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Na poniższym wykresie przedstawiono dynamikę zmian średnich dochodów ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Grodziec na tle gmin województwa wielkopolskiego i powiatu konińskiego w latach 2018-2022. Średnie dochody na 1 mieszkańca regularnie rosły, należy jednak zauważyć, że średnia gminna w analizowanym okresie osiągała niższe wartości od średniej powiatowej i od średniej dla gmin województwa.

Ryc. 17. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Grodziec na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największy udział w dochodach gminy ogółem stanowią dochody bieżące. W latach 2018-2022 stanowiły one średnio 89%, na przestrzeni analizowanego okresu zauważalny jest wzrost udziału (w 2018 r. – 90,2%, natomiast w 2022 r. – 94,4%, najniższy udział w 2021 r. – 84,8%). Pomimo początkowego wzrostu (z 2018 r. – 9,8% do 2021 r. – 15,2%), w 2022 roku, nastąpił spadek udziału dochodów majątkowych w dochodach ogółem. Jednocześnie w okresie 2018-2022 wzrastały wydatki bieżące Gminy Grodziec. Na przestrzeni analizowanych lat różnica wydatków bieżących wyniosła ponad 10 mln zł.

Tab. 10. Wydatki bieżące w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

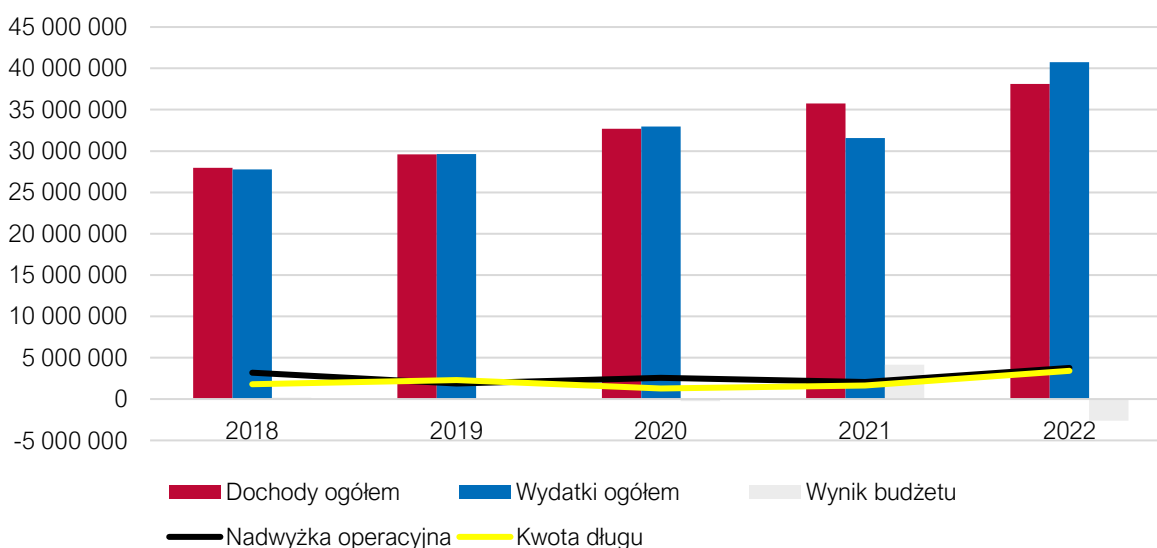
Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Kwota	22 024 002,64	24 444 974,64	26 090 139,11	28 212 032,99	32 203 503,95

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, jednak ważne jest, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących.

W latach 2018-2022 nadwyżka operacyjna wynosiła średnio 2 695 069,78 zł, na przestrzeni analizowanego okresu zauważalny jest spadek (w 2018 roku nadwyżka operacyjna wyniosła 3 182 467,49 zł stanowiąc 11,38% dochodów ogółem, natomiast w 2022 roku jej wysokość wyniosła 3 767 699,42 zł i stanowiła 9,89% dochodów ogółem). Należy również wspomnieć o relatywnie niskich kwotach nadwyżki operacyjnej w latach 2019 oraz 2021 (odpowiednio 1 880 133,33 zł – 6,35% dochodów ogółem oraz 2 084 568,41 zł – 5,83% dochodów ogółem).

Na przestrzeni lat 2018-2022 średnia kwota długu Gminy Grodziec wyniosła 2 090 110,60 zł. W analizowanych latach zauważalny jest wzrost kwoty długu (2018 r. – 1 795 220,00 zł, 2022 r. – 3 415 600,00 zł). Ujemne wyniki budżetu występowały w latach 2019 (-10 254,56 zł), 2020 (-249 106,03 zł) oraz 2022 (-2 619 171,99 zł). Zarówno zmniejszanie się nadwyżki operacyjnej oraz wzrost kwoty długu spowodowany zwiększonymi nakładami na inwestycje i może oznaczać spadek możliwości inwestycyjnych Gminy w następnych latach.

Ryc. 18. Wykonanie budżetu Gminy Grodziec w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

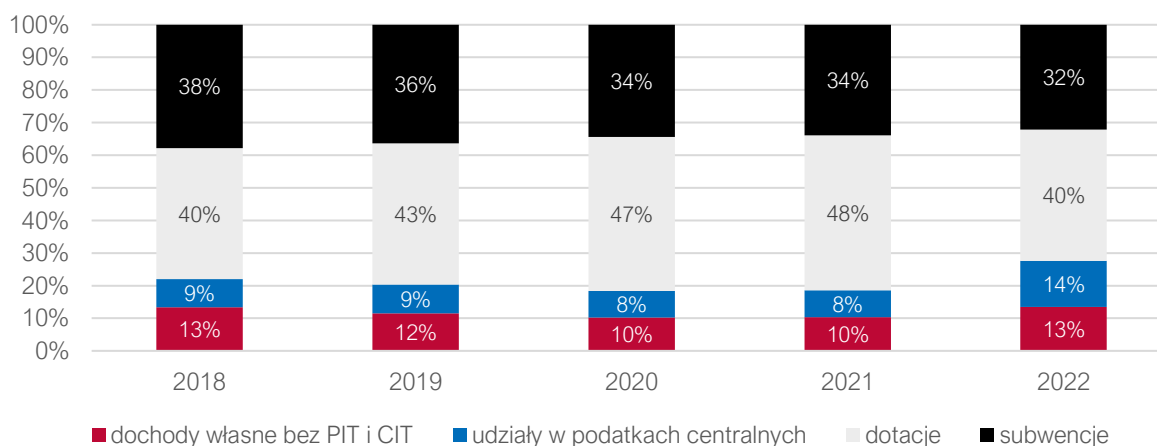
Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego wyróżnia się:

- dochody własne;
- udział w podatkach centralnych;
- subwencję ogólną;
- dotacje celowe z budżetu państwa.

Najważniejszą składową budżetu gminy są dochody własne, obejmujące przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych. Dochody własne są kluczowe dla gminy, bowiem gmina może wpływać na ich wysokość – m.in. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień czy umarzanie należności. Dzięki temu jednostka samorządowa może oddziaływać na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować miejscową gospodarkę.

Poniższy wykres prezentuje strukturę dochodów Gminy Grodziec w latach 2018-2022. Zauważyć można, że największy udział wśród dochodów stanowią wpływy z dotacji i subwencji, które razem, w każdym analizowanym roku przekraczały 70% dochodów ogółem, a w niektórych latach były nawet wyższe niż 80% dochodów ogółem. Świadczy to o bardzo niskiej samodzielności gminy w zakresie kształtowania swoich dochodów i o całkowitej zależności od dochodów zewnętrznych.

Ryc. 19. Struktura dochodów Gminy Grodziec w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Ważnym źródłem dochodów jednostki samorządu gminnego są podatki lokalne i udziały w podatkach centralnych należnych tym podmiotom. W Gminie Grodziec w latach 2018-2022 największy udział wśród dochodów podatkowych stanowił udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), podatek od nieruchomości oraz podatek rolny. Należy zaznaczyć, że na przestrzeni lat 2021-2022 nastąpił niemal dwukrotny wzrost wpływów z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) – wzrósł udział tego źródła w dochodach gminy ogółem z 8,6% w 2018 r. do 14% w 2022 r. Należy zwrócić uwagę na wzrost kwot podatku od nieruchomości (z 655 909,61 zł w 2018 r. do 938 697,86 zł w 2022 r.) oraz kwot podatku rolnego (z 188 794,19 zł w 2018 r. do 235 296,31 zł w 2022 r.). Zmiany tych kwot związane są z określeniem górnych stawek podatków i polityki Gminy w zakresie ich obniżania od dopuszczalnych stawek maksymalnych.

Tab. 11. Dochody podatkowe Gminy Grodziec w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
PIT	2 394 167,00	2 575 706,00	2 640 120,00	2 946 689,00	5 339 542,57
CIT	15 830,43	22 995,38	9 220,14	10 550,53	20 898,00
podatek rolny	188 794,19	194 737,37	198 107,74	198 599,94	235 296,31
podatek od nieruchomości	655 909,61	673 411,42	739 175,88	736 854,16	938 697,86
podatek leśny	146 011,50	143 264,20	145 514,09	148 304,22	159 280,50
podatek od środków transportowych	95 277,68	97 275,79	139 071,50	141 177,50	118 026,53
karta podatkowa	2 212,43	1 217,00	1 837,00	4 315,00	11 534,00
podatek od czynności cywilnoprawnych	72 965,00	95 337,43	142 115,47	148 055,96	120 276,38
wpływy z opłaty skarbowej	18 673,50	21 064,00	17 752,00	23 313,50	21 355,84
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Na wydatki ogółem Gminy Grodziec składają się wydatki bieżące i wydatki majątkowe. W latach 2018-2022 wydatki ogółem systematycznie wzrastały (z 27 771 588,61 zł w 2018 r. do 40 731 701,72 zł w 2022 r.).

Tab. 12. Wydatki ogółem w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Kwota	27 771 588,61	29 620 807,72	32 950 783,64	31 572 993,89	40 731 701,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Wydatki bieżące w 2018 roku wyniosły 22 024 002,64 zł (79,3% wydatków ogółem), a w 2022 roku wyniosły 32 203 503,95 zł (79,1% wydatków ogółem). Wydatki majątkowe w 2018 roku wyniosły 5 747 585,97 zł (20,7% wydatków ogółem), a w 2022 roku wyniosły 8 528 197,77 zł (20,9% wydatków ogółem).

Tab. 13. Wydatki majątkowe w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Kwota	5 747 585,97	5 175 833,08	6 860 644,53	3 360 960,90	8 528 197,77

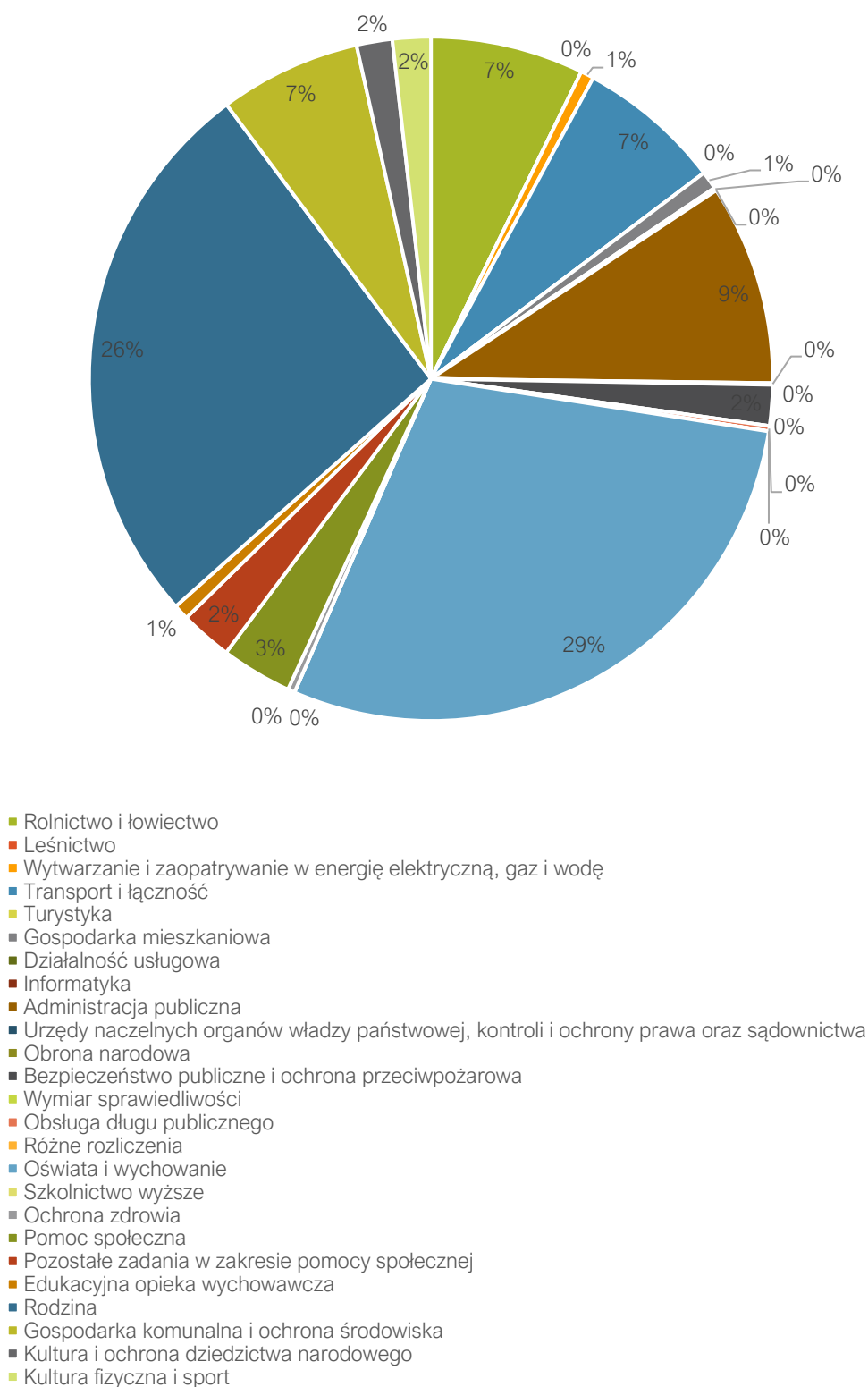
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Biorąc pod uwagę podział wydatków według działów klasyfikacji budżetowej, udziały w 2018 i 2022 roku przypadały w działach:

Tab. 14. Wydatki według działów klasyfikacji budżetowej w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

DZIAŁ		2018	2019	2020	2021	2022	średnia	udział %
010	Rolnictwo i łowiectwo	3 054 153,90	1 260 589,44	3 003 967,43	1 475 204,91	3 755 076,53	2 259 499,87	7%
020	Leśnictwo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	261 165,78	261 111,12	230 197,81	202 733,17	0,00	194 551,68	1%
600	Transport i łączność	1 167 920,24	1 229 816,60	1 784 389,33	1 300 755,05	4 004 769,66	2 132 124,17	7%
630	Turystyka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
700	Gospodarka mieszkaniowa	97 333,58	114 176,69	646 290,30	247 168,10	359 840,52	265 496,56	1%
710	Działalność usługowa	82 816,44	60 237,73	25 858,47	27 513,25	13 068,70	44 565,88	0%
720	Informatyka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
750	Administracja publiczna	2 503 229,83	2 654 620,98	2 865 649,27	3 116 731,32	4 300 877,95	2 956 222,03	9%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	73 567,43	42 186,03	39 759,27	1 031,00	1 021,00	26 435,79	0%
752	Obrona narodowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	270 218,28	689 281,44	677 314,50	1 492 901,81	299 840,11	597 928,18	2%
755	Wymiar sprawiedliwości	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
757	Obsługa długu publicznego	66 288,52	54 824,46	42 252,13	27 709,59	187 899,84	77 415,64	0%
758	Różne rozliczenia	17 751,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 958,50	0%
801	Oświata i wychowanie	8 526 207,27	8 514 368,80	8 829 337,66	10 332 915,45	10 720 129,43	9 062 616,21	29%
803	Szkolnictwo wyższe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
851	Ochrona zdrowia	58 287,77	51 919,03	20 514,31	76 581,22	369 334,80	104 204,18	0%
852	Pomoc społeczna	847 891,33	904 138,53	904 341,92	811 668,02	2 034 935,33	1 045 740,12	3%
853	Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej	53 677,57	0,00	0,00	56 592,89	4 440 386,34	766 972,29	2%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	211 412,59	233 463,79	281 969,93	321 876,97	84 713,76	225 970,13	1%
855	Rodzina	7 222 951,15	8 396 006,65	9 873 667,04	9 934 312,42	6 558 218,26	8 223 289,09	26%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 806 128,76	4 629 601,89	1 265 607,52	1 623 268,21	1 425 474,34	2 088 242,51	7%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	159 818,70	216 133,18	2 011 957,53	268 747,76	275 294,31	526 392,59	2%
926	Kultura fizyczna i sport	290 768,47	308 331,36	447 709,22	255 282,75	1 900 820,84	563 467,14	2%
SUMA		27 771 588,61	29 620 807,72	32 950 783,64	31 572 993,89	40 731 701,72	31 164 092,56	100%

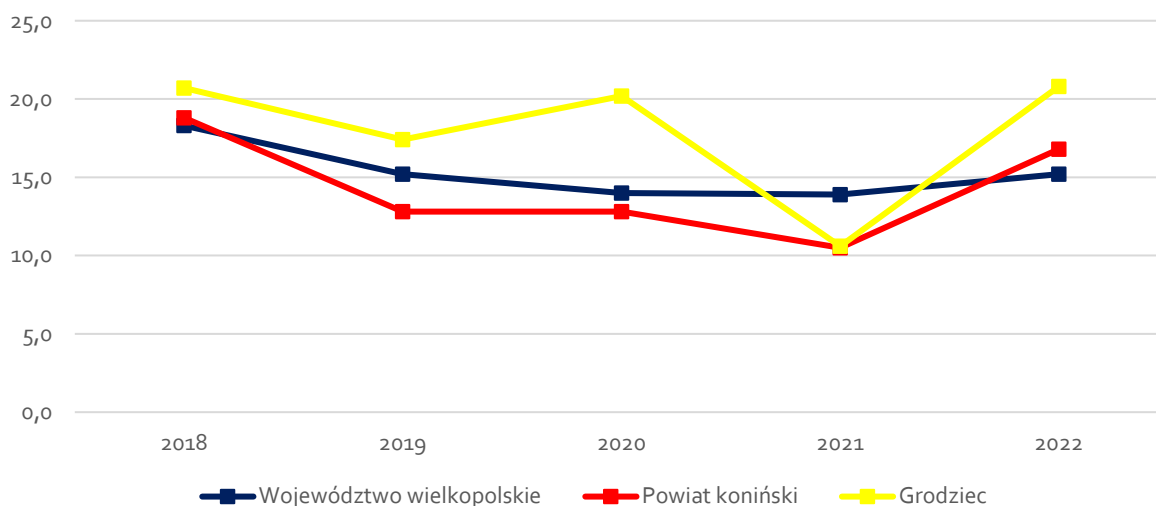
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Ryc. 20. Wydatki według działów klasyfikacji budżetowej w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Poniższe przedstawienie graficzne ukazuje udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Grodziec na tle gmin powiatu konińskiego i gmin województwa wielkopolskiego. Można z niego odczytać, że poza rokiem 2021, we wszystkich analizowanych latach udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem był w gminie Grodziec wyższy od średniej dla gmin powiatu konińskiego i województwa wielkopolskiego.

Ryc. 21. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Grodziec na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ważniejsze inwestycje zrealizowane w 2019 roku:

1. Instalacja systemów OZE na terenie Gminy Grodziec (Parasolówka) - koszt 2 927 238,89 zł. dofinansowanie z WRPO na lata 2014-2020 w wysokości 2 444 210,00 zł;
2. „Mój Rynek – przebudowa placu targowego w Grodźcu” Koszt inwestycji to 1 551 334,09 zł z czego uzyskanie dofinansowanie ze środków PROW na lata 2014-2020 wyniosło 935 238,69 zł.

Ważniejsze inwestycje zrealizowane w 2020 roku:

1. Zaprojektowanie i wybudowanie dodatkowego SBR-u na terenie oczyszczalni ścieków w Grodźcu – koszt 1 787 648,46 zł – środki w wysokości 500 952,92 zł. pochodzą z PROW;
2. Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Janów – koszt 712 937,45 zł. Wartość pozyskanego na ten cel dofinansowania w ramach programu PROW wynosi 447 192,00 zł;
3. Modernizacja budynku szkolnego w m. Biskupice koszt – 492 643,90 zł – dofinansowanie z RFIL w wysokości 381 400,00 zł;

4. „Razem dla kultury” (Świetlice wiejskie Lipice i Wielołęka oraz Biblioteka Publiczna Gminy Grodziec), koszt – 1 884 362, 62 zł – dofinansowanie z PROW – 962 535,00 zł;

Ważniejsze inwestycje zrealizowane w 2021 roku:

1. Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody koszt – 212 050,00 zł. Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 171 582,19 zł;
2. Przebudowa drogi Lipice-Nowa Huta, Nowa Huta -Junno, Stara Huta-Mokre koszt całkowity – 1 574 285,64 zł. Otrzymaliśmy pomoc finansową w formie dotacji celowej w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wysokości 505 100,00 zł;
3. Budowa drogi wraz z odwodnieniem w m. Biała koszt – 498 972, 85 zł, inwestycja dofinansowana ze środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 491 673,56 zł;
4. Modernizacja budynku OSP Łądek koszt – 621 516,70 zł inwestycja dofinansowana ze środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 400 000,00 zł;
5. Modernizacja dachu na hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Grodźcu koszt – 323 375,44 zł. Inwestycja dofinansowana ze środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 308 326,44 zł;
6. Samorządy i Lasy Państwowe Razem dla Grodzieckiej Przyrody koszt – 252 964,40 zł;

Ważniejsze inwestycje zrealizowane w 2022 roku:

1. Zaprojektowanie i wybudowanie kanalizacji sanitarnej w m. Grodziec ul. Wiejska koszt – 352 800,97 zł. dofinansowanie z PROW w wysokości 218 358,00 zł;
2. Przebudowa drogi nr G047P w Nowej Ciświcy – koszt – 1 482 762,21 zł – dofinansowanie w wysokości 716 250,00 zł. z Województwa Wielkopolskiego;
3. Budowa zaplecza sanitarno-szatniowego i przebudowa boiska piłkarskiego przy SP w Grodźcu oraz przebudowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Królikowie koszt – 1 618 347,06 zł – środki otrzymane z Ministerstwa Sportu i Kultury w wysokości 1 070 800,00 zł;

Ważniejsze inwestycje zrealizowane w 2023 roku:

1. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Grodziec koszt całkowity – 6 223 539,69 zł. zrefundowany w ramach programu pn. „Polski Ład” w wysokości 4 052 845,53 zł;
2. Budowa dróg gminnych na terenie gminy Grodziec koszt – 7 180 484,27 zł, dofinansowanie z programu „Polski Ład” w wysokości 4 970 000,00 zł;
3. Przebudowa drogi nr G035P Grodziec - Stare Grądy koszt – 4 919 752,20 zł, dofinansowanie z programu „Polski Ład” w kwocie 2 790 000,00 zł;
4. Przebudowa drogi nr G039P w Nowych Grądach – 1 208 391,24 zł, środki otrzymane z Województwa Wielkopolskiego w wysokości 320 000,00 zł;
5. Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Grodziec koszt – 8 653 152,40 zł, dofinansowanie w ramach programu „Polski Ład” w wysokości 4 702 500,00 zł;
6. Termomodernizacja budynku gminnego mieszczącego się przy ul. Głównej 38 koszt – 101 305,00 zł. – środki własne;

Fundusze zewnętrzne

Gmina Grodziec oraz jednostki organizacyjne w latach 2014-2020 pozyskały dofinansowanie ze środków funduszy europejskich na szereg projektów. Zgodnie z serwisem www.mapadotacji.gov.pl łączna wartość dofinansowania projektów wynosiła ponad 1,4 mln zł.

Tab. 15. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Program	Wartość dofinansowania
1.	„Samorząd i Lasy Państwowe – razem dla grodzieckiej przyrody”	Gmina Grodziec	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020	753 557,26 zł
2.	„Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Grodziec”	Gmina Grodziec	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020	355 124,17 zł
3.	„Przedszkole Marzeń w Gminie Grodziec”	Gmina Grodziec	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020	320 598,75 zł

Źródło: www.mapadotacji.gov.pl

Ponadto, Gmina Grodziec otrzymywała dofinansowania m.in. z następujących źródeł zewnętrznych:

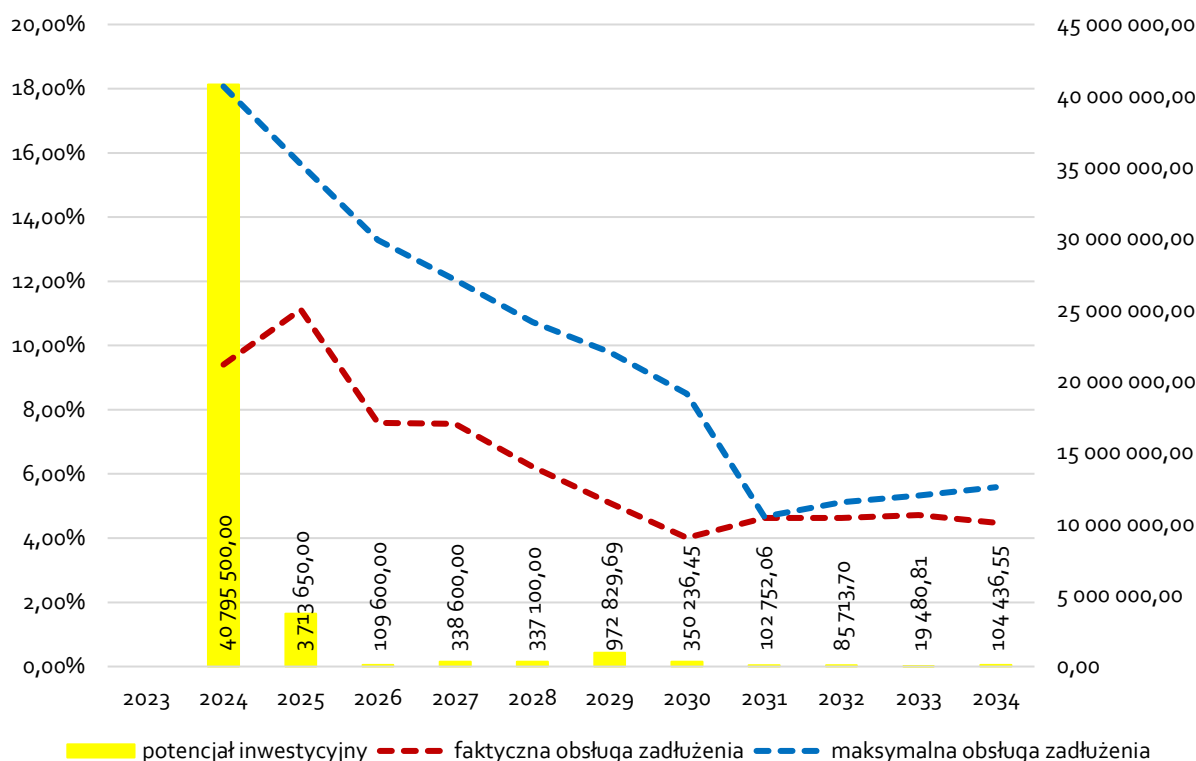
- PROW 2014-2020 (Razem dla kultury – przebudowa i wyposażenie obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne na terenie Gminy Grodziec; wartość dofinansowania: 976 340,00 zł);

- Ochrona Zabytków 2020 (Remont dachu na budynku szkoły w miejscowości Biskupice; wartość dofinansowania: 358 802,30 zł);
- Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (Rozbudowa OSP Łądek; wartość dofinansowania 500 108,00 zł);
- Rządowy Fundusz Polski Ład (Budowa dróg gminnych na terenie Gminy Grodziec; wartość dofinansowania: 4 970 000,00 zł);
- Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych (Przebudowa drogi Nowe Grądy; wartość dofinansowania: 297 000,00 zł).

Potencjał inwestycyjny

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Grodziec na lata 2024-2034 zgodnie z Uchwałą nr LXIII/475/2023 Rady Gminy Grodziec w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grodziec. Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Zaprezentowane na poniższym wykresie dane liczbowe wskazują, że Gmina Grodziec w perspektywie do 2034 roku wykazuje zdolność do obsługi dodatkowych zobowiązań.

Poniższe przedstawienie graficzne ukazuje również potencjał inwestycyjny, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów). W perspektywie okresu lat 2024-2034 Gmina Grodziec będzie mogła przeznaczyć na inwestycje ponad 46,9 mln zł, w tym blisko 40,8 mln zł w 2024 roku (w tym środki pozyskane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych).

Ryc. 22. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Grodziec na lata 2024-2034

Źródło: opracowanie własne na podstawie zarządzenia nr LXIII/475/2023 Rady Gminy Grodziec w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grodziec.

Według Rankingu Wykorzystania Środków UE Przez Samorządy w latach 2014-2021 (opracowanego przez Pismo Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA), Gmina Grodziec pozyskała w analizowanym okresie 1850,35 zł per capita zajmując tym samym 505 miejsce w kategorii gminy wiejskie (na 1523 pozycje rankingowe). Osiągnięty rezultat potwierdza, że pozyskane środki przyczyniły się do realizacji ważnych dla rozwoju i funkcjonowania wspólnoty samorządowej inwestycji. Dane wskazywane w rankingu, a odnoszące się do miast na prawach powiatu, obejmują zarówno dotacje do wydatków budżetowych, jak i kwot wydatkowanych przez spółki komunalne.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, Gminę Grodziec w 2022 roku zamieszkiwało 4998 osób, co stanowiło 4% ludności powiatu konińskiego. Gęstość zaludnienia wyniosła 42 os./km². Pod tym względem Gmina Grodziec zajmowała ostatnie miejsce wśród gmin powiatu konińskiego.

Poniższa tabela ukazuje zmiany liczby ludności w gminach powiatu konińskiego w latach 2018-2022. Pozyskane dane wskazują, że w analizowanym okresie liczba ludności Gminy Grodziec spadała. Średnia dynamika zmian ludności dla całości analizowanego okresu (2018-2022) wyniosła 99,0%. To jeden z najgorszych wyników wśród gmin powiatu konińskiego.

Tab. 16. Zmiany liczby ludności w powiecie konińskim w latach 2018-2022

JST	2018	2019	2020	2021	2022	udział w 2022 r.	średnia dynamika
Powiat koniński	129 966	130 053	128 787	128 902	128 883	100%	99,8%
Grodziec	5 206	5 160	5 077	5 039	4 998	4%	99,0%
Golina	12 083	12 079	12 066	12 184	12 233	9%	100,3%
Kazimierz Biskupi	11 466	11 487	11 490	11 494	11 495	9%	100,1%
Kleczew	9 986	9 947	9 687	9 675	9 649	7%	99,2%
Kramsk	11 226	11 250	11 495	11 544	11 598	9%	100,8%
Krzymów	8 034	8 112	8 152	8 221	8 298	6%	100,8%
Rychwał	8 311	8 249	8 048	8 031	8 013	6%	99,1%
Rzgów	7 291	7 275	7 131	7 132	7 116	6%	99,4%
Skulsk	6 154	6 122	5 893	5 823	5 760	4%	98,4%
Sompolno	10 375	10 380	10 229	10 183	10 106	8%	99,3%
Stare Miasto	12 266	12 436	12 639	12 750	12 857	10%	101,2%
Ślesin	14 032	14 067	13 946	13 981	13 976	11%	99,9%
Wierzbiniek	7 336	7 287	7 002	6 958	6 970	5%	98,7%
Wilczyn	6 200	6 202	5 932	5 887	5 814	5%	98,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wzrost liczby ludności zależy od dwóch czynników – przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Przyrost naturalny to różnica między urodzeniami żywymi, a zgonami, natomiast

saldo migracji jest różnicą między zameldowaniami i wymeldowaniami na terenie danej jednostki.

Przedstawiona niżej tabela wskazuje, że w Gminie Grodziec w 2022 roku odnotowano ujemny przyrost naturalny na 1000 mieszkańców, który wyniósł -1,99. Od 2018 roku średnia zmiana wskaźnika wyniosła -0,55 (w 2018 roku przyrost naturalny ogółem wyniósł 1, natomiast w 2022 roku -10). Wartość salda migracji dla Gminy Grodziec w 2022 roku kształtowała się na poziomie -5,76. Od 2018 roku średnia zmiana wskaźnika wyniosła -1,78 (w 2018 roku saldo migracji ogółem wyniosło 7, natomiast w 2022 roku -29).

Tab. 17. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Grodziec w latach 2018-2022 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.
Województwo wielkopolskie	-2,16	-0,80	0,40	0,01
Powiat koniński	-2,16	-0,92	1,78	0,36
Grodziec	-1,99	-0,55	-5,76	-1,78
Golina	-1,47	-0,41	4,18	0,11
Kazimierz Biskupi	-2,09	-0,98	3,22	1,29
Kleczew	-2,90	-0,90	0,10	0,40
Kramsk	-0,35	-0,67	6,23	0,17
Krzymów	1,09	-0,83	8,34	1,27
Rychwał	-3,00	-1,26	-1,50	0,65
Rzgów	-1,12	-1,21	0,42	-0,21
Skulsk	-4,84	-1,46	-6,74	-1,16
Sompolno	-4,52	-0,99	-3,05	-0,23
Stare Miasto	-2,26	-1,46	10,78	1,08
Ślesin	-3,36	-1,04	2,36	0,22
Wierzbinek	0,29	0,18	-2,72	0,99
Wilczyn	-3,93	-1,38	-7,69	0,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tab. 18. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Grodziec w latach 2018-2022 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny ogółem					saldo migracji ogółem				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Gmina Grodziec	1	-14	-13	-12	-10	7	-16	-28	-43	-29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

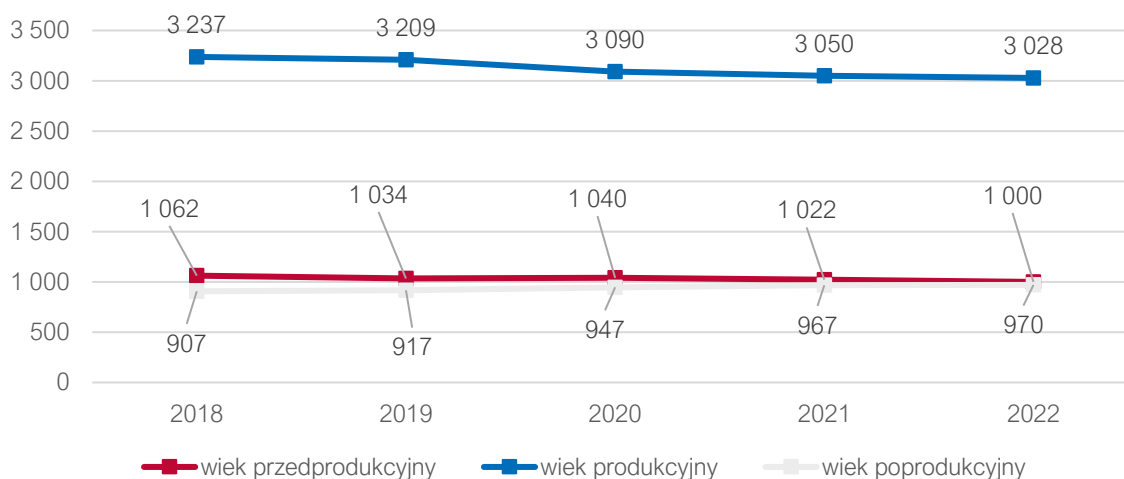
Dane przedstawione w poniższej tabeli wskazują, że w Gminie Grodziec na przestrzeni lat 2018-2022 postępowało stopniowe starzenie się społeczeństwa. W gminie obserwuje się zjawisko senioralnego obciążenia demograficznego (czyli relacji ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym), zwiększone w analizowanym okresie o 3,4%: z 21,4% do 24,8%. Dynamika tego zjawiska (zmiana poziomu – wzrost lub spadek – w analizowanym okresie) jest na wyższym poziomie niż średnia skala danego zjawiska dla gmin województwa wielkopolskiego (114%) i niższym niż dla powiatu konińskiego (118%). Jednocześnie można zauważyć spadek udziału mieszkańców w wieku kreatywnym (wiek 24-35 lat) w liczbie ludności ogółem o 3,41%: z 14,87% w roku 2018 do 11,46% w roku 2022. Na tle gmin powiatu konińskiego (spadek wskaźnika 14,63-12,39; dynamika 85%) oraz województwa wielkopolskiego (spadek wskaźnika 14,53-13,13; dynamika 90%) dynamika zjawiska jest największa (spadek wskaźnika 14,87-11,46; dynamika 77%). Sytuacja demograficzna gminy jest więc trudna: spadek liczby ludności, postępujące starzenie się społeczeństwa, odpływ osób w wieku kreatywnym – wszystkie te zjawiska i ich dynamika mają bezpośrednie przełożenie na rozwój gospodarczy Gminy. Szczególne znaczenie mają tu osoby w wieku kreatywnym – ich wysoki udział w grupie mieszkańców ogółem pozytywnie wpływa na Gminę, ponieważ wskazuje na liczbę mieszkańców, którzy mogą stanowić główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego. Wzrost senioralnego obciążenia demograficznego przekłada się na mniejszą ilość osób aktywnych na rynku pracy, mniejsze dochody gminy z tytułu udziału w PIT oraz rosnące zapotrzebowanie na usługi senioralne.

Tab. 19. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Grodziec w 2018 i 2022 roku

JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym (%)			Senioralne obciążenie demograficzne (%)		
	2018	2022	dynamika	2018	2022	dynamika
Województwo wielkopolskie	14,53	13,13	90%	24,20	27,70	114%
Powiat koniński	14,63	12,39	85%	20,30	23,90	118%
Grodziec	14,87	11,46	77%	21,40	24,80	116%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższy wykres przedstawia strukturę ludności Gminy Grodziec poprzez zestawienie osób w wieku przedprodukcyjnym, wieku produkcyjnym i wieku poprodukcyjnym w latach 2018-2022. W analizowanym okresie systematycznie rosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Jednocześnie spadała liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (z 1062 do 1000) i w wieku produkcyjnym (z 3237 do 3028). Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym stale się zmniejsza i w najbliższych latach będzie niższa niż liczba seniorów.

Ryc. 23. Struktura ludności w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według prognoz demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego na lata 2016-2030 w ciągu czternastu lat nastąpią zmiany w:

- udziale osób w wieku przedprodukcyjnym – w stosunku do ludności ogółem zmniejszy się z on 20,55% do 17,78%;
- udziale osób w wieku produkcyjnym – w stosunku do ludności ogółem zmniejszy się on z 62,58% do 59,5%;
- udziale osób w wieku poprodukcyjnym – w stosunku do ludności ogółem zwiększy się on z 16,88% do 22,72%.

Taka prognoza demograficzna oznaczać będzie gwałtowny wzrost osób w wieku poprodukcyjnym, a w konsekwencji zmniejszenie liczby osób aktywnych zawodowo na obszarze Gminy Grodziec. Następstwem takiego bilansu będzie wzrost popytu na usługi społeczne (w tym świadczenia dla seniorów) i jednocześnie spadek popytu na usługi skierowane do najmłodszych mieszkańców (przedszkola, szkoły), a także przekładający się na spadek dochodów gminy, brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy oraz trudności w znalezieniu pracowników.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola

W granicach Gminy Grodziec nie funkcjonują miejsca opieki dla dzieci do lat 3. Działają natomiast 4 placówki przedszkolne (2 publiczne i 2 niepubliczne). W 2022 roku łącznie do tych placówek uczęszczało 204 dzieci. Największą placówką jest Przedszkole Samorządowe w Grodźcu, do którego uczęszczało 108 dzieci w 5 grupach przedszkolnych. Najmniejszą placówką jest SSP Biskupice – oddział przedszkolny, do którego uczęszczało 27 dzieci w 2 grupach przedszkolnych.

Tab. 20. Przedszkola na terenie Gminy Grodziec

Lp.	Nazwa przedszkola/oddziału/punktu przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkola publiczne					
1.	Przedszkole Samorządowe w Grodźcu	108	5	21,6	7.00-16.00
2.	SP w Królikowie - oddział przedszkolny	38	2	19	7.30-12.30
Przedszkola niepubliczne					
1.	SSP Biskupice - oddział przedszkolny	27	2	13,5	
2.	SSP Lipice - oddział przedszkolny	31	2	15,5	8.00-14.00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Grodziec

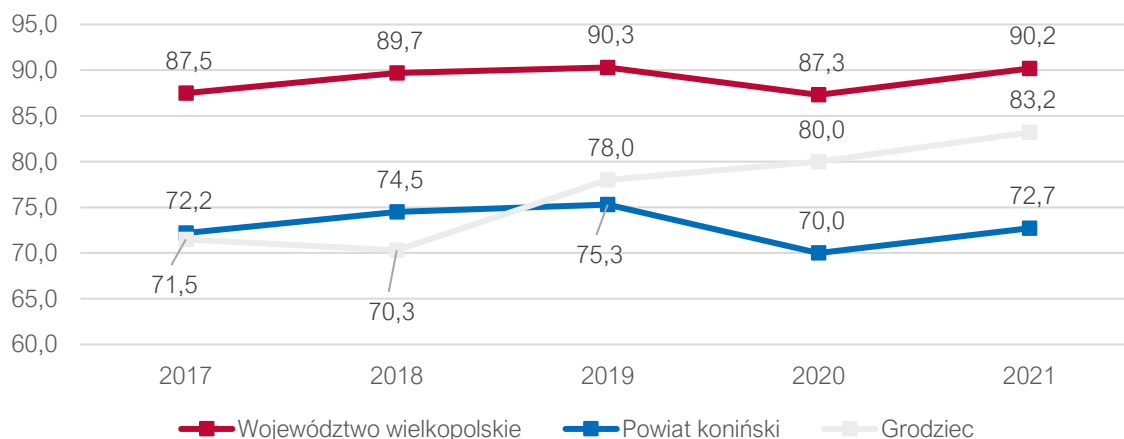
Poniższa tabela przedstawia gminne dane statystyczne dotyczące dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych w latach 2018-2022. Na przestrzeni analizowanego okresu liczba dzieci z terenu Gminy na terenie innych gmin wzrosła. Jednocześnie spadła liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Gminy. Zmniejszeniu uległ miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (w 2018 roku 1017,12 zł; w 2022 roku 744,12 zł), natomiast zwiększyła się wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym (w 2018 roku 371,29 zł; w 2022 roku 453,18 zł).

Tab. 21. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Grodziec

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba dzieci z terenu Gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	3	3	2	2	4
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Gminy (os.)	15	12	10	6	10
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	1 017,12	983,81	844,05	717,53	744,12
Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym (zł)	371,29	368,75	401,48	568,17	453,18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Grodziec

Na wykresie poniżej zaprezentowano dane dotyczące odsetka dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w porównaniu do średniej gmin powiatu konińskiego i województwa wielkopolskiego. Od 2018 roku zauważalny jest regularny wzrost odsetka dzieci dla Gminy Grodziec objętych edukacją przedszkolną, a w 2019 roku przekroczył on średnią powiatową.

Ryc. 24. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Grodziec w latach 2017-2021 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Szkoły

W granicach Gminy Grodziec funkcjonują 2 publiczne szkoły i dwie niepubliczne:

- Szkoła Podstawowa im. Marii Dąbrowskiej w Grodźcu, do której w 2022 roku uczęszczało 260 uczniów. Posiada ona 13 oddziałów ze średnią wielkością oddziału 20 uczniów, z liczbą etatów nauczycieli wynoszącą 34;
- Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Królikowie, do której w roku 2022 uczęszczało 87 uczniów. Szkoła posiada 7 oddziałów ze średnią wielkością oddziału 12,4 uczniów, a liczba etatów nauczycieli wynosi 15.

W żadnej z wymienionych szkół nie funkcjonuje zmianowy system pracy.

Tab. 22. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Grodziec

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli	Zmianowy system pracy (tak/nie)
1.	Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Królikowie	87	7	12,4	15	NIE
2.	Szkoła Podstawowa im. Marii Dąbrowskiej w Grodźcu	260	13	20	34	NIE

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Grodźcu

W latach 2018-2022 łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Grodziec wraz z klasami „0” stopniowo malała (z 621 uczniów do 564 uczniów). Należy jednak wspomnieć, że na przestrzeni analizowanego okresu trwał proces likwidacji szkół gimnazjalnych, co miało wpływ na tą statystykę. Jednocześnie w analizowanym okresie

odnotowano również spadek liczby uczniów z terenu Gminy Grodziec, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (z 39 do 30 uczniów).

Tab. 23. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Grodziec

	2018	2019	2020	2021	2022
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkoły wraz z klasami "0" (os.)	621	568	544	585	564
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	39	36	31	30	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Grodźcu

Poniższa tabela przedstawia stan bazy dydaktycznej w szkołach podstawowych na terenie Gminy Grodziec w roku szkolnym 2021/2022. Porównując ten stan z danymi z tabeli nr 15 można zauważyć, że większa liczba sal lekcyjnych na oddział znajduje się w Szkole Podstawowej w Grodźcu (1,08 sali na oddział, w Królikowie 1 sala na oddział). W odniesieniu do liczby uczniów, w większym stopniu skomputeryzowaną placówką jest Szkoła Podstawowa w Królikowie (na 1 komputer przypada 3 uczniów), w Szkole Podstawowej w Grodźcu na 1 komputer przypada 6 uczniów. W zakresie wyposażenia sal w projektory multimedialne ponownie lepiej wyposażoną jest Szkoła Podstawowa w Grodźcu (0,5 projektora na salę lekcyjną), w Szkole Podstawowej w Królikowie (0,1 projektora na salę lekcyjną).

W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie Gminy Grodziec przyznawane są stypendia Wójta Gminy Grodziec za najlepsze wyniki w nauce. Do uzyskania Stypendium uprawnieni byli uczniowie, którzy uzyskali w roku szkolnym 2021/2022 średnią z ocen nie mniejszą niż 5,3 w klasach IV-VI i 5,2 w klasach VII-VIII. Stypendium było przyznawane w wysokości od 600,00 zł do 1000,00 zł (w zależności od uzyskanej średniej). Największą liczbą stypendystów w roku szkolnym 2021/2022 mogła pochwalić się Szkoła Podstawowa w Grodźcu (17 stypendystów). W Szkole Podstawowej w Królikowie w analizowanym roku szkolnym uczyło się 9 stypendystów.

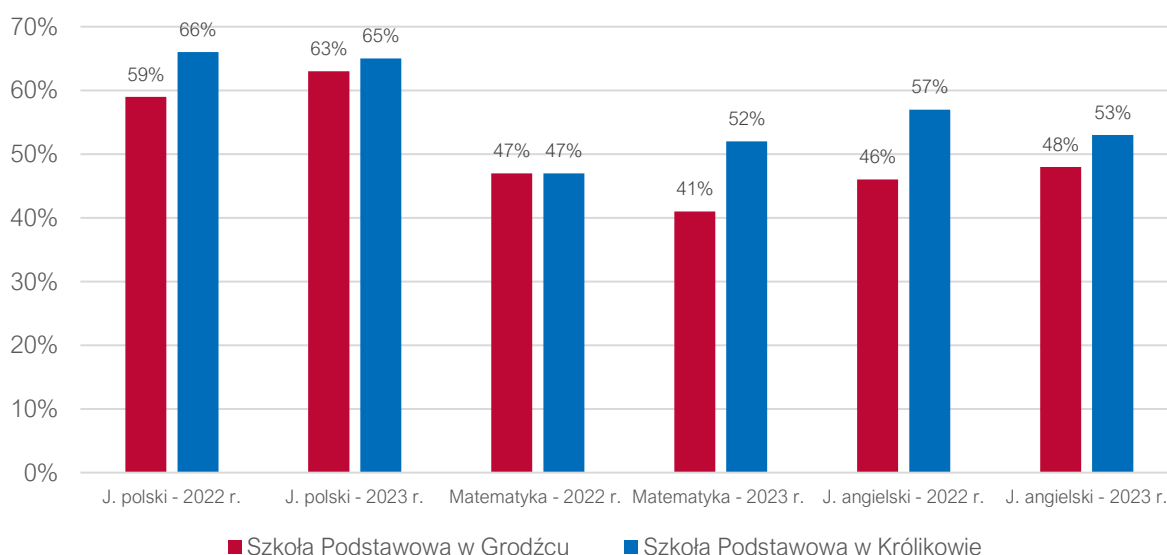
Tab. 24. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Grodziec

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa w Grodźcu	Szkoła Podstawowa w Królikowie
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	14	7
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych (np. sala gimnastyczna - dobry/do remontu)	sala gimnastyczna-dobry	Sala gimnastyczna - do remontu, rozbudowy
Pracownie językowe (tak/nie)	NIE	NIE
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne (tak/nie)	NIE	NIE
Komputery do użytku uczniów (szt.)	38	27
Projektory multimedialne (szt.)	6	1
Kamery - monitoring szkolny (tak/nie)	TAK	TAK
Szafki dla każdego ucznia (tak/nie)	TAK	TAK

Świetlice (tak/nie; godziny otwarcia)	TAK 7:00-16:00	TAK 6:55-15:40
Liczba stypendystów (os.)	17	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Grodźcu

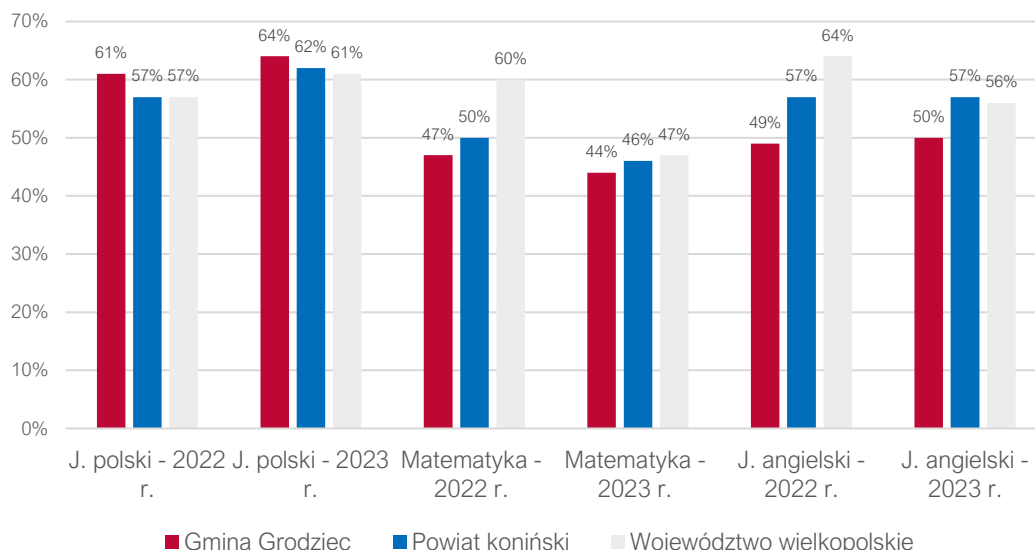
Do najbardziej wymiernych wyznaczników postępu edukacji w danej jednostce terytorialnej należą wyniki egzaminów przeprowadzanych w szkołach funkcjonujących na danym terenie. Na poniższym wykresie przedstawiono średnie wyniki egzaminów ósmoklasistów z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego szkół podstawowych w Gminie Grodziec w 2023 roku wraz z porównaniem do wyników w roku 2022. Z zestawienia wynika, że lepsze rezultaty ze wszystkich trzech przedmiotów uzyskali uczniowie Szkoły Podstawowej w Królikowie (65% - j. polski, 52% - matematyka, 53% - j. angielski; 2022 r. – odpowiednio: 66%, 47%, 57%). Nieco niższe wyniki osiągnęli uczniowie Szkoły Podstawowej w Grodźcu (63% - j. polski, 41% - matematyka, 48% - j. angielski; 2022 r. – odpowiednio: 59%, 47%, 46%).

Ryc. 25. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach w Gminie Grodziec w latach 2022 i 2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2023.

Na tle powiatu konińskiego i województwa wielkopolskiego wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach Gminy Grodziec w 2023 roku z języka polskiego (64%) były wyższe od średniej powiatowej (62%) oraz od średniej wojewódzkiej (61%), w 2022 r. wyniki wynosiły odpowiednio: 61%, 57% i 57%. Rezultaty z egzaminu z matematyki w Gminie Grodziec były nieznacznie niższe (44%) od średniej powiatowej (46%) oraz średniej wojewódzkiej (47%), w 2022 r. wyniki wynosiły odpowiednio: 47%, 50% i 60%. Niższe wyniki odnotowano również w przypadku wyników gminnych szkół z języka angielskiego (50%) w porównaniu do średniej powiatowej (57%) oraz średniej wojewódzkiej (56%), w 2022 r. wyniki wynosiły odpowiednio: 49%, 57% i 64%.

Ryc. 26. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Grodziec w latach 2022 i 2023 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2023.

Poniższe zestawienie przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 oświata i wychowanie w Gminie Grodziec w latach 2018-2022. W analizowanym okresie odnotowano wzrost wydatków w tym dziale (różnica na przestrzeni pięciu wyniosła blisko 2,1 mln zł). Największy udział w wydatkach stanowiły wynagrodzenia i pochodne. Wydatki majątkowe na przestrzeni analizowanych lat stanowiły niski udział wydatków ogółem, co wskazuje na niski poziom inwestycji gminnych w szkolną infrastrukturę. Na przestrzeni analizowanego okresu można zauważyć, że pomimo wzrostu wpływów z tytułu subwencji oświatowej następowało obniżenie stopnia pokrycia wydatków z 65% do 58%. W związku z tym, zadania oświatowe w coraz większym stopniu realizowane są ze środków własnych Gminy.

Tab. 25. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Grodziec w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
WYDATKI OGÓŁEM	8 526 207,27	8 514 368,80	8 829 337,66	10 332 915,45	10 720 129,43
Wydatki bieżące, w tym:	7 915 375,45	8 492 146,30	8 699 758,79	10 023 605,01	10 603 005,14
<i>Wynagrodzenia i pochodne</i>	5 263 219,57	5 652 590,73	5 992 802,19	6 938 544,11	7 129 744,93
<i>Pozostałe wydatki bieżące</i>	2 652 155,88	2 839 555,57	2 706 956,60	3 085 060,90	3 473 260,21
Wydatki majątkowe	610 831,82	22 222,50	129 578,87	309 310,44	117 124,29
SUBWENCJA OŚWIATOWA	5 535 965,00	5 662 537,00	5 526 945,00	5 627 221,00	6 256 441,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	2 990 242,27	2 851 831,80	3 302 392,66	4 705 694,45	4 463 688,43
Stopień pokrycia	65%	67%	63%	54%	58%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Grodźcu

Kultura i sport

Instytucją odpowiedzialną za rozwój sfery kulturalnej w Gminie Grodziec jest Biblioteka Publiczna Gminy Grodziec. Poza statutową działalnością biblioteczną, instytucja prowadzi działalność kulturalną polegającą na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury w szczególności poprzez organizację następujących wydarzeń:

- „Mała Książka – Wielki Człowiek”;
- „Love... Książki – akcja walentynkowa”;
- „Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych”;
- „Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci”;
- „Cuda Wianki – Wielkanocne Warsztaty”;
- „Książka i Róża – Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich”;
- „Zainwestujmy w Naszą Planetę – Dzień Ziemi”;
- „Jedzie pociąg do ... Biblioteki!”;
- „Biblioteka – Świat w Jednym Miejscu – Ogólnopolski Tydzień Bibliotek”;
- „Bojanka i Kicia Focia – fantastyczne spotkanie w Bibliotece”;
- „W świecie Pana Kuleczki”;
- „Bajki z drewnianej skrzyni – teatr kamishibai”;
- „Bajkowy Dzień Dziecka!”;
- „Pod Wielkim Dachem Nieba”;
- „Skarbonka na Wakacyjne Marzenia”;
- „Dzień Ojca – Tata dużo rzeczy wie, tata zawsze kocha mnie”;
- „Świadomy Senior”;
- „W bibliotece fajnie jest... Minecraftowe warsztaty”;
- „Konkurs fotograficzny”;
- „Warsztaty teatralne”;
- „Spotkanie z Michałem Kwileckim”;
- „Niesamowity świat dotyku, barw i... wyobraźni”;
- „Narodowe Czytanie”;
- „Ogólnopolska Noc Bibliotek”;
- „Świadomy senior to bezpieczny senior”;
- „Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości”;
- „Świąteczne wianki i stroiki”;
- „Przychodzi Mikołaj Święty – spełnia marzenia, przynosi prezenty”;
- „Spotkanie Wigilijne Klubu Seniora”;
- „Obchody Rocznicy Powstania Wielkopolskiego”.

Na dzień 1 stycznia 2022 r. księgozbiór Biblioteki Publicznej wynosił 16535 woluminów, zaś na koniec roku wynosił 17200 woluminów

Najważniejszymi cyklicznymi wydarzeniami kulturalnymi i sportowymi odbywającymi się na terenie Gminy są:

- Gminny rajd rowerowy;
- Zawody sportowo-pożarnicze;
- Gminny Dzień Strażaka;
- Uroczystość gminno-parafialna ku pamięci Ks. Abpa. Bronisława Dąbrowskiego;
- Dni Grodźca;
- Dożynki gminno-parafialne;
- Gminne Obchody Święta Niepodległości.

Do gminnych wydarzeń integrujących różne grupy wiekowe zalicza się Turniej Kulturalno-Rekreacyjny „Energia Pokoleń” oraz Gminny rajd rowerowy.

Mieszkańcy Gminy Grodziec mają możliwość korzystania z obiektów o charakterze rekreacyjnym i kulturalnym. Pełne zestawienie obiektów wraz z ich aktualnym stanem technicznym i rodzajem zajęć organizowanych dla mieszkańców przedstawia poniższa tabela:

Tab. 26. Stan infrastruktury kulturalnej i sportowej na terenie Gminy Grodziec

Nazwa obiektu i lokalizacja (świetlice, najważniejsze obiekty sportowe):	Charakterystyka obiektu (nowe/po remoncie/do remontu/inne)	Zajęcia organizowane dla mieszkańców
Biblioteka Publiczna ul. Plac ks. Abp. Bronisława Dąbrowskiego 6A 62-580 Grodziec	Obiekt wyremontowany w 2020 r.	Działalność biblioteczna, działania związane z upowszechnianiem o ochroną kultury
Świetlica Wiejska w m. Wielolęka Wielolęka 83B, 62-580 Grodziec	Obiekt wyremontowany w 2020 r.	Zebrania wiejskie, wydarzenia szkolne, imprezy okolicznościowe
Świetlica Wiejska w m. Lipice Lipice 15A, 62-580 Grodziec	Obiekt wyremontowany w 2020 r.	Zebrania wiejskie, wydarzenia szkolne, imprezy okolicznościowe
Świetlica Wiejska w m. Łądek Łądek 38A, 62-580 Grodziec	Obiekt wyremontowany w 2021 r.	Zebrania wiejskie, wydarzenia szkolne, imprezy okolicznościowe
Świetlica wiejska w m. Królików Królików 52, 62-580 Grodziec	Obiekt wymaga remontu	Zebrania wiejskie, wydarzenia szkolne, imprezy okolicznościowe
Świetlica Wiejska w m. Biała Biała 30A, 62-580 Grodziec	Obiekt wymaga remontu	Zebrania wiejskie, wydarzenia szkolne, imprezy okolicznościowe
Świetlica Wiejska w m. Łagiewniki Łagiewniki 20A, 62-580 Grodziec	Obiekt wymaga remontu	Zebrania wiejskie, wydarzenia szkolne, imprezy okolicznościowe
Świetlica Wiejska w m. Biskupice Biskupice 59, 62-580	Obiekt częściowo wyremontowany	Zebrania wiejskie, wydarzenia szkolne, imprezy okolicznościowe

przyszkolne boisko trawiaste wraz z zapleczem szatniowym ul. Plac ks. Abp. Bronisława Dąbrowskiego 4 62-580 Grodziec	Częściowo wyremontowane	Boisko użytkowane przez młodzież szkolną, Gminny Klub Sportowy Piast Grodziec
Boisko o sztucznej nawierzchni "Orlik"	Do remontu	Boisko użytkowane przez młodzież szkolną, Gminny Klub Sportowy Piast Grodziec i mieszkańców gminy
Hala sportowa SP Grodziec ul. Plac ks. Abp. Bronisława Dąbrowskiego 4 62-580 Grodziec	Do przebudowy	Boisko użytkowane przez młodzież szkolną, Gminny Klub Sportowy Piast Grodziec i mieszkańców gminy
Boisko szkolne o sztucznej nawierzchni Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Królikowie Królików 82, 62-580 Grodziec	Nowe	Boisko użytkowane przez młodzież szkolną
Boisko szkolne trawiaste Społeczna Szkoła Podstawowa w Biskupicach Biskupice 55, 62- 580 Grodziec	Do remontu	Boisko użytkowane przez młodzież szkolną i mieszkańców gminy
Boisko szkolne trawiaste Społeczna Szkoła Podstawowa w Lipicach Lipice 13, 62- 580 Grodziec	Do remontu	Boisko użytkowane przez młodzież szkolną i mieszkańców gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Grodźcu

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Grodziec (rejon pozamiejski nr 3) odpowiedzialny jest dzielnicowy Komisariatu Policji w Rychwale. Do najczęstszych problemów w zakresie bezpieczeństwa (przestępstw) zalicza się: kierowanie w stanie nietrzeźwości, posiadanie narkotyków, oszustwa oraz fałszowanie dokumentów.

W granicach Gminy Grodziec funkcjonuje 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, 2 z nich ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym:

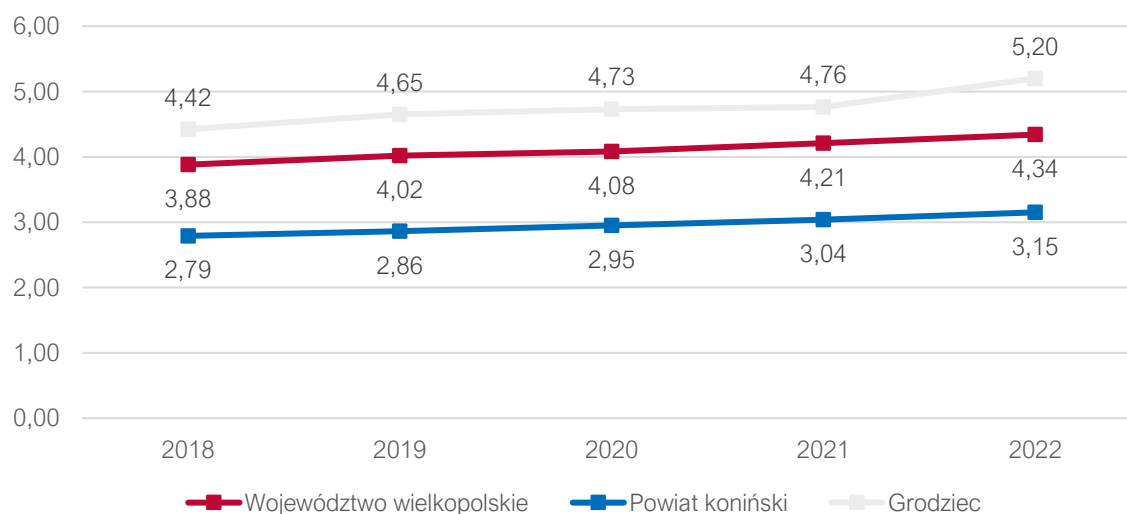
Tab. 27. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (tak/nie)	Wydarzenia gminne współorganizowane przez jednostkę
OSP Grodziec	pl. ks. abp. Bronisława Dąbrowskiego 6 62-580 Grodziec	tak	Zawody sportowo-pożarnicze; Gminny Dzień Strażaka
OSP Biskupice	Biskupice 59, 62-580	tak	Zawody sportowo-pożarnicze; Gminny Dzień Strażaka
OSP Łądek	Łądek 38A, 62-580	nie	Zawody sportowo-pożarnicze; Gminny Dzień Strażaka
OSP Królików	Królików 52, 62-580	nie	Zawody sportowo-pożarnicze; Gminny Dzień Strażaka
OSP Wielotłęka	Wielotłęka 83B, 62-580	nie	Zawody sportowo-pożarnicze; Gminny Dzień Strażaka
OSP Biała	Biała 30A, 62-580	nie	Zawody sportowo-pożarnicze; Gminny Dzień Strażaka
OSP Łagiewniki	Łagiewniki 20A, 62-580	nie	Zawody sportowo-pożarnicze; Gminny Dzień Strażaka
OSP Lipice	Lipice 15A, 62-580	nie	Zawody sportowo-pożarnicze; Gminny Dzień Strażaka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Grodźcu

O aktywności mieszkańców danej gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Analizując dane z poniższego wykresu dla lat 2018-2022, zauważyć można, że na przestrzeni tego okresu liczba tego rodzaju podmiotów w Gminie Grodziec była na wyższym poziomie niż średnia powiatowa i wojewódzka.

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy

Ryc. 27. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Grodziec na tle powiatu i województwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ponadto Gmina Grodziec jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych:

Tab. 28. Wykaz organizacji i stowarzyszeń, których członkiem jest Gmina Grodziec

Nazwa związku/stowarzyszenia:	Charakter współpracy z gminą
Aglomeracja Konińska	Programowanie i wdrażanie wspólnej dla Aglomeracji Strategii/Porozumienia Terytorialnego, wspólne planowanie rozwoju oraz integracja działań zmierzających do zrównoważonego rozwoju jednostek samorządu terytorialnego tworzących Aglomerację, promowanie partnerskiego modelu współpracy jednostek samorządu terytorialnego
LGD "Solidarni w Partnerstwie"	Opracowanie i wdrażanie strategii rozwoju lokalnego dla gmin zrzeszonych w LGD, promocja obszarów wiejskich, ochrona oraz promocja środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolskich	Stowarzyszenie działa na rzecz integracji poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego. Stanowi forum wymiany doświadczeń i inicjatyw skierowanych na rozwój Wielkopolski.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Grodźcu

W granicach Gminy Grodziec funkcjonują następujące organizacje pozarządowe:

1. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Edukacji „Aktywni-Grodziec”, 62-580 Grodziec, ul. Kwiatowa 10 (Chór Męski),
2. Stowarzyszenie „Koło Kobiet”, Biskupice 59, 62-580 Grodziec,
3. Stowarzyszenie Klub Seniorów „Ale Babki Grodzieszczanki”, ul. Targowa 2a, 62-580 Grodziec,
4. Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi „Wielolęczanki” z siedzibą w m. Wielolęka 55, 62-580 Grodziec,
5. Stowarzyszenie „Aktywni w Muzyce, Aktywni w Społeczeństwie” z siedzibą w Królikowie 78B, 62-580 Grodziec,
6. Stowarzyszenie Gminny Klub Sportowy „PIAST” Grodziec z siedzibą w Wielolęka 68, 62-580 Grodziec,
7. Koło Gospodyń Wiejskich Sołectwa Junno z siedzibą: Lipice 15 a, 62-580 Grodziec
8. Koło Gospodyń Wiejskich w Starych Grądach, z siedzibą w Starych Grądach 21, 62-580 Grodziec;
9. Koło Gospodyń Wiejskich w Królikowie Czwartym "K4", siedziba Królików Czwarty 1, 62-580 Grodziec,
10. Koło Gospodyń Wiejskich Sołectwa Królików z siedzibą: Królików 52, 62-580 Grodziec,
11. Stowarzyszenie Grupa Motocyklowa Joker 's z siedzibą w Łądek 35, 62-580 Grodziec,
12. Stowarzyszenie „Razem dla Szkół”, Biskupice 59, 62-580 Grodziec,
13. OSP:
 1. Grodziec;

2. Biskupice;
3. Biała;
4. Łagiewniki;
5. Królików;
6. Łądek;
7. Lipice;
8. Wieloleka.

14. **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Koninie.**

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

W zakresie ochrony zdrowia mieszkańcy Gminy Grodziec mogą korzystać z usług tj.:

- Przemysław Ziajka – Kierownik Przychodni lekarza Rodzinnego i Specjalistycznej „MEDICUS” ul. Główna 38, 62-580 Grodziec;
- Indywidualna Praktyka Pielęgniarska Halina Wysocka Mokre 11, 62-580 Grodziec;
- Usługi Położnicze BABY MED Magdalena Cegielska ul. Główna 38, 62-580 Grodziec;
- Usługi Pielęgniarskie „Zdrowie” s.c. ul. Główna 38, 62-580 Grodziec;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AKTYW-MED.” Przychodnia Stomatologiczna Anna Krupska-Starzonek ul. Świerkowa 4, 62-580 Grodziec;
- Wielkopolskie Centrum Ratownictwa Medycznego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Kard. S. Wyszyńskiego 1, 62-510 Konin;
- Ewa Biernacka Życie 62-406 Łądek ul. Pyzderska 31,

Najbliższy punkt Szpitalnego Oddziału Ratunkowego znajduje się w Koninie (ul. Wyszyńskiego 1), w odległości ok. 29 km od miejscowości Grodziec.

W leki i pozostałe produkty medyczne mieszkańcy Gminy mogą zaopatrywać się w Aptece Pod Żłotą Wagą (Grodziec, ul. Główna 34).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., ustawowe zadania własne i zlecone Samorząd Gminy Grodziec realizuje przy pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Groźcu. W ramach podstawowej oferty dla mieszkańców GOPS realizuje następujące zadania:

- prowadzenie postępowań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw;
- praca socjalna z osobami i rodzinami wymagającymi wsparcia;
- przyznawanie pomocy w naturze (dary żywnościowe) i finansowej w formie zasiłków celowych, celowych specjalnych i okresowych, obiadów w szkole i przedszkolu, pomocy materialnej w formie stypendium i zasiłku szkolnego;

- usługi opiekuńcze w środowisku zamieszkania dla osób, które wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- kierowanie do domów pomocy społecznej osób wymagających całodobowej opieki;
- wsparcie asystenta rodziny;
- przyznawanie pomocy do świadczeń opieki zdrowotnej;
- wypłata świadczeń rodzinnych, świadczeń dla opiekunów, funduszu alimentacyjnego, zasiłków alimentacyjnych;
- wydawanie zaświadczeń w ramach programu „Czyste Powietrze”;
- udzielanie poradnictwa i wsparcia;
- koordynacja prac Zespołu Interdyscyplinarnego – wsparcie osób doznających przemocy oraz praca z osobami stosującymi przemoc;
- praca z uzależnionymi – punkt konsultacyjny w siedzibie GOPS;
- koordynacja i współpraca z KBŻ i innymi instytucjami udzielającymi wsparcia rodzinie i osobom znajdującym się w potrzebie.

W 2022 roku świadczenia GOPS przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) przyznano dla 178 osób (2021 r. – 195 osób), którym przyznano decyzją świadczenia tj. dla 158 rodzin (2021 r. – 182 rodziny), w tym dla 401 osób w rodzinach (2021 r. – 546 osób w rodzinach). W ramach pracy socjalnej pomocy udzielono dla 248 rodzin (2021 r. – 220 rodzin), tj. dla 627 osób w rodzinach (2021 r. – 556 osób w rodzinach).

Uchwałą nr XVIII/135/2020 Rady Gminy Grodziec z dnia 22 maja 2020 r. przyjęto Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030. *Określona w dokumencie wizja brzmi: „Gmina Grodziec to gmina otwarta i życzliwa dla wszystkich, zapewniająca bezpieczeństwo, dostęp do nowoczesnej edukacji, specjalistów i ekologicznego środowiska. Wizja realizowana jest w ramach następujących celów strategicznych:*

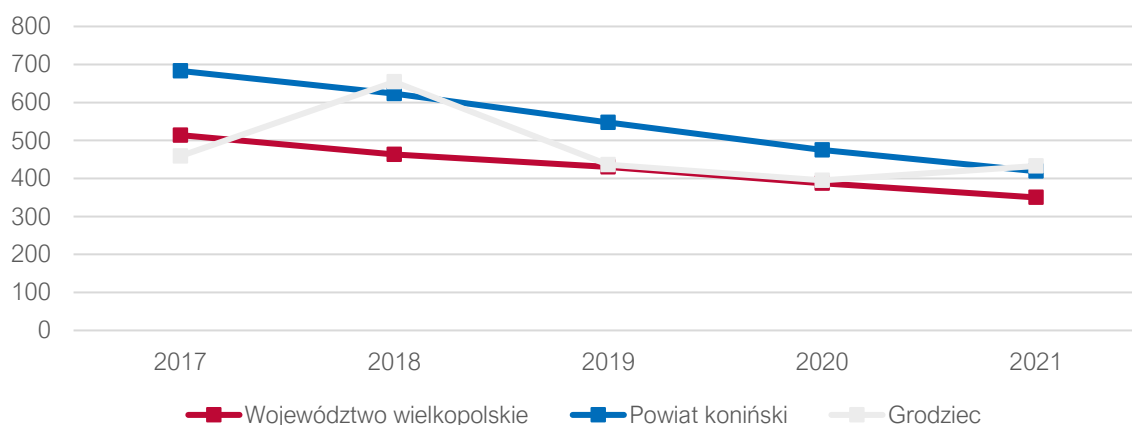
1. Pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
2. Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego;
3. Zintegrowany system wsparcia seniorów i niepełnosprawnych;
4. Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień;
5. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego w środowisku lokalnym

Pozostałymi dokumentami strategicznymi o charakterze społecznym w Gminie Grodziec są:

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Grodziec na lata 2022-2026;
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025;

- Program osłonowy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych zamieszkałych na terenie Gminy Grodziec „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Poniższy wykres przedstawia liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Grodziec w latach 2017-2021 na tle powiatu konińskiego i województwa wielkopolskiego. Dane wskazują, że po spadku w latach 2018-2020, na przestrzeni okresu 2020-2021 nastąpił ponowny wzrost zjawiska, co jest negatywnym trendem społecznym, ponieważ wskazuje na spadek stopnia samodzielności i niezależności wśród mieszkańców Gminy Grodziec.

Ryc. 28. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Grodziec na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Urząd Gminy Grodziec prowadzi politykę mieszkaniową na podstawie Uchwały nr XV/116/2020 Rady Gminy Grodziec z dnia 20 lutego 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Grodziec.

Poniższa tabela prezentuje zasób mieszkaniowy Gminy Grodziec w latach 2018-2022. W analizowanym okresie zauważalny jest nieznaczny spadek liczby mieszkań komunalnych (z 11 do 9). W 2021 powstało 1 mieszkanie socjalne.

Tab. 29. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Grodziec w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkań komunalnych	11	9	9	9	9
Liczba mieszkań socjalnych	0	0	0	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Grodźcu.

CZĘŚĆ 4: POTENCJAŁ ENDOGENICZNY GMINY

Zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030, str. 118), potencjał endogeniczny oznacza specyficzną dla danego obszaru (regionu, powiatu, gminy, obszaru powiązanego funkcjonalnie) cechę, która może być podstawą jego dalszego rozwoju (przynoszącą korzyści społeczne i ekonomiczne) nie tylko ze względu na obiektywnie korzystne uwarunkowanie, które stanowi, ale często także ze względu na fakt odróżniania danego obszaru od jego sąsiedztwa (potencjał endogeniczny jako cecha różnicująca obszary). Potencjał endogeniczny może być przewagą konkurencyjną i w ujęciu regionalnym może stanowić podstawę do budowy specjalizacji gospodarczej, natomiast w ujęciu lokalnym – powinien być podstawą dla budowy strategii rozwoju.

Podniesienie endogenicznego potencjału gminy opiera się na wykorzystaniu specyficznych uwarunkowań gminy (jego lokalnych potencjałów) do rozwoju lub wzmocnienia jego walorów endogenicznych, w tym kulturowych i turystycznych, zapewniając zrównoważony rozwój regionu. Wśród potencjałów endogenicznych obszaru wyróżnić można dziedzictwo kulturowe, obiekty historyczne i współczesne stanowiące o rozpoznawalności i tożsamości miejsca, wydarzenia kulturalne skupiające mieszkańców i przyciągające przyjezdnych oraz budujące tożsamość i rozpoznawalność gminy, czy też zasoby przyrodnicze, takie jak krajobraz, flora, fauna, powietrze, które mogą być atrakcyjne do spędzania aktywnego i biernego odpoczynku na łonie natury, szczególnie dla mieszkańców miast, którzy na co dzień mają do nich ograniczony dostęp.

Takimi potencjałami endogenicznymi dla Gminy Grodziec są jej zasoby przyrodnicze i kulturowe:

Gmina Grodziec położona jest na obszarze Puszczy Pyzdrowskiej – w samym jej centrum (z tego powodu uznaje się ją jako nieoficjalną stolicę Puszczy Pyzdrowskiej). Znaczną część obszaru stanowią lasy sosnowe (36% powierzchni) przeplatające się z łąkami i polami uprawnymi, a także rozległe tereny bagienne i torfowiska. Teren Gminy zajmują również: Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Korytarz Ekologiczny Dolina Warty oraz 6 pomników przyrody. Ze względu na walory przyrodnicze Gminy, na jej terenie utworzono szlaki piesze, rowerowe i konne:

Szlak „Rowerowa szóstka” – najdłuższy szlak południowej części Ziemi Konińskiej. Prowadzi przez tereny rozciągające się między Doliną Rzeki Warty i Równiny Rychwalskiej, leżących na Obszarze Chronionego Krajobrazu. Posiada długość 100 km i prowadzi przez Stare Miasto – Tuliszków – Rychwał – Grodziec – Rzgów – Golinę.

Szlak „Podkuta szóstka” – to jedyny szlak konny w regionie konińskim i jednocześnie drugi tego typu szlak w Wielkopolsce. 118 km oznakowanej trasy prowadzi miłośników jazdy konnej przez 6 gmin powiatu konińskiego (Stare Miasto, Golina, Rzgów, Grodziec, Rychwał, Tuliszków). Na całej trasie rozmieszczono 6 stanic, 12 tablic z mapą szlaku oraz drogowskazy wskazujące najbliższą bazę noclegową.

Szlak Cysterski – kulturowy, prowadzi z Kalisza poprzez Rychwał, Grodziec, Królików, Kowalewek, Rzgów - szlak wiedzie do klasztoru w Łądzie. Jego koniński odcinek dalej prowadzi poprzez Golinę, Kawnice, Bieniszew, Kazimierz Biskupi, Gosławice do Konina i dalej do pomorskich posiadłości cysterskich w okolicach Gniewu, Pelplina i Tczewa, kończąc się w Gdańsku – Oliwie.

„Wielka Pętla Puszczy Pyzdrowskiej” – trasa przebiega wzdłuż drogi: Czarnybród (warsztat garncarski), Biskupice (zespół parkowo-pałacowy), Królików (zespół budowli sakralnych parafii, stanowiska archeologiczne), Grodziec (pałac z 2 połowy XVIII wieku wraz z oficyną wybudowaną na początku XIX wieku., neogotycki kościół rzymsko-katolicki oraz neogotycki kościół ewangelicki wybudowane pod koniec XIX wieku. (Trasa nieoznaczona w terenie).

Szlak Zamków – prowadzi poprzez: Rychwał (zamek; dwór na kopcu) – Grodziec (pozostałości dworu) – Sławsk (pozostałości dworu) – Konin – Przyjmę (kamienica Przyjemskich) – Gosławice (zamek).

Na terenie Gminy utworzono również ekologiczną ścieżkę edukacyjną „Samorządy i Lasy Państwowe - razem dla grodzieckiej przyrody” oraz ścieżkę przyrodniczo-leśną „Bocian”, której elementem jest uroczysko leśne o tej samej nazwie. Gniazduje tam bocian czarny.

Dużą atrakcją dla turystów jest Ośrodek Edukacji Leśnej w Nadleśnictwie Grodziec, pełniący funkcje zarówno edukacyjną, jak i rekreacyjną. Ochronka dla zwierząt i ekspozycja w Izbie Edukacyjnej daje możliwość zapoznania się z rzadkimi okazami fauny i flory oraz przyrody nieożywionej w postaci spreparowanych eksponatów. W ośrodku znajduje się także „Model kopalni węgla brunatnego”, przedstawiający problematykę eksploatacji odkrywkowej zasobów naturalnych oraz działań rekultywacyjnych.

Potencjał turystyczny i krajoznawczy Gminy Grodziec jest również związany z jej zasobami kulturowymi. Puszcza Pyzdrowska, w której jest położona Gmina Grodziec, to teren, który przez niemal 200 lat zamieszkiwali Olędrzy, tj. osadnicy różnych narodowości: Niemiec, Holandii, Czech i Węgier, którzy w znaczący sposób wpłynęli na kształt lokalnej historii i kultury. Liczne ślady po osadnictwie olęderskim – szkoły, domy, cmentarze, można napotkać na tutejszych ziemiach. Zostawili je osadnicy zamieszkujący od XVI w. m.in. Grądy, Borowiec Stary, Ciświcę, Starą Hutę, Konary i Grodziec. Łącznie na terenie Gminy założyli oni 11 wiosek, z których do dziś zachowało się 10. Byli doskonałymi rolnikami, którzy do perfekcji opanowali umiejętność melioracji zasiedlanych terenów. Potrafili także wydobywać rudę darniową, którą wykorzystywali w budownictwie. Wiele konstrukcji, tzw. żelaznych domów, do dziś można oglądać w miejscowościach, w których mieszkali i są charakterystyczne dla tego terenu. Historia Olędrów zamieszkujących teren Gminy stała się motywacją do stworzenia cyklu wydarzeń pod nazwą „Grodziec, czyli tam, gdzie... żyli olędrzy”, tj. prelekcji historycznych, konkursów fotograficznych, wycieczek historyczno-krajoznawczych śladami Olędrów organizowanych m.in. przez pasjonatów historii, działań czy lokalnych. Powstała również mapa turystyczna, na której można odszukać miejsca związane z ich działalnością – lokalizację starych wsi olęderskich oraz informacje o kulturze, zwyczajach i dziedzictwie olęderskim. Efektem tych działań jest zwiększająca się liczba turystów, chcących odwiedzić Gminę. W 2023 roku odbyła się wycieczka śladami

osad olęderskich, w której wzięło udział 100 lokalnych mieszkańców oraz seniorów z miasta Konin.

Ponadto w granicach Gminy Grodziec znajduje się 11 zabytków wpisanych do rejestru zabytków. Natomiast do gminnej ewidencji zabytków wpisane są 43 obiekty. Do najważniejszych zabytków należą:

- Kościół Parafialny w Grodźcu – obecny kościół parafialny p.w. św. Wojciecha zbudowany został w latach 1893-1900 (konsekrowany w 1901 r.) w stylu neogotyckim;
- Zespół pałacowo-parkowy w Grodźcu – powierzchnia zespołu wynosi 16,12 ha. W parku ze śladami osiemnastowiecznego założenia regularnego rośnie wiele okazałych drzew m.in. dęby o obwodach sięgających 650 cm. Na terenie parku znajdują się interesujące zabytki: centralnie usytuowany dwór (1639 r.), przebudowany w 1785 r., z wygodnym podjazdem na wysokość pierwszego piętra oraz z sześciokolumnowym portykiem dostawionym na początku XIX wieku;
- Kościół ewangelicko-augsburski w Grodźcu – wybudowany w 1796 r., obecnie w ruinie po pożarze w 2000 r.;
- Kościół parafialny p.w. św. Michała Archaniola w Królikowie – pierwotnie gotycki, prawdopodobnie z drugiej połowy XIV w. lub z XV w., zrujnowany w poł. XVIII w. – został odbudowany w latach 1763-1804 w stylu barokowym. Podczas odbudowy wykorzystano mury gotyckiej świątyni, przedłużając nawę w kierunku zachodnim. Po bokach nawy znajdują się dwie kaplice: północna z 1863 r. i południowa z 1846 r. Wewnątrz znajduje się bogata dekoracja stiukowa i polichromia rokokowa z lata 1970-97. Wyposażenie głównie rokokowe (m.in. ołtarze i ambona). Obecnie odrestaurowano prezbiterium, odsłaniając od zewnątrz fragment gotyckiego muru, wewnątrz zaś ukazując pozostałości gotyckich fresków. W zewnętrzzną ścianę prezbiterium wmurowano dwie kamienne płyty romańskie z płaskorzeźbionymi krzyżami, pochodzące prawdopodobnie z XIII w.;
- Zespół Dworski w Biskupicach – tworzą go atrakcyjny turystycznie dwór murowany z ok. 1820 r. (obecnie budynek Szkoły Podstawowej) oraz park dworski z połowy XIX w., wybudowany dla rodu Taczanowskich.

Istotnym punktem na mapie turystycznej Gminy Grodziec jest również miejscowość Czarnybród, w której znajduje się Pracownia Garncarska Dzieciatkowskich – najstarsza czynna pracownia garncarska w Wielkopolsce, istniejąca od sześciu pokoleń. W pracowni turyści mogą obejrzeć i zakupić wyroby garncarskie, zwiedzić pracownię oraz samemu spróbować toczenia na kole garncarskim i wykonać naczynia.

Inną wartą uwagi miejscowością w Gminie są Biskupice związane z historią rodu Biskupskich i Taczanowskich, jednak pierwsze ślady osadnictwa sięgają już czasów przełomu I i II wieku naszej ery. W Biskupicach znajduje się Zespół Dworski, w którym obecnie mieści się niepubliczna Szkoła Podstawowa prowadzona przez Stowarzyszenie „Razem dla

Szkół”. Patronem szkoły jest gen. Edmund Taczanowski – polski generał, dowódca powstańczy i naczelnik wojenny województwa kaliskiego w powstaniu styczniowym. Z tego względu szczególna waga przywiązywana jest tu do wszelkiego rodzaju przedsięwzięć mających na celu upamiętnienie polskich walk narodowowyzwoleńczych.

Grodziec to również teren, gdzie rolnicy zajmują się pszczelarstwem. Stanowi ono źródło dodatkowych dochodów dla wielu rodzin, a pozyskiwany miód znany jest w całym kraju.

Walory przyrodniczo-krajobrazowe Gminy Grodziec, dorobek kultury materialnej, jak również dziedzictwo kultury niematerialnej – tradycja, obrzędy, postaci i zdarzenia historyczne, na bazie których tworzony jest szereg wydarzeń mających na celu zachowanie i kultywowanie dziedzictwa kulturowego, dają również podstawę do kreowania nowych propozycji turystycznych, promocyjnych i generujących wzmacnianie lokalnych więzi społecznych. Znaczenie dla rozwoju turystyki w Gminie ma również integracja szlaków turystycznych z sąsiednimi gminami. Wiodą one do najciekawszych pod względem historycznym i przyrodniczym miejscowości, w których znajdują się najcenniejsze obiekty zabytkowe. Nie wyczerpuje to jednak możliwości wytyczenia kolejnych szlaków turystycznych, które integrowałyby szlaki już istniejące i zwiększyłby atrakcyjność miejscowości związanych z osadnictwem olęderskim, znanymi rodami czy wydarzeniami historycznymi.

LISTA PROJEKTÓW IIT

Projekt nr 1

Tytuł projektu:	Budowa turystycznej ścieżki pieszo-rowerowej Łagiewniki-Królików		
Beneficjent:	Gmina Grodziec		
Numer działania:	Działanie FEWP.07.03.Kultura i turystyka		
Typ projektu:	4. Działania na rzecz publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych na obszarach innych niż miejskie		
Odniesienie do celu w Strategii:	Cel operacyjny 2.2. Rozwój oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej opartej na walorach przyrodniczych i kulturowych Gminy		
Zakres działań:	Budowa turystycznej ścieżki pieszo-rowerowej wraz z wyposażeniem w wiaty rowerowe i miejsca postojowe dla rowerzystów.		
Uzasadnienie projektu pod kątem wykorzystania potencjału gminy w zakresie turystyki i kultury	Budowa turystycznej ścieżki pieszo-rowerowej pomiędzy miejscowościami Łagiewniki i Królików stanowić będzie integralną część istniejących szlaków (szlak „Podkuta szóstka” i „Rowerowa szóstka”), łączących 6 gmin. Nowopowstały szlak znajdować się będzie w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowego kościoła parafialnego w Królikowie oraz szkoły podstawowej w Królikowie łącząc miejscowość Łagiewniki, w której znajduje się zabytkowa kapliczka. Skomunikowanie tych dwóch miejscowości pozwoliłoby na poprawę ich atrakcyjności pod kontem turystyki pieszo-rowerowej. Ponadto zintegrowanie nowopowstałego odcinka ścieżki pieszo-rowerowej z istniejącymi ścieżkami ekologicznymi (ekologiczna ścieżka edukacyjna „Samorządy i Lasy Państwowe - razem dla grodzieckiej przyrody”) i pieszo-rowerowymi pozwoli w sposób bezpieczny i zeroemisyjny zwiedzać ponad 30 obiektów architektury wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków, oraz innych obiektów edukacyjno-turystycznych znajdujących się na terenie gminy Grodziec, min.: - zabytkowe kapliczki przydrożne; - kościół parafialny p. w. św. M. Archaniola z XV w. w Królikowie; - kościół ewangelicki z XIX w. w Grodźcu; - kościół parafialny p. w. św. Wojciecha z XIX w. w Grodźcu; - Zespół Pałacowy w Grodźcu z XVII w. - Ośrodek Edukacji Leśnej w Grodźcu.		
Podmioty zaangażowane w planowanie i wdrażanie przedsięwzięcia	Stowarzyszenia organizujące wydarzenia kulturalne („Muzykobranie”), edukacyjne (warsztaty integrujące społeczność, warsztaty ekologiczne) i turystyczne (rajdy rowerowe) w obrębie przedsięwzięcia: - Stowarzyszenie „Aktywni w Muzyce, Aktywni w Społeczeństwie” - Koło Gospodyń Wiejskich w Królikowie Czwartym "K4" - Koło Gospodyń Wiejskich Sołectwa Królików - Stowarzyszenie Grupa Motocyklowa Joker's - OSP Królików		
Wartość projektu:	Całkowita	Dofinansowanie	Wkład własny
	1 200 000,00 zł	840 000,00 zł	360 000,00 zł
Źródła finansowania:	• budżet Gminy Grodziec, • Fundusze Europejskie dla Wielkopolski, Działanie 07.03, • pozostałe środki zewnętrzne, m.in. dotacje krajowe, kredyty, pożyczki		

Zakładane efekty projektu:	Nazwa	Jednostka	Wartość początkowa	Wartość docelowa
	Wskaźniki produktu			
	Długość utworzonych szlaków turystycznych	km	0	1,1
	Wskaźniki rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	os./rok	0	2 800
	Liczba przedsięwzięć proekologicznych	szt.	0	1

Projekt nr 2

Tytuł projektu:	Modernizacja Zespołu Dworsko Folwarcznego w Biskupicach
Beneficjent:	Gmina Grodziec
Numer działania:	Działanie FEWP.07.03.Kultura i turystyka
Typ projektu:	2. Działania na rzecz dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury na obszarach innych niż miejskie
Odniesienie do celu w Strategii:	Cel operacyjny 2.2. Rozwój oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej opartej na walorach przyrodniczych i kulturowych Gminy
Zakres działań:	Modernizacja obiektu będącego w rejestrze zabytków polegać będzie na adaptacji obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz konserwacji, renowacji i rewitalizacji, wraz z zagospodarowaniem terenu.
Uzasadnienie projektu pod kątem wykorzystania potencjału gminy w zakresie turystyki i kultury	Planowany do modernizacji obiekt znajduje się w rejestrze zabytków. Od czasu zakończenia II wojny światowej dwór jest siedzibą szkoły podstawowej. Placówka posiada około 100-letnią tradycję. Obecnie stanowi siedzibę Społecznej Szkoły Podstawowej w Biskupicach prowadzonej przez stowarzyszenie „Razem dla szkół”. Ze względu na to, iż historia dworu związana jest ściśle z rodem Taczanowskich, szczególna waga przywiązywana jest tu do wszelkiego rodzaju przedsięwzięć mających na celu upamiętnienie polskich walk narodowowyzwoleńczych. Szczególny nacisk kładziony jest na pamięć o jej patronie gen. Edmundzie Taczanowskim, dowódcy powstania styczniowego na terenie południowowschodniej Wielkopolski, związanego poprzez koligacje rodzinne z Biskupicami, zwycięzcy w bitwie z wojskami rosyjskimi pod Pyzdrami (29.04.1863 r.). Budynek znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie parku, w którym odbywają się szkolne, wiejskie i gminne uroczystości kulturalne. Modernizacja obiektu wraz z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych i zagospodarowaniem terenu pozwoli stworzyć atrakcyjne centrum kulturalne wykorzystywane przez stowarzyszenia i organizacje pożytku publicznego. W obiekcie planuje się utworzenie ogólnodostępnej izby pamięci, upamiętniającej historię szkoły i dworu, wydarzenia kulturalne i integracyjne (m.in. Biskupickie Wianki”), wieczorki muzyczne, wystawy malarskie, warsztaty teatralne. Obecny stan budynku nie pozwala na korzystanie z niego przez osoby z niepełnosprawnościami.

Podmioty zaangażowane w planowanie i wdrażanie przedsięwzięcia	Organizacje przeprowadzające warsztaty, wystawy, przedstawienia teatralne, wieczorki muzyczne: - Stowarzyszenie „Razem dla Szkół” - Stowarzyszenie „Koło Kobiet”, - OSP Biskupice			
Wartość projektu:	Całkowita	Dofinansowanie	Wkład własny	
	4 800 000,00 zł	3 360 000,00 zł	1 440 000,00 zł	
Źródła finansowania:	• budżet Gminy Grodziec, • Fundusze Europejskie dla Wielkopolski, Działanie 07.03, • pozostałe środki zewnętrzne, m.in. dotacje krajowe, kredyty, pożyczki			
Zakładane efekty projektu:	Nazwa	Jednostka	Wartość początkowa	Wartość docelowa
	Wskaźniki produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	0	1
	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	szt.	0	1
	Wskaźniki rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	os./rok	0	1 600

Projekt nr 3

Tytuł projektu:	Modernizacja i dostosowanie obiektu na potrzeby Wiejskiego Centrum Kultury w Nowych Grądach wraz z zagospodarowaniem terenu
Beneficjent:	Gmina Grodziec
Numer działania:	Działanie FEWP.07.03.Kultura i turystyka
Typ projektu:	2. Działania na rzecz dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury na obszarach innych niż miejskie
Odniesienie do celu w Strategii:	Cel operacyjny 2.2. Rozwój oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej opartej na walorach przyrodniczych i kulturowych Gminy
Zakres działań:	Modernizacja obiektu będącego w rejestrze zabytków polegać będzie na adaptacji obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz konserwacji, renowacji i rewitalizacji, wraz z zagospodarowaniem terenu.
Uzasadnienie projektu pod kątem wykorzystania potencjału gminy w zakresie turystyki i kultury	Zmodernizowany obiekt znajdujący się w gminnej ewidencji zabytków stanowić będzie siedzibę świetlicy wiejskiej w Nowych Grądach. Rewitalizacja obiektu wraz z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych i zagospodarowaniem terenu pozwoli stworzyć izbę pamięci poświęconą historii Olędrow, którzy w połowie XVIII w. założyli i zamieszkiwali tereny m.in. wsi Nowe Grądy, Stare Grądy, Konary i Borowiec Stary. Budynek będzie stanowił również miejsce wystaw fotografii i pamiątek dotyczących „domów z żelaza” charakterystycznych dla Puszczy Pyzdrowskiej. Obecny stan budynku nie pozwala na korzystanie z niego przez osoby z niepełnosprawnością.

Podmioty zaangażowane w planowanie i wdrażanie przedsięwzięcia	Organizacje i instytucje przeprowadzające warsztaty i wystawy: - Koło Gospodyń Wiejskich w Starych Grądach' - Gminna Biblioteka Publiczna w Grodźcu.			
Wartość projektu:	Całkowita	Dofinansowanie	Wkład własny	
	1 800 000,00 zł	1 260 000,00 zł	540 000,00 zł	
Źródła finansowania:	• budżet Gminy Grodziec, • Fundusze Europejskie dla Wielkopolski, Działanie 07.03, • pozostałe środki zewnętrzne, m.in. dotacje krajowe, kredyty, pożyczki			
Zakładane efekty projektu:	Nazwa	Jednostka	Wartość początkowa	Wartość docelowa
	Wskaźniki produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	0	1
	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	szt.	0	1
	Wskaźniki rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	os./rok	0	1 100

WZÓR ANKIETY

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2024-2034, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?						
Skuteczność działania pomocy społecznej?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę (DPS, Klub Seniora)?						
Wsparcie osób niesamodzielnych?						
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						
Gospodarka						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?						
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy?						
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
Dostępność usług na terenie Gminy?						
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?						

Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?						
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						
Środowisko i przestrzeń						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Estetykę swojej gminy?						
Jakość powietrza w gminie?						
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?						
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie gminy?						
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?						
Infrastruktura techniczna						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Stan dróg w gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Dostęp do Internetu w gminie?						
Turystyka i rekreacja						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?						

Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wypożyczenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?						
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						
Edukacja i kultura						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						
Działalność biblioteki?						
Działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- ☐ poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- ☐ poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego / zapewnienie transportu zbiorowego
- ☐ rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
- ☐ rozwój infrastruktury sportowej
- ☐ budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- ☐ rozwój sieci gazowej
- ☐ budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- ☐ rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- ☐ poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- ☐ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- ☐ zwiększenie dostępu do Internetu
- ☐ wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- ☐ poprawa dostępu do usług medycznych
- ☐ zmniejszenie bezrobocia
- ☐ promocja gminy
- ☐ inwestycje w rozwój turystyki
- ☐ podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- ☐ zwiększenie dostępności przedszkoli
- ☐ zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- ☐ poprawa bezpieczeństwa publicznego
- ☐ rozwój kultury
- ☐ aktywizacja osób starszych
- ☐ inne (*jakie?*)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

Metryczka

Płeć:

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna

Wiek:

- ☐ poniżej 18 lat
- ☐ 18-25 lat
- ☐ 26-35 lat
- ☐ 36-45 lat
- ☐ 46-55 lat
- ☐ 56-65 lat
- ☐ powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- ☐ uczeń/student
- ☐ rolnik
- ☐ przedsiębiorca
- ☐ osoba pracująca
- ☐ osoba bezrobotna
- ☐ emeryt / rencista
- ☐ inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- ☐ jestem mieszkańcem gminy
- ☐ nie jestem mieszkańcem gminy

TABELA EWALUACYJNA

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW BAZUJĄCA NA ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE I CZYSTYM ŚRODOWISKU					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
1.1. Nowoczesna i funkcjonalna infrastruktura	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą				
	Stworzenie spójnej sieci tras rowerowych łączących poszczególne miejscowości				
	Współpraca z zarządcami dróg, które zlokalizowane są na terenie Gminy				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty oświetlenia ulicznego, budowa przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej i poprawa stanu oznakowania drogowego				
	Budowa zintegrowanej sieci zielonych stref przesiadkowych				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci wodociągowej wraz ze stacjami uzdatniania wody				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji deszczowej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu				
	Rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej oczyszczalni ścieków				
	Budowa SRP Tuliszków oraz gazociągów średniego ciśnienia na terenach gmin Tuliszków, Władysławów, Rychwał i Grodziec				

	Współpraca z operatorami i umożliwienie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego na terenie Gminy				
1.2. Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego	Przeciwdziałanie występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacja do zmian klimatu poprzez zachowywanie naturalnej zdolności retencyjnej gruntów, promowanie i wspieranie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji oraz rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury				
	Zagospodarowanie wód opadowych na obszarach o ograniczonych możliwościach ich zagospodarowania				
	Sporządzanie gminnego programu adaptacji do zmian klimatu				
	Podniesienie poziomu jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej				
	Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy i ich promocja wśród mieszkańców				
	Rozwój systemu segregacji odpadów, w tym zwiększenie dostępu do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na rzecz utrzymania wysokich poziomów segregacji i recyklingu i oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów				
	Promocja, edukacja i wspieranie przedsięwzięć dotyczących upowszechniania wiedzy z dziedziny ekologii, w tym rozwiązań w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury i postępowania z odpadami				
1.3. Świadoma i aktywna	Regulacja polityki przestrzennej poprzez opracowanie planu ogólnego				

polityka strzenna	prze-	Przygotowanie terenów (na słabych jakościowo glebach) pod zabudowę jednorodzinną dla nowych mieszkańców				
		Uregulowanie stanów prawnych gruntów				
		Działania na rzecz scalania i podziału gruntów				
		Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej z przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami				
		Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznej poprzez prowadzenie działań rewitalizacyjnych				

CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
2.1. Rozwój sfery gospodarczej Gminy	Inicjowanie nowych stref aktywności gospodarczej				
	Stworzenie oferty inwestycyjnej dla osób zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie Gminy				
	Rozbudowa infrastruktury technicznej w obszarach proinwestycyjnych				
	Stworzenie systemu lokalnych preferencji podatkowych dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy				
	Wspieranie rozwoju pszczelarstwa, zwiększenie obszarów roślin miododajnych				
	Organizacja kampanii, szkoleń, warsztatów celem podniesienia kwalifikacji lub nabycia nowych umiejętności przez pracowników				
2.2. Rozwój oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej opartej na walorach przyrodniczych i kulturowych Gminy	Zachowanie i modernizacja obiektów dziedzictwa kulturowego występujących na terenie Gminy				
	Adaptacja istniejących obiektów zabytkowych na cele kulturalne z wykorzystaniem lokalnych zasobów kulturowych				
	Promocja lokalnej twórczości kulturalnej i tradycji rzemieślniczych, a także dążenie do wypromowania wartościowego produktu lokalnego				
	Realizacja projektów edukacyjnych na temat regionalnego dziedzictwa podnoszącego świadomość o historii Gminy, jej zabytkach, tradycjach i produktach lokalnych				
	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-turystyczno-sportowej				
	Rozbudowa turystycznych szlaków pieszo-rowerowych wraz z miejscami postojowymi				

	w sposób zapewniający ich integrację oraz poprawę dostępności do najważniejszych obiektów zabytkowych w Gminie				
	Opracowanie spójnej oferty turystycznej				
	Prowadzenie kampanii promocyjnych gminy (m.in. filmy promocyjne, wydarzenia, konkursy) pod kątem turystyki krajoznawczej i ekoturystyki				
	Nawiązanie współpracy z gminami partnerskimi, także międzynarodowymi w celu zwiększenia możliwości promocyjnych oraz poszerzenia oferty kulturalnej				

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE GRODZIEC					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
3.1. Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi	Utworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3				
	Zwiększenie dostępu do opieki przedszkolnej				
	Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i doposażenie obiektów				
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do zainteresowań i potrzeb dzieci i młodzieży, związanych z rozwojem kompetencji kluczowych				
	Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli				
	Opracowanie i wdrażanie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych (kursy językowe, zajęcia dodatkowe, program stypendialny)				
3.2. Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej	Zapewnienie wysokiej jakości POZ				
	Zwiększenie działań zmierzających do rozwoju i poprawy dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym i specjalistycznym, w tym usług rehabilitacyjnych				
	Stworzenie i realizacja zadań związanych z ochroną zdrowia (programy zdrowotne i profilaktyczne realizowane we współpracy i samodzielnie przez Gminę)				
	Rozwój działalności instytucji pomocy społecznej na rzecz osób i				

	rodzin wymagających pomocy bądź wsparcia				
	Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych wysokiej jakości dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym doszkalanie kadry opiekunów i asystentów rodzin				
	Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami, promocja zdrowia, w tym aktywnego trybu życia				
	Zapewnienie wsparcia psychicznego oraz dbałość o dobrostan				
	Dążenie do integracji społecznej i zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i osób starszych				
	Tworzenie miejsc przyjaznych seniorom (np. Klub Seniora) oraz rozwój gminnej polityki senioralnej				
	Wdrażanie programów polityki zdrowotnej lub profilaktyki zdrowotnej i społecznej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia				
3.3. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego	Rozwój oferty kulturalnej odpowiadającej na potrzeby różnych grup wiekowych, w szczególności młodzieży				
	Powstanie nowych sekcji sportowych skierowanych do odpowiednich grup wiekowych i przygotowanie odpowiedniej bazy sportowej np. pumtrack, korty, skatepark				
	Budowa pełnowymiarowego boiska piłkarskiego wraz z infrastrukturą m.in. szatnie, trybuny, zaplecze socjalne, sprzęt sportowy, siłownie				
	Stworzenie oferty aktywności sportowych i ruchowych dla różnych grup				

	społecznych (joga, fitness, aerobik)				
	Wsparcie działalności świetlic wiejskich, w tym opracowanie oferty kulturalnej w celu wykorzystania ich jako lokalne centra aktywności społecznej				
	Wsparcie działalności lokalnych organizacji pozarządowych i wolontariatu				
	Wsparcie i udział w wyjazdach studyjnych i wydarzeniach kulturalnych				
	Rozwój e-usług i zapewnienie ich dostępności dla wszystkich mieszkańców				